Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatási stratégiája a Magdolna negyedben 2015-2020

Cselekvési terv

Készült Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzatának megbízásából

Készítette:

Balás Gábor

Baranyai Zsolt

Budapest

2015. szeptember 20.

„A használható tudásért”

HÉTFA Elemző Központ Kft.

H-1051 Budapest Október 6. utca 19. IV/2

E-mail: info@hetfa.hu

Tel.: +36-30/730-6668

Fax: +36-1/700-2257

www.hetfa.hu

Tartalomjegyzék

1. A foglalkoztatási stratégia rövid távú vetületei ... 4

1.1. A javasolt projektekre vonatkozó horizontális szempontok ... 4

2. Javasolt projektek ... 7

2.1. Oktatási projektek ... 7

2.1.1. Támogatott szakképzés ... 7

2.1.2. Felnőttek tízosztályos, illetve érettségit kínáló felzárkóztató képzése ... 10

2.1.3. Álláskereső klub ... 13

2.1.4. Álláskeresési tréning ... 15

2.1.5. Számítástechnikai készségfejlesztés ... 17

2.2. Foglalkoztatási projektek ... 19

2.2.1. Házi idősgondozás ... 19

2.2.2. Városi szociális szövetkezet ... 22

2.2.3. Kézműipari attrakciók erősítése elavult szakmák művelőivel ... 25

2.3. Foglalkoztatásban állókat segítő projektek ... 28

2.3.1. Házi gyermekfelügyelet ... 28

2.3.2. Közfoglalkoztatottak mentorálása ... 32

2.3.3. Bölcsődei és óvodai nyitva tartás bővítése ... 34

2.3.4. Közfoglalkoztatási minősítési rendszer ... 36

2.4. Munkaadókat célzó projektek ... 38

2.4.1. Tanácsadás munkaadóknak a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról ... 38

2.4.2. Állásbörze ... 41

2.4.3. Foglalkoztatási támogatás tartós munkanélküliek után ... 43

2.5. Alacsony küszöbű ellátások és krízishelyzeteket kezelő projektek ... 45

2.5.1. Alacsony küszöbű ellátások szenvedélybetegeknek ... 47

2.5.2. Várandós pszichoaktívszer-használó nők komplex ellátása ... 51

2.5.3. Intenzív családmegtartó program ... 56

2.5.4. Társadalomból kirekesztett nők foglalkoztatása és rehabilitációja ... 58

2.5.5. Krízishelyzetben élő várandós és kisgyermekes nők támogatott lakhatása ... 60

2.6. A lakókörnyezet vonzerejét javító projektek ... 64

2.6.1. Helyi kezdeményezéseket támogató inkubátorkapacitások biztosítása ... 64

2.6.2. Bérházak felújításának ösztönzése tulajdonrész felajánlásával ... 66

2.6.3. Bérlakáséletút-modell létrehozása ... 68

2.7. Szolgáltatásszervezési metaprojektek 70
2.7.1. Szolgáltatóközpontok létesítése 70
2.7.2. Kapacitások és ellátások összehangolt biztosítása (kulcsprojekt) 72
2.7.3. Programmenedzsment-szervezet felállítása (kulcsprojekt) 75
3. Projektek illeszkedése a középtávú célokhoz 80
4. Finanszírozási lehetőségek operatív programokból 81
4.1. Becsült projektköltségek összefoglalása 83
5. Prioritások, időzítés 84
6. Melléklet 87
6.1. A szakmai munkacsoport tevékenysége 87
6.1.1. Felnőttképzés 87
6.1.2. Nők specifikus problémái 88
6.1.3. A közfoglalkoztatás és a munkaügyi intézmények kérdései 88
6.1.4. Motivációs problémák 89
6.1.5. Együttműködési kérdések 90

1. A foglalkoztatási stratégia rövid távú vetületei

A foglalkoztatási stratégia által meghatározott középtávú célokat projektjavaslatokkal fordítjuk le a rövidebb időtáv, a 2016-2017-es beavatkozási-fejlesztési lehetőségek operatív szintjére. Az alább látható projektjavaslatok ugyanakkor nem kizárólagosak, kiválasztásuk fő rendező elve az volt, hogy minden releváns tématerülethez, minden középtávú célhoz tartozzanak olyan jól körülhatárolható, javasolható eszközök, melyek elő képesek segíteni a Magdolna negyed és a kerület egésze elmozdulását a stratégiában megfogalmazott kívánatos irányba. Ezen belül némiképp felülreprezentáltak azok a témák (pl. oktatás-kompetenciafejlesztés, alacsony küszöbű ellátások), melyek területén az elmúlt évek során jelentős rutin és tapasztalat halmozódott fel.

A javasolt projektek mellett azonban más, további eszközök is szolgálhatják a stratégia célrendszerének megvalósítását – akár állandó közszolgáltatások, akár más szereplők által kezdeményezett programok, szolgáltatások képében. Az időközben ismertté váló finanszírozási lehetőségek függvényében az önkormányzat és annak intézményei is kialakíthatnak további projekteket, a források ilyen jellegű folyamatos monitorozása egyúttal javasolt is.

1.1. A javasolt projektekre vonatkozó horizontális szempontok

Bizonyos gyakorlati szempontok figyelembe vétele minden (illetve minden, az adott szempontból releváns) projekt tervezése, előkészítése és végrehajtása során releváns. Ilyen például a futamidő megválasztása: a legtöbb ellátási jellegű programnál a 3-5 éves **futamidő** legalább javasolt, az egy-két évre indított projektek hatása várhatóan aránytalanul alacsonyabb lenne. Ehhez szorosan kapcsolódó kérdés a folyamatos jellegű projektek meghosszabbításának, **gördülékeny továbbvitelének biztosítása** is: a korábbi tapasztalatok alapján javasolt, hogy a programmenedzsment (ld. 2.7.3) alkalmazzon közbeszerzési szakjogászt az adminisztratív okokból bekövetkező akadályoztatások elkerülése érdekében.

Az egyes projektek végrehajtását jelentős mértékben segítheti, ha az önkormányzat pénzügyi szolgáltatást nyújt azok biztonságos működtetéséhez. Ez elsősorban a késedelmes kifizetésekhez kapcsolódó **áthidaló kölcsönöket** jelenthet a projekteket megvalósító szervezetek számára. Az ilyen kölcsönügylethez a pénzügyi szolgáltatónak bank közreműködését kell igénybe vennie.

A projektek **előrehaladásának monitoringját** illetően javasolt, hogy a programmenedzsment negyedéves rendszerességgel kérjen gyorsjelentéseket minden projektgazdától. Ennek célja, hogy egyértelműen felismerhető legyen, ha egy projekt működőképességét valamilyen külső vagy belső tényező (pl. adminisztrációs nehézségek, elszámolási problémák, kifizetési csúszások, közbeszerzési akadályok stb.) nehezíti, veszélyezteti. Emellett javasolt azonban, hogy mind az előrehaladási gyorsjelentések, mind a projektekhez kötődő egyéb **adminisztrációs terhek** szintje hangsúlyosan és következetesen legyen minimálisra szorítva, az erőforrások hatékony kihasználása érdekében. Javasolt, hogy ennek részeként alakuljanak **direkt kommunikációs csatornák**: a projektek felelősei közvetlenül a programmenedzsmenttel, utóbbi közvetlenül a politikai felügyeleti és legitimációs szerepet ellátó programirányító testülettel álljon kapcsolatban – azaz a foglalkoztatási stratégiában szereplő szervezeti ábra, amennyiben nem elengedhetetlenül szükséges, ne gyarapodjon további testületi szintekkel.

Javasolt, hogy az előrehaladás monitoringjára a megvalósítási időszak **félidejében** a megvalósító szervezetekkel közösen is kerüljön sor. Ezen ellenőrzési fázis a futó projektek megfelelő működésének biztosítását hívatott szolgálni, a projektek utóéletének kívánatos irányait a következő bekezdésben szereplő fenntarthatósági vizsgálat segít megállapítani.

A projektek monitoringjának részét képezi azok **fenntarthatóságának vizsgálata** is: a rendelkezésre álló források optimális felhasználása érdekében a programmenedzsment-szervezet – a végrehajtásért felelős szervezetekkel közösen – áttekinti, az egyes futó projektek közül mely az, amely részben vagy egészben alkalmas lehet arra, hogy önfenntartó pályára álljon. Szintén vizsgálandó, mely projektek tartalma lehet alkalmas arra, hogy a programmenedzsment-szervezet azt az önkormányzat elé terjessze, javasolva bevonását a szociális alapszolgáltatások körébe, átállítva azt a projektalapúról normatív alapú működésre és finanszírozásra. Mindezen felülvizsgálati lépésekre javasolt, hogy a megvalósítási időszak második felében kerüljön sor, a tervezett projektzárási időpontnál annyi idővel korábban, hogy adott esetben biztosítható legyen a projekt folytatása (illetve más formában való továbbvitele) úgy szervezési, mint finanszírozási szempontból is.

Lényeges, hogy – mint a bevezetőben is említetésre került – a más szereplők által kezdeményezett programok, szolgáltatások is integráns részei lehessenek az ellátások hálójának, illetve hogy szükséges esetben finanszírozásukban is közreműködhessen az önkormányzat (akár pályázati partnerséggel, akár közvetlen finanszírozással). Ehhez javasolt, hogy a programmenedzsment-testület éves gyakorisággal rendezzen hólabdamódszertanra épülő (azaz az ismert szereplőket, majd az így megismert újabb szereplőket stb. megkérdező) **adatgyűjtést** a kerületben engedélyköteles szociális ellátásokat biztosító szervezetek köréről, majd a megismert szervezeteket félévente keresse meg és gyűjtse össze az általuk aktuálisan biztosított, illetve esetlegesen indítani tervezett ellátásokat. Utóbbit javasolt a releváns államigazgatási szereplőkkel is megtenni, mint ahogy e szervezetek a hólabdamódszertanos adatgyűjtésben kiindulópontként is szolgálhatnak. Az önkormányzati szervezeteknél a tevékenységi körök és tervek optimális esetben eredendően ismertek a programmenedzsment számára, így esetükben a további szervezetek évi egyszeri hólabdamódszeres feltérképezése bír nagyobb relevanciával,

Az egyes projektekkel kapcsolatos finanszírozási lehetőségek közül az operatív programok 2015 nyári állapotában ismert tételek a 2. fejezetben, rendre az adott projekt leírásának végén szerepelnek. Az **operatív programok**hoz tartozó majdani konstrukciók a cselekvési terv írásakor még nem ismertek, így ezek **folyamatos figyelemmel kísérése** a programmenedzsment-szervezet kiemelt feladata. Az időközben nyilvánosságra kerülő konstrukciókból lesz ismert, hogy a projektadatlapokon szereplő javasolt források valóban relevánsak-e, illetve hogy más, korábban nem relevánsnak feltételezett intézkedések mégis figyelembe veendőek-e.

Az operatív programokból elérhető forrásokon felül más, **alternatív pályázati források** folyamatos monitorozása is javasolt, míg bizonyos projektek (illetve projektelemek) esetében várhatóan a teljes vagy részleges önkormányzati finanszírozás is szükségessé válhat. Érdemes figyelembe venni, hogy bizonyos projekteknek normatív finanszírozású alapfeladati, illetve működési engedélyes feladatok is részét képezik, melyek nyomán e projektek támogatása részlegesen megoldott.

Végül érdemes minden projekt kapcsán figyelmet szentelni a **célcsoportokkal való megfelelő kommunikáció**ra, elsősorban oly módon, hogy a tájékoztatók, szóróanyagok, instrukciók stb. szövegezése minél egyszerűbb és egyértelműbb, a célcsoportok saját kommunikációs normáinak minél inkább megfelelő formában történjen.

A projektek körének meghatározása során nagyban építettünk a vonatkozó szakirodalom megállapítására (melyek irodalomjegyzéke a foglalkoztatási stratégiában olvasható). Külön

érdemes hivatkozni Card, Kluve és Weber tanulmányára[1], amely igen friss, nemzetközi gyűjtésre alapozva elemzi **különböző aktív munkaerő-piaci eszközök hatékonyságát**. Fő megállapításai szerint míg a munkaalapú ellátások pozitív hatásai rövid távon, de kisebb mértékben jelentkeznek, addig a humánerőforrás-fejlesztési alapú ellátások pozitív hatásai hosszabb távon, de intenzívebben. A közfoglalkoztatási programok nem mutatnak érdemi pozitív hatásokat, míg a célcsoportokat illetően bizonyos különbségek figyelhetők meg: a nőkre, valamint a tartós munkanélküliekre fókuszáló ellátások pozitív hatásai intenzívebbek, a fiatal és az idős munkavállalókra célzók ellenben gyengébbek az átlagosnál.

Általános szakirodalmi megállapítás, és a projektek megvalósítása során külön figyelemre érdemes, hogy a **megvalósítás részletei többet számítanak egy program sikerességében, mint a választott eszköz(ök) jellege**. Hasonlóan javasolt szem előtt tartani, hogy **a komplex beavatkozások szignifikánsan eredményesebbek**, így célszerű a projekteket azok szinergiáik kihasználásával, párhuzamosan működtetni.

Mindezen horizontális szempontok érvényre juttatása elsősorban a foglalkoztatási stratégia **programmenedzsment-szervezetének** feladata. A végrehajtáshoz javasolt szervezeti struktúra, illetve annak leírása a stratégiai munkarészben található, az alábbi ábrával illusztrálva:

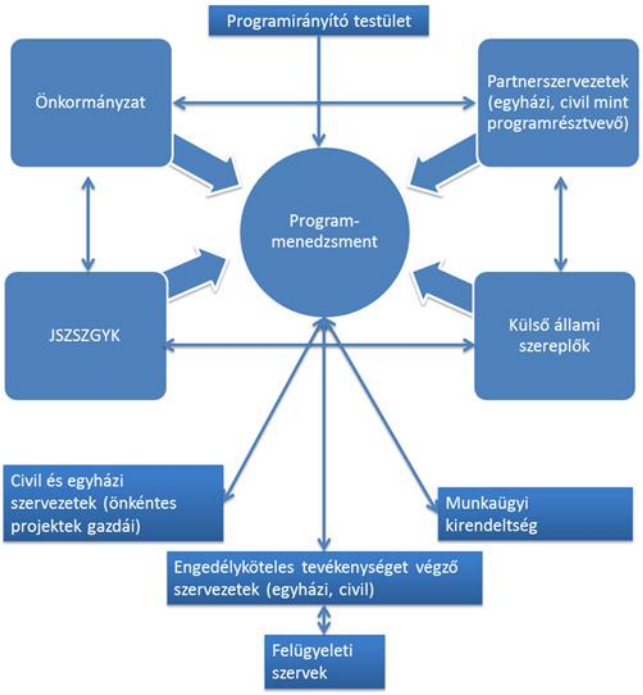

[1] Card, David – Kluve, Jochen – Weber, Andrea: What works? A meta analysis of recent active labor marketprogram evaluations. NBER Working Paper Series, National Bureau of Economic Research, Cambride, 2015. július.

2. Javasolt projektek

2.1. Oktatási projektek

E fejezetben csupán a 18 éven felüliekkel kapcsolatos projektek szerepelnek, a kis- és fiatalkorúakat célzó elképzelések és beavatkozások a kapcsolódó köznevelési stratégiának, illetve akciótervnek képezik részét.

2.1.1. Támogatott szakképzés

A projekt leírása:

A tartós munkanélküliek számottevő hányada nem rendelkezik szakmával, illetve olyan szakmával rendelkezik, amely immáron nem piacképes. E célcsoportok számára a munkaerő-piaci (re)integráció egyik alapvető feltétele, hogy olyan szakképzettséghez jussanak, amelynek birtokában érdemi elhelyezkedési esélyekhez juthatnak. Ebben elsősorban a fiatal és középkorú munkavállalók számára kínálkozik nagyobb esély, idősebb korban az új szaktudás elsajátítása több akadályba ütközik, illetve kisebb hozzáadott értékként jelenik meg a munkaadók szemében.

A projekt rendelkezik előzményekkel, az MNP III. része volt, folytatása ajánlott, annyi kiegészítéssel, hogy a projektgazda részéről szükséges a kínált szakképzések piacképességének évenkénti monitorozása.

Cél:

A projekt célja piacképes szakmával és a tartós munkanélküliségből származó hátrányok leküzdéséhez szükséges tudással ellátni a bevont célcsoporttagokat.

Fő célcsoportok:

Piacképes szakmával nem rendelkező tartós munkanélküliek, különösen a fiatalok.

A projekt részletes tartalma:

A program szakmai képzéssel, kapcsolódó szolgáltatásként mentori segítséggel és pszichoszociális képzéssel támogatja azokat az álláskeresőket, akik alulképzettségük vagy piacképtelen szakképzettségük miatt tartós munkanélküliségükből származó hátrányokkal küzdenek. A korlátozott kapacitások és a piacképes szakmával nem rendelkezők magas száma miatt szükséges a jelentkezők erős szűrése, azokra koncentrálva, akiknek valós esélyük van a munkapiaci reintegrációra. Kiindulásként a festő, mázoló, tapétázói; a villanyszerelői; a szociális gondozói, az ápolói képzések folytatása javasolt (az MNP III. kereteiben folyt programelőzményenek megfelelően), azonban lényeges, hogy a projektgazda évenként monitorozza a kínált szakmák piacképességét és szükség esetén módosítja a kínált képzési mixet.

A munkaerő-piaci (re)integráció sikeressége érdekében a szakmai képzést kiegészítik különböző képességek, készségek fejlesztésére irányuló foglalkozások, illetve kommunikációs tréning is. Utóbbi célja, hogy olyan kommunikációs stílust sajátítsanak el a résztvevők, mellyel nagyobb eséllyel lesznek sikeresek a munkaerőpiacon. A mentorálás során az életviteli készségek fejlesztésére is sor kerül, aminek eredményeképp a célcsoport tagjai könnyebben alkalmazkodhatnak a foglalkoztatásban rejlő különböző szabályok követéséhez, az időkeretekhez való igazodás szükségességéhez, amik egyaránt szükségesek ahhoz, hogy megállják a helyüket bármilyen munkahelyen. Végül álláskeresési tréning zárja a képzéseket.

Javasolt, hogy a projektgazda keresse a szinergialehetőségeket más, hasonló profilú ellátásokat kínáló szervezetekkel, elsősorban a kerületi munkaügyi kirendeltséggel. A projektgazda célszerűen önkormányzati szervezeti egység, elsősorban a Kesztyűgyár Közösségi Ház tevékenységéhez illik az ellátás, amely a látókörébe került, illetve hozzá közvetített potenciális jelentkezőket fogadja, majd megfelelőség és szabad kapacitás rendelkezésre állása esetén a kiválasztott képzés felé továbbítja. A képzéseket szerződött partnerek nyújtják.

A szolgáltatás nem ingyenes, a támogatás nem jelenti a képzési díj teljes átvállalását. Javasolt ugyanakkor a részletfizetési lehetőség megteremtése: az 50 000 forintos támogatott képzési díj tízhavi, havonta ötezer forintos részletben is kifizethető. A program javasolt keretszáma évi ötven fő. A projektgazda részéről az ellátás koordinációjához egy munkatárs munkaidejének fele javasolt, egyéb szervezési költség nem merül fel – e munkatárshoz a szolgáltatás potenciális igénybe vevői a szociális ellátórendszer más pontjairól jutnak el, így toborzási feladatai nincsenek.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként a támogatott szakképzés is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között. Kapcsolódó projekt továbbá a házi gyermekfelügyelet és a házi idősgondozás.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Az iskolázottsági, képzettségi helyzet javítása.

Javasolt projektgazda:

Kesztyűgyár Közösségi Ház, illetve más kerületi fenntartású szervezet.

Kockázatok:

Képzésben részt vevők magas fluktuációja; végzettséget szerzők egyéb készségeinek hiánya (pl. háztartás-gazdálkodás, önismeret stb.), így a megszerzett tudás alacsonyabb hasznosulási esélye; képzések munkaerő-piaci relevanciájának idő közben beálló csökkenése.

Költségbecslés:

A projekt elindításának **nincs érdemi költségvonzata**.

A projekt fenntartásának **éves költsége 6 800 000 forint**.

- egy fő programkoordinátor e feladatra eső (fél) munkabére, havonta bruttó 150 000 forint, összesen 1 800 000 forint;
- évente ötven fő szakképzésének támogatása, egy képzés költsége átlagosan bruttó 150 000 forint, melyből a támogatott 50 000 forintot fizet, így a projektre eső összköltség 5 000 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kompetenciafejlesztés a foglalkoztathatóság javítása és egyes humán közszolgáltatások színvonalának növelése érdekében” intézkedés.
    - Az intézkedés elsősorban a képzési költségek biztosítása révén lehet releváns.

- VEKOP 8. prioritás, „Az álláskeresők – különösen az alacsony iskolai végzettségűek – foglalkoztathatóságának javítása hatékonyabb aktív eszközök segítségével" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projekt szempontjából a várható konstrukciók elsősorban a képzési költségek biztosítása révén lehetnek relevánsak.
- VEKOP 8. prioritás, „Az ifjúsági garanciához kapcsolódó foglalkoztatási támogatások" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projektben az intézkedés a 25 év alatti fiatalok képzése szempontjából bír relevanciával.
- EFOP 3. prioritás, „Az emberi erőforrás fejlesztése az egész életen át tartó tanulás eszközeivel" intézkedés.
    - Az intézkedés e projekt szempontjából a munkaerő-piacról kiszorult hátrányos helyzetű emberek részére a támogatott tanulási lehetőségekhez való hozzáférés biztosítása révén lehet releváns. **Csak abban az esetben releváns finanszírozási lehetőség, amennyiben a projekt szélesebb körű, országos kihatású programba ágyazva valósul meg.**

2.1.2. Felnőttek tízosztályos, illetve érettségit kínáló felzárkóztató képzése

A projekt leírása:

A Magdolna negyedben magas azoknak az aránya, akik csupán nyolc vagy kevesebb általános iskolai osztályt végeztek el, így munkaerő-piaci esélyeik igen kedvezőtlenek. E projekt közülük elsősorban azokra fókuszál, akik még nem töltötték be a 40. életévüket, így még aktív korukból kellően hosszú idő áll előttük ahhoz, hogy pályaívüket további iskolai ismeretek elsajátításával tudják fejleszteni. A képzés jellege (9-10. osztály befejezése vagy teljes középiskolai képzés az érettségiig) az egyénnel folytatott konzultáció és állapotfelmérés függvénye.

Cél:

Alacsony iskolai végzettségük okán marginalizált munkaerő-piaci helyzetű személyek foglalkoztathatóságának javítása képzéssel.

Fő célcsoportok:

Érettségivel nem rendelkező aktív korúak, elsősorban a 40 év alattiak.

A projekt részletes tartalma:

A képzési projektet három modul alkotja. Az első a programra való lelki, tudati felkészítés, az iskolai, társadalmi követelmények teljesítésének előkészítéseként, orientációs foglalkozás képében, melyet a projekt koordinációs csapata biztosít. A második közös tanulásból áll, a partnerszervezet oktatási intézmény által biztosítva; míg a harmadik a kiértékelés, tervezés két alkalomban, a koordinációs szakemberek és szaktanárok részvételével. A részvétel önkéntes jelentkezés alapján történik, a lehetőségről a kerület egyéb szociális szolgáltató szervezetei tájékoztatják az arra rászorulónak ítélt ügyfeleiket.

A projekt koordinációjára javasolt a Kesztyűgyár Közösségi Ház bevonása, míg a konkrét képzés akár a Kesztyűgyárban, akár a kerület oktatási intézményeiben is történhet, nagyban építve a Lakatos Menyhért Általános Iskola és Gimnázium felnőttképzési kapacitásaira. A képzés lehetőség szerint térítésmentes; ezen felül a projekt koordinációjáért felelős szervezet feladata együttműködési lehetőségek, szinergiák feltárása más, a témában potenciálisan aktív szervezetekkel, elsősorban a kerületi munkaügyi kirendeltséggel. A projekt egyszerre 30 fő bevonásával számol, két csoportban: a 10. osztály alatti képzés pótlásával, illetve a 11-12. osztályos (érettségi vizsgára felkészítő) képzés pótlásával. A csoportok egyszerűsített tanrendben, egy-egy év alatt sajátíthatják el az e csoportbontás szerinti ismeretanyagot. Aki egy évnél hosszabb ideig vesz részt a képzésben (pl. 10 osztály alatti végzettségtől kíván eljutni az érettségiig), a program kapacitásába változatlanul beleszámít, így az e módon továbbtanulók a projektbe újonnan belépők keretét csökkentik az adott évben. A nyolc általános alatti képzettséggel rendelkezők felzárkóztatása egyéni foglalkozás keretében történik, azonban iskolai tanulmányokat nem folytatókkal (analfabétákkal) a projekt, korlátaiból fakadóan, nem tud foglalkozni. A képzési programokból való kiesés nem jár szankcióval, az ebbéli kockázatokat a programra való felkészítés fázisa hívatott minimalizálni. A képzésben részt vevő személyek külön ösztöndíjban nem részesülnek, a számukra folyósított egyéb ellátások biztosítását ugyanakkor a részvétel nem érinti.

Érdemes külön figyelmet fordítani a képzési időpontok megválasztására, mivel amennyiben azok ütköznek azokkal, amikor a célcsoport számára elérhető alkalmi vagy rendszeres munkavállalása lehetséges, nem lehet magas részvételi arányt elérni.

A projekt az MNP III.-ban előzményekkel bír, a korábbi felzárkóztató programok folytatása.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között, illetve továbbtanulási támogatás alacsony iskolai végzettségű munkavállalók után

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Az iskolázottsági, képzettségi helyzet javítása.

Javasolt projektgazda:

Kesztyűgyár Közösségi Ház.

Kockázatok:

Képzésben részt vevők magas fluktuációja; végzettséget szerzők egyéb készségeinek hiánya (pl. háztartás-gazdálkodás, önismeret stb.), így a megszerzett tudás alacsonyabb hasznosulási esélye.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának nincsenek érdemi költségvonzatai**.

A projekt **éves fenntartása 13 200 000 forint** forrást igényel:

- két fő koordinátor munkabére, akik egyúttal az orientációs foglalkozásokért is felelősek, fejenként és havonta bruttó 300 000 forint, összesen 7 200 000 forint;
- a partner oktatási intézmény által meghatározott számú tanár által a két csoport részére heti húsz-húsz tanóra megtartása húsz héten keresztül, illetve ehhez kapcsolódóan további heti tíz-tíz óra kapcsolódó felkészülési és adminisztratív időszükséglet finanszírozása (melynek részei a kiértékelő-tervező beszélgetések is), óránként bruttó 4000 forint, összesen 4 800 000 forint;
- adminisztrációs költségek, havonta bruttó 100 000 forint, összesen 1 200 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kompetenciafejlesztés a foglalkoztathatóság javítása és egyes humán közszolgáltatások színvonalának növelése érdekében” intézkedés.
    - Az intézkedés elsősorban a képzési költségek biztosítása révén releváns e projektben.
- VEKOP 8. prioritás, „Az álláskeresők – különösen az alacsony iskolai végzettségűek – foglalkoztathatóságának javítása hatékonyabb aktív eszközök segítségével” intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való

kooperáció. E projekt szempontjából a várható konstrukciók elsősorban a képzési költségek biztosítása révén lehetnek relevánsak.

- VEKOP 8. prioritás, „Az ifjúsági garanciához kapcsolódó foglalkoztatási támogatások" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projektben az intézkedés a 25 év alatti fiatalok képzése szempontjából bír relevanciával.
- EFOP 3. prioritás, „Az emberi erőforrás fejlesztése az egész életen át tartó tanulás eszközeivel" intézkedés.
    - Az intézkedés e projekt szempontjából a munkaerő-piacról kiszorult hátrányos helyzetű emberek részére a támogatott tanulási lehetőségekhez való hozzáférés biztosítása révén lehet releváns. **Csak abban az esetben releváns finanszírozási lehetőség, amennyiben a projekt szélesebb körű, országos kihatású programba ágyazva valósul meg.**

2.1.3. Álláskereső klub

A projekt leírása:

A projekt a negyedben és környékén élő álláskeresőket segíti olyan csoportos foglalkozások által, ahol szakszerű irányítással és rendszeres tevékenységgel elsajátíthatják az álláskeresés módszereit annak érdekében, hogy a lehető legrövidebb időn belül megtalálják a számukra legmegfelelőbb munkahelyet.

Cél:

A projekt célja, hogy az érdeklődő álláskeresők elsajátítsanak olyan technikákat, készségeket, melyek révén önállóan is képesek aktívan állást keresni, így például képes legyen önmaga számára reális célokat meghatározni, önállóan önéletrajzot és motivációs levelet írni, álláspályázatot összeállítani és állásinterjúra felkészülni.

Fő célcsoportok:

Álláskeresők.

A projekt részletes tartalma:

Az álláskereső klub keretein belül a résztvevők pályaorientációs tanácsadásban részesülnek; információkat kapnak a munkapiaci folyamatokkal, intézményekkel kapcsolatban; kiemelt segítséghez jutnak az álláskeresésben, valamint igénybe vehetik a helyszín infrastruktúráját (telefon, internetelérés, számítógép, nyomtató stb.) az álláskereséshez.

Az álláskereső klub előzményekkel rendelkező, az MNP III. ütemnek is részét képező projekt, amelynek továbbvitele javasolt. A klub hetente két alkalommal, délelőttönként, három-három órában aktív, minden érdeklődő számára nyitott. A foglalkozásokat három szakember (szociális munkás, családgondozó) vezeti, akiknek szerepére a projektgazda akár más szolgáltatóval is szerződhet. E létszám optimálisan 20-40 főt képes egy alkalommal kielégítően segíteni az álláskeresésben.

Az előzmények fényében a jövőben is javasolt, hogy a Kesztyűgyár Közösségi Ház folytassa az álláskereső klub működtetését, ugyanakkor a projektmunkatársaknak célszerű figyelmet fordítani arra, hogy aktív munkakapcsolatban legyenek a kerületben esetlegesen aktív (más ellátószervezetek által kínált) álláskeresésiklub-jellegű szolgáltatásokkal. A kooperáció kiterjedhet az időpontok összehangolására (minél teljesebb körű lefedést kínálni azoknak, akiknek valamely álláskeresési foglalkozás időpontja nem alkalmas), a kapacitások kiegyenlítésére (esetleges túlzott érdeklődés átcsatornázása), akár bizonyos mértékű célcsoportspecifikus szakosodásra is (pl. pályakezdők, korai iskolaelhagyók, alacsony iskolai végzettségű idősek, több problémával küzdő családokban élők stb. problémáiban jártas szakemberek jelenlétével).

A szükséges infrastruktúra (helyiség, telefon, számítógépek, nyomtató) meglétét a projekt adottságként kezeli, így azok beszerzése költségként nem jelenik meg.

Kapcsolódás más projektekhez:

Állásbörze, álláskereső tréning. Ezeken túl a szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

(nincs)

Javasolt projektgazda:

Kesztyűgyár Közösségi Ház.

Kockázatok:

Érdemi kockázatok a projekttel kapcsolatban nem merülnek fel.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának nincsenek érdemi költségvonzatai**.

A projekt **éves fenntartása 2 340 000 forint** forrást igényel:

- három fő szociális szakember munkaidejének egyötöde (heti nyolc óra, felkészüléssel együtt), havonta és fejenként bruttó 60 000 forint, összesen 2 160 000 forint;
- eszközigény (pl. nyomtatás, telefonhasználat), havonta 15 000 forint, összesen 180 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kiemelt társadalmi felzárkóztatási programok" intézkedés.
    - Az intézkedés támogatja a munka világából tartósan kiszorultak számára olyan ellátások biztosítását, amelyek „folyamatos tanácsadást és egyénre szabott szociális és mentális segítséget" kínálnak.
- VEKOP 8. prioritás, „Az ifjúsági garanciához kapcsolódó foglalkoztatási támogatások" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projektben az intézkedés a 25 év alatti fiatalok kompetenciafejlesztése, részükre való állásközvetítés szempontjából bír relevanciával.
- VEKOP 8. prioritás, „Munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése" intézkedés.
    - Az intézkedésben „az általános, mindenki számára elérhető munkaerőpiaci, illetve az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátításának támogatására kerül sor".

2.1.4. Álláskeresési tréning

A projekt leírása:

Az álláskeresési tréning az álláskereső klub intenzív és fókuszált megfelelője, amely a tartós munkanélküliek készségfejlesztését célozza, a munkaerőpiacra való visszatérést elősegítendő.

Cél:

Tartós munkanélküliek elindítása az önálló munkakeresés útján, felkészítésük a sikeres elhelyezkedésre.

Fő célcsoportok:

Tartós munkanélküliek.

A projekt részletes tartalma:

A projekt azokat célozza meg, akik tartósan sikertelenek a munkapiacra való visszakerülésben és ezen az állapoton önerőből nem képesek változtatni. Számukra az álláskeresési tréning abban nyújt segítséget, hogy olyan információk és tanácsok birtokába juttatja őket, amelyek hatékonyan elősegítik az álláskeresési folyamat egyes szintjein való sikeres részvételt.

A tréning zárt csoportban, csoportonként három alkalommal, háromszor 45 percben zajlik. Témája az önéletrajzírás és az állásinterjún való megjelenés, viselkedés mellett a rövid és hosszú távú célok megfogalmazása, egyúttal a célok eléréséhez vezető lépések meghatározása. A tréning az álláskereséshez szükséges alapvető technikák mellett az érvelést, az asszertív kommunikációs képességet és az önmenedzselést is fejleszti.

Egy tréning három alkalmára egy hét alatt kerül sor, tréningek minden hónapban egyszer indulnak. A tréningeket egy fő szociális szakember vezeti, aki a konkrét tréningek menedzselésén felül azonban a toborzásért nem felel – a tréningre a résztvevők más szociális szolgáltatók ajánlása nyomán érkeznek. A zárt csoportokba a jelöltek érkezési sorrendben kerülnek be, egy csoportban maximum húsz fő vehet részt, a minimális létszám három fő, mely alatt a tréning a következő hónapra csúszik. Célszerű figyelmet fordítani arra, hogy aktív munkakapcsolatban legyenek a kerületben esetlegesen aktív (más ellátószervezetek által kínált) tréningjellegű szolgáltatásokkal. A kooperáció kiterjedhet az időpontok összehangolására (minél teljesebb körű lefedést kínálni azoknak, akiknek valamely álláskeresési foglalkozás időpontja nem alkalmas), illetve a kapacitások kiegyenlítésére (esetleges túlzott érdeklődés átcsatornázása) is.

A projekt az MNP III. ütemében is futott, annak folytatásának tekinthető. Javasolt, hogy a projekt gazdája továbbra is a Kesztyűgyár Közösségi Ház legyen. A tréning felelőse lehet a projektgazda alkalmazottja, de a szerep ellátására más szolgáltatóval is szerződhet. E szakember számára a projekt negyed munkaidős elfoglaltságot jelent.

A szükséges helyiségkapacitás rendelkezésre állását a projekt adottságként kezeli, így a költségek között ennek biztosítása nem jelenik meg.

Kapcsolódás más projektekhez:

Állásbörze, álláskereső klub. Ezeken túl a szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Kesztyűgyár Közösségi Ház.

Kockázatok:

A tréningen nem a leghatékonyabban segíthető személyek vesznek részt; a résztvevők nem csinálják végig a tréninget.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának nincsenek érdemi költségvonzatai**.

A projekt **éves fenntartása 1 140 000 forint** forrást igényel:

- egy fő szociális szakember munkaidejének egynegyede, havonta bruttó 75 000 forint, összesen 900 000 forint;
- eszközigény (pl. nyomtatás, íróeszközök, víz, pogácsa stb.), havonta 20 000 forint, összesen 240 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kiemelt társadalmi felzárkóztatási programok" intézkedés.
    - Az intézkedés támogatja a munka világából tartósan kiszorultak számára olyan ellátások biztosítását, amelyek „folyamatos tanácsadást és egyénre szabott szociális és mentális segítséget" kínálnak.
- VEKOP 8. prioritás, „Az ifjúsági garanciához kapcsolódó foglalkoztatási támogatások" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projektben az intézkedés a 25 év alatti fiatalok kompetenciafejlesztése, részükre való állásközvetítés szempontjából bír relevanciával.
- VEKOP 8. prioritás, „Munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése" intézkedés.
    - Az intézkedésben „az általános, mindenki számára elérhető munkaerőpiaci, illetve az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátításának támogatására kerül sor".

2.1.5. Számítástechnikai készségfejlesztés

A projekt leírása:

A számítástechnika felhasználói szintű ismerete elengedhetetlen szinte az élet bármely területén való érvényesüléshez. Különösen igaz ez az álláskeresők (kiemelten a középkorú vagy idősebb álláskeresők) részéről, hiszen az álláshirdetések, a jelentkezés kívánt módja, illetve a rendelkezésre álló munkakörök tetemes hányada egyaránt igényel számítógép-kezelési ismereteket. A program azokat az álláskeresőket hívatott segíteni, akik nem, illetve nem klelégítő szinten rendelkeznek ezekkel a készségekkel.

Cél:

Csökkenteni azok számát, akik számítástechnikai készségeik hiányosságai miatt nem képesek sikeresen állást keresni.

Fő célcsoportok:

Álláskeresők (kiemelten a középkorúak és idősebbek).

A projekt részletes tartalma:

Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásához kapcsolódó készségek a legalapvetőbb szinten a multimédiás technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvételi képességét ölelik fel. A munkahelyeken szükséges számítógépes tudás a különböző adatok feldolgozására, az azokkal való számítások és kimutatások kezelésére vonatkozik. A javasolt képzés elsősorban ezen ismeretekre helyezi a hangsúlyt, de a szabadidős tevékenységek során használt informatikai tudás sem szorul teljesen háttérbe, lévén az sokat segít az egyének szociális hálójának építésében, fenntartásában.

Kétféle tanfolyam indítása javasolt, egy az idősek informatikai alapismeretekkel való ellátását segítendő, illetve egy az aktív korúakat célozva, a munkapiacon is hasznosítható ismeretekkel. A projekt az MNP III.-ban előzményekkel bír, annak folytatásának tekinthető. A képzés javasolt helyszíne a megfelelő infrastrukturális elemekkel rendelkező Kesztyűgyár Közösségi Ház, a konkrét képzés biztosításához külső partner alkalmazása javasolt.

A projekt humánerőforrás-igénye egy fő negyed munkaidős koordinátorból, illetve a két csoport számára képzésvezető(k)ből áll. A toborzás nem a projektgazda szervezet feladata, ahhoz más partnerszervezetek irányítják az arra rászorulónak ítélt ügyfeleiket. Félévente egy-egy kurzus indítása javasolt, kurzusonként 15 fős létszámmal, térítésmentes ellátásként. Egy kurzus tíz hétig tart, heti másfél órában. Túljelentkezés esetén a társintézmények jelzése alapján érkezési sorrendben történik a felvétel. Öt fő jelentkező alatt kurzus nem indul el.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Az iskolázottsági, képzettségi helyzet javítása.

Javasolt projektgazda:

Kesztyűgyár Közösségi Ház, illetve más kerületi fenntartású szervezet.

Kockázatok:

A foglalkozáson nem a leghatékonyabban segíthető személyek vesznek részt; a résztvevők nem vesznek részt a képzés egészén.

Költségbecslés:

A projekt **elindítása** érdemi **önálló költségigénnyel nem bír.**

A projekt **fenntartása évente 5 140 000 forint** becsült költséggel jár:

- egy fő, negyed munkaidőben e projekthez rendelt koordinátor munkabére, havonta bruttó 75 000 forint, összesen 900 000 forint;
- előadó(k) órabére a kétféle kurzus számára, évente kurzusonként húsz alkalomra, alkalmanként másfél órában, bruttó 7000 forintos órabérrel, összesen 4 200 000 forint;
- eszközigény (pl. nyomtatás, íróeszközök, víz, pogácsa stb.), kurzusonként 20 000 forint, összesen 40 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kiemelt társadalmi felzárkóztatási programok" intézkedés.
    - Az intézkedés támogatja a munka világából tartósan kiszorultak számára olyan ellátások biztosítását, amelyek „folyamatos tanácsadást és egyénre szabott szociális és mentális segítséget" kínálnak.
- VEKOP 8. prioritás, „Munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése" intézkedés.
    - Az intézkedésben „ az általános, mindenki számára elérhető munkaerőpiaci, illetve az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátításának támogatására kerül sor".

2.2. Foglalkoztatási projektek

2.2.1. Házi idősgondozás

A projekt leírása:

Számos idős ember számára nyújt segítséget az alkalmi segítői jelenlét, amely támogatott térítési feltételek mellett szélesebb kör számára is hozzáférhető. A projekt ezen igényt köti össze egy foglalkoztatási lehetőséggel: mivel a házi idősgondozás egyúttal munkahely-teremtési potenciállal is bír, oly módon, hogy a szükséges ellátói létszám támogatott képzéssel, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetű (ugyanakkor természetesen a pozíció betöltésére alkalmas) kerületi lakosok toborzásával áll elő.

A projekt ugyan a foglalkoztatási célú beavatkozások között szerepel, ugyanakkor azáltal, hogy az ellátói létszámot újonnan képzi ki, erős oktatási profillal is bír.

Cél:

Munkahelyteremtés.

Fő célcsoportok:

Kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetűek (különösen középkorú nők).

A projekt részletes tartalma:

Javasolt, hogy a szolgáltatásnyújtás a kerületi szociális szolgáltatók valamelyikének (pl. Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ) felügyelete alatt folyjon, ahol egy fő koordinátor biztosítja a strukturált szolgáltatásnyújtást. A szolgáltatást igénybe venni kívánó idős e koordinátornál jelentkezik az ellátás igénylésére, mely alapján utóbbi összeköti az igénylőt egy gondozóval. Az igénylő és a szolgáltató között megkötendő szerződés szabályozza az igényelt időkeretet, a kapcsolódó térítést, a fizetési gyakoriságot (heti/havi), illetve a konkrét igényeket és szükségleteket. A gondozó és az igénylő közti bizalmi viszony kiemelt fontosságú, így a szerződés csak abban az esetben jön létre, ha a két fél egyaránt komfortos a nexussal. Szükség esetén a koordinátor másik gondozót kapcsol össze az igénylővel. A visszajelzések kezelése, a projekt adminisztratív menedzselése szintén a koordinátor feladatai közé tartozik.

A szolgáltatás igénybe vételének jogosultsági küszöbe nincs, arra minden kerületen belüli nyugdíjas, illetve rokkantnyugdíjas jelentkezhet. A szolgáltatás díja támogatott, 2000 Ft/óra. Ez az óradíj, noha nem fedezi a szolgáltatás költségeit, az átlagosan alacsony nyugellátási összegekhez képest relatív magasnak tűnhet – ennek fő oka a túlhasználat megelőzése.

A gondozást nyújtó szakemberek toborzása munkahely-teremtési célokat szolgál, így javasolt, hogy a gondozók elsősorban olyan regisztrált álláskeresők köréből kerüljenek ki, akik a kerületben élnek. A projekt része a – pszichológiailag alkalmasnak bizonyult – jelentkezők szociális gondozó és ápoló OKJ-képzése, a képzési díj átvállalásával, amely a jelentkezők által visszatérítendő a tanfolyam félbehagyása esetében visszatérítendő. A képzés időtartama várhatóan 5 hónap, melynek tartamára a jelentkezők havi nettó 60 000 forint ösztöndíjban részesülnek. A képzési támogatást magában foglaló szerződésben javasolt kikötni, hogy a képzésben részesülő személyek öt éven keresztül vállalják a gondozói foglalkoztatást – amennyiben ezt nem teljesítik, a képzési támogatás és az ösztöndíj szintén visszatérítendő. A

gondozói munkakör sajátosságaiból fakadóan a betöltendő pozíciók elsősorban (de nem kizárólagosan) középkorú vagy idősebb nők számára relevánsak, akik foglalkoztatása az elavult és/vagy hiányos szakmai ismeretek következtében általában is nehézségekbe ütközik, így a projekt e hátrányos munkaerő-piaci célcsoport munkavállalási lehetőségeinek javítását is célozza.

A projekt elindítása ötfős gondozói létszámmal javasolt, rugalmas munkarendben, melyben a jelentkező igények határozzák meg a foglalkoztatás pontos időkeretét. A gondozók javasolt havi munkabére nettó 120 000 forint. A gondozók toborzása és alkalmazása történhet a projektgazda kerületi szociális szolgáltatón keresztül, illetve más szervezet bevonásával is. Amennyiben a gondozók munkaidő-kapacitásában érdemi szabad kapacitás merül fel, úgy a projektgazda a munkaerejüket más, kapcsolódó tevékenység számára igénybe veheti.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként a házi idősgondozás is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között. A projekt kapcsolódik a támogatott szakképzés programjához is.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Az iskolázottsági, képzettségi helyzet javítása; a célcsoportok iránti munkakereslet erősítése.

Javasolt projektgazda:

Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, illetve más kerületi szociális szolgáltató.

Kockázatok:

Nem jelentkezik kellő számú résztvevő, aki munkaerő-piaci státusza és alkalmassága alapján egyaránt megfelel a bemeneti követelményeknek; nem jelentkezik annyi igénylő a gondozási szolgáltatás igénybe vételéhez, amennyi megfelelően kitöltené a képzést elvégzett gondozók munkakapacitásait.

Költségbecslés:

A projekt **elindítása 4 000 000 forintba** kerül:

- öt fő gyermekfelügyelői képzése, fejenként bruttó 200 000 forintos tandíj, összesen 1 000 000 forint;
- a képzés öt hónapja során fejenként bruttó 120 000 forint ösztöndíj, összesen 3 000 000 forint.

A projekt fenntartása évente 18 600 000 forint becsült költséggel jár:

- öt fő gyermekfelügyelő munkabére, havonta fejenként bruttó 240 000 forint, összesen 14 400 000 forint;
- egy fő koordinátor munkabére, havonta bruttó 300 000 forint, összesen 3 600 000 forint;
- havonta bruttó 50 000 forint adminisztratív költség, összesen 600 000 forint.

Mindezek mellett a projekt a térítés képében bevételeket generál: a gondozók munkaidejének 60%-os átlagos kihasználtságát, fejenként átlagosan 1800 órányi éves effektív rendelkezésre állást és az igénylők 80%-os fizetési hajlandóságát feltételezve évente 8 640 000 forintot. Így a projekt tényleges finanszírozási igénye **évi 9 960 000 forint**.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kompetenciafejlesztés a foglalkoztathatóság javítása és egyes humán közszolgáltatások színvonalának növelése érdekében" intézkedés.
    - Az intézkedés elsősorban a képzési költségek biztosítása révén lehet releváns.
- VEKOP 8. prioritás, „Az álláskeresők – különösen az alacsony iskolai végzettségűek – foglalkoztathatóságának javítása hatékonyabb aktív eszközök segítségével" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projekt szempontjából a várható konstrukciók elsősorban a képzési költségek biztosítása révén lehetnek relevánsak.

2.2.2. Városi szociális szövetkezet

A projekt leírása:

Számos célcsoportot érintő probléma az alacsony iskolai végzettségű munkanélküliek foglalkoztatásának elősegítése, ahol a képzettségi hiányosságok sok esetben a munkakultúra elégtelenségével, illetve kapcsolódó akadályozó tényezőkkel (családi állapot, mentális/egészségi állapot stb.) párosulnak. A komplex szociális szövetkezeti ellátási forma e problémát hivatott bizonyos mértékig kezelni, védett és számos kapcsolódó szolgáltatással támogatott foglalkoztatási formát hívva életre.

A városi szociális szövetkezet alapos helyzet- és – lehetőség szerint közösségi eszközökkel végzett – igényfelmérésre alapozva, a potenciális célcsoporttal való folyamatos kapcsolattartás mellett alakít ki védett és támogatott foglalkoztatási formát. A szövetkezet működése önfenntartásra kell, hogy törekedjen, egyfelől a működése nyomán értékesíthető bevételek, másfelől külső finanszírozási források (pl. közfoglalkoztatási pozíciók bevonása) révén.

Cél:

Önfenntartó foglalkoztatási lehetőségek teremtése olyan célszemélyek számára, akik képzettségük, szociokulturális hátterük, családi állapotuk vagy mentális/egészségi állapotuk, illetve ezek kombinációi nyomán nem vagy csupán minimális eséllyel számíthatnának nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésre.

Fő célcsoportok:

Megváltozott munkaképességűek, szenvedélybetegek, 50 év feletti alacsony iskolai végzettségűek, egyéb okokból rossz munkavállalási esélyekkel rendelkező aktív korúak.

A projekt részletes tartalma:

A projekt kiindulópontja egy igény-, készség- és szükségletfelmérés, amely a Magdolna negyedben más szolgáltatások biztosítása (családgondozás, gyermekjóléti szolgálat, munkaügyi kirendeltség, alacsony küszöbű ellátások stb.) során már azonosított potenciális célszemélyekre irányul. A felmérés célja az egyes célcsoportszegmensen jelenlegi megélhetési stratégiáinak részletes feltérképezése, valamint a szociális szövetkezetben potenciálisan hasznosítható készségek, illetve a szövetkezetbeli munkavállalás iránti hajlandóság megismerése. E felmérést végezheti a – meglévő kapacitásai alapján – javasolt projektgazda Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, illetve megbízhat más szervezetet is annak elvégzésével; a felmérés során közösségi eszközök alkalmazása javasolt.

Javasolt, hogy a projektgazda állítson fel egy külön stábot a szociális szövetkezet üzemeltetésére. A felmérés eredményei alapján megállapított potenciális tevékenységi körökre e stáb keres értékesítési, szolgáltatási és/vagy bérmunka-lehetőségeket (elsősorban képzettséget nem igénylő fizikai rutinmunkákat), illetve e stáb állítja össze a szövetkezetben alkalmazott egyes személyek számára szükséges egyéb, kiegészítő szolgáltatásokat. Amennyiben felmerülnek képesítést igénylő munkalehetőségek is, a stáb a munkaügyi kirendeltséggel együttműködve mérlegli azok bevonásának lehetőségét.

E szolgáltatások létező kapacitások, adott esetben közszolgáltatások részeként, illetőleg önálló projektként létezhetnek, azonban fontos, hogy bevonásuk az érintett felek erős kooperációján

alapuljon, oly módon, hogy a szövetkezet alkalmazottjai ne érzékeljék, különböző szolgáltatásokat vesznek igénybe: azok biztosítása külön igénylés, alanyi proaktivitás nélkül is biztosított legyen, amennyiben a projektstáb azt szükségesnek látja. E szolgáltatások köre magában foglalja munka melletti felzárkóztató képzések biztosítását, személyiség- és készségfejlesztő, valamint álláskeresési tréningeket. A szociális szövetkezeti termelő, szolgáltató tevékenység biztosításához önkormányzati helyiségek biztosítása ajánlott (üzlethelyiség, pince stb.), amelynek befogadóképessége eléri a húsz főt és a munkavégzéshez szükséges szociális helyiségek rendelkezésre állnak benne. A kapcsolódó adminisztratív munka helyszíne lehet a projektgazda telephelye is.

Kapcsolódás más projektekhez:

Álláskeresési tréning, készségfejlesztő képzés, 10 osztályos felzárkóztató képzés, várandós pszichoaktívszer-használó nők komplex ellátása.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Személyre szabott támogató programok biztosítása; védett munkahelyek hatékonyságának javítása; modellprogramokban való részvétel.

Javasolt projektgazda:

Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, illetve más kerületi szociális szolgáltató.

Kockázatok:

A résztvevők adottságai nem felelnek meg az igényfelmérésben feltártaknak; a jelentkezők számára a szövetkezet nem lesz képes megfelelő tevékenységet teremteni; a szövetkezetben előállított javak nem lesznek értékesíthetőek.

Költségbecslés:

A projekt **elindításához 3 900 000 forint** szükséges:

- a megalapozó felmérés bruttó 1 400 000 forint (a felmérés megtervezése, végrehajtása és kiértékelése);
- a szövetkezeti tevékenység részére felhasználandó önkormányzati helyiség alkalmassá tétele bruttó 2 500 000 forint.

A projekt működtetésének **éves költségszükséglete nem becsülhető**, mivel az igénylők köre és fluktuációja, illetve a végezhető szövetkezeti tevékenység, illetve az utóbbi jövedelmezősége csupán a megalapozó felmérés, valamint a működési gyakorlat nyomán állapítható meg. Számításában elsősorban a következő tételek veendőek figyelembe:

- érzékenyítő csoportfoglalkozások költsége;
- motivációs stratégiákat kialakító foglalkozások költsége;
- a szövetkezetben foglalkoztatottak munkabére;

- a projektstáb munkabére;
- adminisztrációs költségek;
- helyiségfenntartási és rezsiköltségek;
- a munkavégzés esetlegesen szükséges egyéb aktuális tárgyi feltételeinek beszerzése;
- a szövetkezet által előállított cikkek értékesítéséből származó bevétel.

Optimális esetben a projekt az értékesítési bevételek, illetve az esetleges egyéb finanszírozási lehetőségek (pl. foglalkoztatottak munkabérének közfoglalkoztatásként való elszámolása) nyomán középtávon önfenntartóvá válik. Ez szintén a felmérésből és a gyakorlatból kiderülő ismeretek függvénye.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kiemelt társadalmi felzárkóztatási programok" intézkedés.
    - Az intézkedés keretet kínál a munka világából kiszorultak ellátása számára, akiknek „fejleszteni kell a számukra munkahelyet teremtő társadalmi integrációt szolgáló társadalmi vállalkozásokat, egyúttal folyamatos tanácsadást és egyénre szabott szociális és mentális segítséget kínálva számukra".
- VEKOP 8. prioritás, „Nem állami szervezetek komplex foglalkoztatási programjai" intézkedés.
    - Az intézkedés kedvezményezettjei nem állami non-profit szervezetek és a velük együttműködő vállalkozások lehetnek, így esetleges igénybe vételének feltétele megfelelő partner bevonása a szövetkezet működtetésére.
- EFOP 1. prioritás, „A halmozottan hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci eszközökben való részvételének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítése" intézkedés.
    - Az intézkedés elsősorban megváltozott munkaképességűek, romák és szenvedélybetegek esetében bírhat e projekt szempontjából relevanciával, mely csoportoknak átmeneti jellegű támogatott foglalkoztatást is kínál. **Csak abban az esetben releváns finanszírozási lehetőség, amennyiben a projekt szélesebb körű, országos kihatású programba ágyazva valósul meg.**

2.2.3. Kézműipari attrakciók erősítése elavult szakmák művelőivel

A projekt leírása:

Elsősorban az idősebb álláskeresők körében jellemző, hogy olyan szakmával rendelkeznek, amely megszerzése óta elavulttá vált, a technológiai fejlődés vagy a fogyasztási szokások változása szükségtelenné tette annak művelését. E szakmák egy része azonban más formában, kézműipari attrakcióként, újra életképes lehet. Az elavult szakmák ilyen irányú újrahasznosításához teremt lehetőséget a Népszínház utca tervezett – Józsefváros Integrált Településfejlesztési Stratégiájában is szereplő – revitalizációja, amely látványosságként tervezi kontextusba helyezni a kézműipari tevékenységeket, a környezettudatos, az elhasználódott használati eszközök kidobása helyett a javítást preferáló életmód támogatásával összhangban.

Cél:

Elavult szakmák attrakcióként történő újrakontextualizálása, ennek részeként művelőik foglalkoztatása.

Fő célcsoportok:

Idősebb, elavult szakmával rendelkező álláskeresők.

A projekt részletes tartalma:

Az elavult, munkaerő-piaci relevanciával nem bíró szakmák egy része ugyan nem számít attrakcióként relevánsnak, vonzónak vagy látványosnak (pl. műszaki rajzoló, malomipari szakmunkás stb.), mások azonban egy erre fókuszált tematikus városrészi programban, mint a Népszínház utca tervezett revitalizációja, attrakcióként értelmezhetőek újra. Ilyen lehet többek közt a kesztyűs, a cipész, a keramikus, a bőrkikészítő. A hagyományos, skanzenszerű értelemben vett, mostanra látványossággá vált klasszikus kézműves szakmák, mint a kovács vagy a kádár, e projekt szempontjából ugyanakkor irrelevánsnak, hiszen eredeti művelőik már hosszabb ideje kiöregedtek az aktív korból.

Felmerül, hogy azok az idősebb álláskeresők, akik a projekt szempontjából releváns végzettséggel rendelkeznek, valószínűleg már hosszabb ideje nem művelik a szakmájukat, így bizonyos képzésre van szükségük annak folytatásához. Ezen ismeretek pótlására az iskolarendszerű képzés helyett elsősorban a szakmai gyakorlat javasolt, a szakma egy aktív művelőjénél (e műhely Budapesten belül bárhol lehet), ösztöndíj biztosításával a résztvevő és a fogadó munkahely számára egyaránt. Az ösztöndíj javasolt időtartama egy hónap.

A projekt koordinációja nem igényel teljes állású munkatársat, javasolt a rehabilitációs projekt stábja egy tagja munkaidejének egynegyedét dedikálni az álláskeresők toborzására, gyakorlati helyhez juttatására, majd foglalkoztatásának mentorálására. A munkahelyek, műhelyek stb. kialakítása és fenntartása nem része a projektnek, az a városrehabilitációs program részeként értelmezendő. A projekt keretében toborzott munkavállalók reálisan nem önálló vállalkozásként, hanem már üzemelő, illetve a rehabilitáció részeként beköltöző vagy újonnan nyíló műhely alkalmazottjaként helyezkedik el. Már üzemelő műhely szolgálhat egyben gyakorlati helyként is. A program indításakor a javasolt keretlétszám húsz fő, melyből – tekintettel a résztvevők várható korára – évente átlagosan négyfős fluktuáció várható.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

A célcsoport iránti munkakereslet erősítése; modellprogramokban való részvétel.

Javasolt projektgazda:

Programmenedzsment-szervezet, illetve megfelelő kapacitásokkal és gyakorlattal rendelkező civil, egyházi vagy önkormányzati szervezet.

Kockázatok:

Nem sikerül gyakorlati helyet találni a résztvevők számára; a résztvevők a gyakorlati időt követően sem lesznek alkalmasak a szakmájuk újbóli felvételére; nem mutatkozik igény a tervezett tematikus kézműipari attrakciókra; nem valósul meg a kapcsolódó városrehabilitációs program.

Költségbecslés:

A projekt **elindítása 3 200 000 forintba** kerül:

- 20 fő álláskereső részére havi 60 000 forint ösztöndíj biztosítása fejenként egy hónapig, összesen 1 200 000 forint;
- 20 fő álláskereső gyakorlati helye részére havi bruttó 100 000 forint támogatás biztosítása, gyakorlati helyenként egy hónapig, összesen 2 000 000 forint.

A projekt **fenntartása évente 640 000 forint** becsült költséggel jár:

- négy fő álláskereső részére havi 60 000 forint ösztöndíj biztosítása fejenként egy hónapig, összesen 240 000 forint;
- négy fő álláskereső gyakorlati helye részére havi bruttó 100 000 forint támogatás biztosítása, gyakorlati helyenként egy hónapig, összesen 400 000 forint

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 8. prioritás, „Az álláskeresők – különösen az alacsony iskolai végzettségűek – foglalkoztathatóságának javítása hatékonyabb aktív eszközök segítségével" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projekt szempontjából a várható konstrukciók elsősorban a képzési költségek biztosítása révén lehetnek relevánsak.
- VEKOP 8. prioritás, „Nem állami szervezetek komplex foglalkoztatási programjai" intézkedés.
    - Az intézkedés kedvezményezettjei nem állami non-profit szervezetek és a velük együttműködő vállalkozások lehetnek, így esetleges igénybe vétele esetén a

finanszírozási lehetőség elsősorban a gyakorlati hely, illetve a későbbi foglalkoztatás szempontjából lehet releváns.

- EFOP 3. prioritás, „Az emberi erőforrás fejlesztése az egész életen át tartó tanulás eszközeivel" intézkedés.
    - Az intézkedésben hangsúlyosan jelennek meg a nem formális és informális tanulási formák, így e projektben a gyakorlati hely biztosításával kapcsolatos költségeket illetően lehet releváns. **Csak abban az esetben releváns finanszírozási lehetőség, amennyiben a projekt szélesebb körű, országos kihatású programba ágyazva valósul meg.**

2.3. Foglalkoztatásban állókat segítő projektek

2.3.1. Házi gyermekfelügyelet

A projekt leírása:

Számos élethelyzetben jelent akadályt a munkakeresés, illetve -vállalás előtt a gyermekfelügyelet megoldatlansága. Azokban a gyermekes családokban, ahol az egyik szülő dolgozik vagy egyéb okból akadályozott a gyermekfelügyeletben való részvételben, illetve ahol egy szülő egyedül neveli a gyermekét (gyermekeit), és nem áll a család rendelkezésére segítő rokon vagy szolgáltatás, a gyermekfelvigyázás időszükséglete a munkakeresés akadályává válhat. Hasonlóan, azokban a családokban, ahol valamilyen módon korábban megoldott volt a gyermek(ek) felügyelete, de annak módja időközben ellehetetlenült, a szülő(k) munkavégzése hasonlóan ellehetetlenülhet.

E probléma áthidalását segítheti a támogatott házi gyermekfelügyelet, amely bizonyos díjért lehetővé teszi a gyermekfelvigyázás igénybe vételét azoknak is, akiknek akár kapacitáshiányból, akár elérhetőségi problémákból, akár a nem-tipikus munkarend okozta időbeli összeférhetetlenségből fakadóan nincs lehetősége kizárólag más intézményi ellátást – bölcsődét, óvodát stb. – igénybe venni. Mivel a házi gyermekfelügyelet érdemi munkaerő-szükséglettel is bír, a projekt ellátási lába kiegészíthető munkahelyteremtéssel is, oly módon, hogy a szükséges ellátói létszám támogatott képzéssel, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetű (ugyanakkor természetesen a pozíció betöltésére alkalmas) kerületi lakosok toborzásával áll elő.

A projekt ugyan a munkavállalókat segítő célú beavatkozások között szerepel, ugyanakkor azáltal, hogy az ellátói létszámot újonnan képzi ki, illetve munkanélküliek közül toboroz, erős oktatási és foglalkoztatási profillal is bír.

Cél:

Szülők munkakeresésének és munkavállalásának elősegítése, valamint munkahelyteremtés.

Fő célcsoportok:

Szülők (különösen a gyermeküket egyedül nevelők), kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetű nők, beteg gyermeket nevelők, nagycsaládosok.

A projekt részletes tartalma:

A projekt két javasolt részét a támogatott házi gyermekfelügyelet nyújtása, valamint az e felügyeletet nyújtó szakemberek toborzása és képzése jelenti.

Javasolt, hogy a szolgáltatásnyújtás a kerületi szociális szolgáltatók valamelyikének (pl. Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék, Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ) felügyelete alatt folyjon, ahol egy fő koordinátor biztosítja a strukturált szolgáltatásnyújtást. A szülő e koordinátornál jelentkezik az ellátás igénylésére, mely alapján utóbbi megállapítja a jogosultságot (lásd alább), és összeköti az igénylőt egy gyermekfelvigyázóval, aki a szülő lakásán végzi tevékenységét. Az ellátás az igények és a kapacitások függvényében vehető igényébe, lényeges azonban, hogy – az intézményesített ellátásokkal ellentétben – a hét minden napján, minden napszakban elérhető legyen. A szülő és a szolgáltató között megkötendő szerződés szabályozza az igényelt időkeretet, a kapcsolódó térítést, a fizetési gyakoriságot (heti/havi),

illetve a gyermek(ek)kel kapcsolatos igényeket és szükségleteket. A gyermekfelügyelő és a szülő közti bizalmi viszony kiemelt fontosságú, így a szerződés csak abban az esetben jön létre, ha a két fél egyaránt komfortos a nexussal. Szükség esetén a koordinátor másik gyermekfelügyelőt kapcsol össze az igénylővel. A visszajelzések kezelése, a projekt adminisztratív menedzselése szintén a koordinátor feladatai közé tartozik.

A szolgáltatás igénybe vételének jogosultsági küszöbe, hogy az igénylő háztartásában ne éljen olyan nagykorú személy (az igénylőn kívül), aki munkaerő-piaci, fizikai és mentális állapota alapján egyaránt alkalmas volna a gyermekfelügyeletre. Ezt a koordinátor akkor ellenőrzi személyesen, ha az igénylő az adott évben több, mint öt napon igényel gyermekfelügyeletet. Szintén jogosultsági feltétel, hogy hogy az igénylő igazolni tudjon a gyermekfelügyelet megoldatlansága által veszélyeztetett meglévő munkahelyet, képzési részvételi időigényt, illetve olyan állásjelentkezést, amelynek sikeréhez (pl. nem szokványos munkarend miatt) szükséges a gyermekfelügyelet biztosítása. Utóbbi esetben a szerződéskötés feltételes, csak a munkaviszony létrejötte esetén lép életbe. A szolgáltatás díja támogatott, tekintettel a célcsoport kedvezőtlennek feltételezhető anyagi helyzetére 1000 Ft/óra. Ez az óradíj, noha nem fedezi a szolgáltatás költségeit, az említett kedvezőtlen anyagi háttérhez képest relatív magasnak tűnhet – ennek fő oka az, hogy egyértelmű legyen: a szolgáltatás kiegészítő jellegű, az intézményes gyermekfelügyeleti ellátások, illetve az igénybe vehető családi, baráti kapcsolatok által le nem fedhető igényeket szolgálja csupán. A nappali és éjszakai, illetve a hétközi és hétvégi ellátás költsége között nincs különbség, azonban az éjszakai igénylés esetén külön igazolandó, hogy az igénylő nem tud más forrásból gyermekfelügyeleti segítséget igénybe venni.

A felügyeletet nyújtó szakemberek toborzása munkahely-teremtési célokat szolgál, így javasolt, hogy a gyermekfelügyelők elsősorban olyan regisztrált álláskeresők köréből kerüljenek ki, akik a kerületben élnek. A projekt része a – pszichológiailag alkalmasnak bizonyult – jelentkezők gyermekfelügyelő OKJ-képzése, a képzési díj átvállalásával, amely a jelentkezők által a tanfolyam félbehagyása esetében visszatérítendő. A képzés időtartama várhatóan 5 hónap, melynek tartamára a jelentkezők havi nettó 60 000 forint ösztöndíjban részesülnek. A képzési támogatást magában foglaló szerződésben javasolt kikötni, hogy a képzésben részesülő személyek öt éven keresztül vállalják a gyermekfelügyelői foglalkoztatást – amennyiben ezt nem teljesítik, a képzési támogatás és az ösztöndíj szintén visszatérítendő. A gyermekfelügyelői munkakör sajátosságaiból fakadóan a betöltendő pozíciók elsősorban (de nem kizárólagosan) középkorú vagy idősebb nők számára relevánsak, akik foglalkoztatása az elavult és/vagy hiányos szakmai ismeretek következtében általában is nehézségekbe ütközik, így a projekt e hátrányos munkaerő-piaci célcsoport munkavállalási lehetőségeinek javítását is célozza.

A projekt elindítása tízfős gyermekfelügyelői létszámmal javasolt, rugalmas munkarendben, melyben a jelentkező igények határozzák meg a foglalkoztatás pontos időkeretét. A gyermekfelügyelők javasolt havi munkabére, teljes munkaidős foglalkoztatással számolva, nettó 120 000 forint, 20-6 óra közti, illetve vasárnapi munkavégzés esetén óránként nettó 400 forintos pótlékkal. A gyermekfelügyelők toborzása és alkalmazása történhet a projektgazda kerületi szociális szolgáltatón keresztül, illetve más szervezet bevonásával is. Amennyiben a gyermekfelügyelők munkaidő-kapacitásában érdemi szabad kapacitás merül fel, úgy a projektgazda a munkaerejüket más, kapcsolódó – pl. egyéb kereteken belül történő gyermekfelügyeleti, illetve más szociális szolgáltatáshoz kötődő kisegítő – tevékenység számára igénybe veheti.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként a házi gyermekfelügyelet is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között. A projekt kapcsolódik a támogatott szakképzés programjához is.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Az iskolázottsági, képzettségi helyzet javítása; szülői motiváció, készségek fejlesztése; a célcsoport iránti munkakereslet erősítése; modellprogramokban való részvétel.

Javasolt projektgazda:

Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék, Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, illetve más kerületi, gyermekgondozási profillal is rendelkező szociális szolgáltató.

Kockázatok:

Nem jelentkezik kellő számú résztvevő, aki munkaerő-piaci státusza és alkalmassága alapján egyaránt megfelel a bemeneti követelményeknek; nem jelentkezik annyi igénylő a gyermekfelügyeleti szolgáltatás igénybe vételéhez, amennyi megfelelően kitöltené a képzést elvégzett gyermekfelügyelők munkakapacitásait.

Költségbecslés:

A projekt **elindítása 7 500 000 forintba** kerül:

- 10 fő gyermekfelügyelői képzése, fejenként bruttó 150 000 forintos tandíj, összesen 1 500 000 forint;
- a képzés öt hónapja során fejenként bruttó 120 000 forint ösztöndíj, összesen 6 000 000 forint.

A projekt fenntartása évente 34 560 000 forint becsült költséggel jár:

- 10 fő gyermekfelügyelő munkabére, havonta fejenként bruttó 240 000 forint, összesen 28 800 000 forint;
- 10 fő gyermekfelügyelőnek fejenként és havonta átlagosan tíz óra esti és/vagy vasárnapi munkavégzés, óránként bruttó 800 forint, összesen 960 000 forint;
- egy fő koordinátor munkabére, havonta bruttó 300 000 forint, összesen 3 600 000 forint;
- havonta bruttó 100 000 forint adminisztratív költség, összesen 1 200 000 forint.

Mindezek mellett a projekt a térítés képében bevételeket generál: a gyermekfelügyelők munkaidejének 60%-os átlagos kihasználtságát, fejenként átlagosan 1800 órányi éves effektív rendelkezésre állást és az igénylők 80%-os fizetési hajlandóságát feltételezve évente 8 640 000 forintot. Így a projekt tényleges finanszírozási igénye **évi 25 920 000 forint**.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kompetenciafejlesztés a foglalkoztathatóság javítása és egyes humán közszolgáltatások színvonalának növelése érdekében” intézkedés.
    - Az intézkedés elsősorban a képzési költségek biztosítása révén lehet releváns.
- VEKOP 8. prioritás, „Az álláskeresők – különösen az alacsony iskolai végzettségűek – foglalkoztathatóságának javítása hatékonyabb aktív eszközök segítségével” intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projekt szempontjából a várható konstrukciók elsősorban a képzési költségek biztosítása révén lehetnek relevánsak.

2.3.2. Közfoglalkoztatottak mentorálása

A közfoglalkoztatásba bevont személyek tetemes hányada nem rendelkezik a szabályos, piaci foglalkoztató által elvárt munkavégzési követelmények teljesítéséhez szükséges készségekkel. A leggyakoribb hiányosságok közé a tapasztalatok szerint a motiválatlanság, a minták hiánya, a rendezetlen családi környezet, a pszichés és fizikai függőségek, illetve az életviteli ismeretek elégtelensége. Ezek a hiányosságok az elsősorban önkormányzati intézményeknél történő közfoglalkoztatás esetén nem vezetnek feltétlenül – legalábbis nem azonnali – retorziókhoz. Annak érdekében azonban, hogy a közfoglalkoztatás képes legyen visszaterelni tartós munkanélkülieket a piaci foglalkoztatás irányába, szükséges, hogy a hiányosságok pótlásában e személyek segítséget kapjanak. Minthogy a közfoglalkoztatás keretében álláskeresőket alkalmazó intézmények jellemzően nem rendelkeznek kapacitásokkal, illetve ismeretekkel a munkavállalóik fenti hiányosságainak kezelésében, javasolt, hogy e funkciót külön szolgáltatás töltse be.

E projekt segítőket, mentorokat rendel a közfoglalkoztatás keretében kerületi intézményeknél foglalkoztatott álláskeresőkhöz, akik támogatják utóbbiakat a megfelelő munkavégzési normák elsajátításában és betartásában.

Cél:

A közfoglalkoztatás felzárkóztató, piaci foglalkoztatás felé terelő hatásának erősítése mentorálással.

Fő célcsoportok:

Közfoglalkoztatásban részt vevő álláskeresők.

A projekt részletes tartalma:

Bár a közfoglalkoztatásba bevontak különböző, jellemzően nem szociális profilú intézményeknél állnak munkába, javasolt, hogy a mentorálásukat felügyelő stáb ne azok, hanem egy releváns kerületi intézmény felügyelete alatt működjön. Ez elsősorban a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ lehet, amely azonban szerződhet külső szolgáltatóval is a projekt végrehajtására. A stábot egy fő szakmai vezető alatt tíz – szociális munkás végzettségű – mentor alkotja, akik fejenként huszonöt közfoglalkoztatott mentorálásáért felelősek. E szám kapcsán érdemes megjegyezni, hogy a közfoglalkoztatásban részt vevők közül nem mindenki szorul rá a mentorok tevékenységére, illetve hogy a rászorulók közül várhatóan nem mindenki lesz kooperatív a mentorálással, így a mentorok valós terhelése a huszonöt fős létszámnál alacsonyabb lesz.

A mentorok felügyelik a közfoglalkoztatottak munkavégzését (munkaidő betartása, munkafegyelem, felettessel és munkatársakkal való együttműködési készség) és problémák tapasztalása esetén megkísérlik a mögöttes akadályok feltárását, illetve feloldását. A mentorok szolgálnak a munkáltató által tapasztalt problémák közvetítő csatornájaként is. A mentorral való együttműködés hiánya önmagában nem von maga után retorziót, a közfoglalkoztatás megszüntetéséhez – és így bizonyos jövőbeli álláskeresési ellátásoktól és juttatásoktól való eleséshez – éppúgy a munkahelyi teljesítmény vezet, mint a mentort nem alkalmazó foglalkoztatók esetében. A mentorok a konkrét munkavégzéssel kapcsolatos kérdéseken felül általános foglalkoztatási és munkaügyi tanácsadást is biztosítanak, segítséget a piaci

foglalkoztatás felé való továbblépéshez, valamint szükség esetén életviteli tanácsadást is végeznek.

Mivel a VIII. kerületbeli közfoglalkoztatottak pillanatnyi létszáma jelentős szórást mutat, várható, hogy bizonyos esetekben – amikor a közfoglalkoztatottak száma meghaladja a kétszázötvenet – nem lesz lehetőség minden közfoglalkoztatott számára mentort dedikálni. Ez esetben megoldásként nem az egy mentorra eső ügyfelek számának emelése javasolt, hanem a közfoglalkoztatásban részt vevők közti priorizálás. Ez a szakmai vezető feladata, aki a mentorok visszajelzései alapján szűkíti az adott mentor eseteinek számát, és ad ki új ügyfeleket az – akár passzivitásból, akár kielégítő önállóságból fakadóan – nem mentorálandónak minősítettek helyére. Amennyiben így sem áll rendelkezésre elegendő mentori kapacitás, az elbírálás a közfoglalkoztatási viszonyba lépés időpontja alapján sorrendben történik.

Kapcsolódás más projekthez:

Közfoglalkoztatási minősítési rendszer.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Személyre szabott támogató programok biztosítása; védett munkahelyek hatékonyságának javítása.

Javasolt projektgazda:

Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék, Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, illetve más kerületi, gyermekgondozási profillal is rendelkező szociális szolgáltató.

Kockázatok:

A foglalkoztatók nem kooperálnak a mentorokkal; a közfoglalkoztatottak elutasítóak a mentorokkal szemben.

Költségbecslés:

A projekt **elindításához érdemi egyszeri költségek nem kapcsolódnak**.

A **fenntartás évente 41 400 000 forintot** igényel:

- 10 fő mentor munkabére, havonta fejenként bruttó 300 000 forint, összesen 36 000 000 forint;
- egy fő koordinátor munkabére, havonta bruttó 350 000 forint, összesen 4 200 000 forint;
- havonta bruttó 100 000 forint adminisztratív költség, összesen 1 200 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kiemelt társadalmi felzárkóztatási programok” intézkedés.
    - Az intézkedés keretet kínál a munka világából kiszorultak ellátása számára, akiknek „fejleszteni kell a számukra munkahelyet teremtő társadalmi integrációt szolgáló társadalmi vállalkozásokat, egyúttal folyamatos tanácsadást és egyénre szabott szociális és mentális segítséget kínálva számukra”.

2.3.3. Bölcsődei és óvodai nyitva tartás, iskolai napközi otthon bővítése

A projekt leírása:

A bölcsődék és óvodák nyitva tartása, illetve az általános iskolák alsó tagozatának napközis működése a munkát vállaló gyermekes nők lehetőségeinek meghatározása szempontjából lényeges kérdés. E szempontból az intézmények a kerületben viszonylag széles mozgásteret tesznek lehetővé, hiszen az óvodák és a bölcsődék reggel 6 órától fogadják a gyermekeket, a bölcsődék délután 18 óráig, az óvodák 17:30-ig tartanak nyitva. Javasolt az intézmények nyitva tartásának egységesítése, valamint egy-egy intézmény hosszított, 20 óráig tartó működése. Az iskolai napközit illetően a jelenleg 16, illetve 17 óráig tartó gyermekfelügyelet egységesen 18 óráig való meghosszabbítása javasolt.

Cél:

Munkát vállaló gyermekes nők elhelyezkedési esélyeinek javítása a gyermekfelügyeleti szolgáltatások időbeli lefedettségének növelésével.

Fő célcsoportok:

Gyermekes nők.

A projekt részletes tartalma:

Minden igény szervezett intézményi keretek között nem elégíthető ki, így a 6 óra előtti nyitva tartásnak például nincs realitása, mint ahogy az általános iskolákban tanítás előtti gyermekmegőrzésnek sem. A nap végi zárást illetően a bölcsődék napi 12 órás nyitva tartása kielégítőnek nevezhető, hiszen a város távolabbi pontjain 17 óráig dolgozó nők számára is lehetőséget nyújt a munkaidő vége után elérni a bölcsődébe annak 18 órai zárása előtt. Az óvodák 17:30-as zárását illetően ez a lehetőség már csorbulni látszik, így javasolható, hogy a kerület óvodái is mind 18 óráig tartsanak nyitva. Erre lehetőséget nyújthat például a délutános dajkai munkaidő fél órával későbbre csúsztatása, 10 órától 18 óráig. Hasonló logika mentén javasolt az alsó tagozatos általános iskolások számára éppúgy 18 óráig lehetővé tenni a napközi otthonos gyermekfelügyeletet, elsősorban a meglévő pedagógusi létszámokra építve, munkaszervezési módosításokkal.

Mindezeken felül az esti zárást illetően akár a 18 óránál későbbi igények is méltányolhatóak lehetnek (óvodákban és bölcsődékben ebben az esetben a gyermekek behozása is célszerűen később történik). Ezen igények kiszolgálása érdekében javasolt, hogy egy-egy központi fekvésű intézmény (lehetőség szerint a Mini-Manó, Gyermekkert, Tücsök-lak bölcsődék; illetve a Százszorszép, Napraforgó, Szivárvány óvodák közül valamelyik) 20 óráig tartson nyitva. A bölcsődei, illetve óvodai jelentkezés során ezt a lehetőséget javasolt figyelembe venni, maximum az adott intézmény kapacitásának egyharmada erejéig, megelőzendő, hogy az intézmények közelében élő (de a 20 óráig való nyitva tartásban nem érdekelt) szülők indokolatlan mértékben kiszoruljanak abból. Ennek biztosításához javasolt egy fő félállású kisgyermeknevelő, illetve dajka alkalmazása 16 és 20 óra között.A fenti időkereteken túli ellátási igényeket illetően (ide értve az alsó tagozatos gyermekek kapcsán 18 óra után felmerülő szükségleteket is) a házi gyermekfelügyelet szolgáltatása releváns.

Kapcsolódás más projektekhez:

Házi gyermekfelügyelet.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Szülői motivációk, készségek fejlesztése.

Javasolt projektgazda:

Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék, kerületi óvodák és általános iskolák.

Kockázatok:

A 20 óráig való nyitva tartásra kijelölt óvoda, illetve bölcsőde esetében nehezen összehangolható igények jelentkeznek az intézmények környékén, illetve attól távolabb élő szülők részéről. A meghosszabbított napközi otthonos gyermekfelügyelet nem minden általános iskolában biztosítható a rendelkezésre álló munkaerő-kapacitásra építve.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának nincsenek érdemi költségvonzatai**.

A projekt **éves fenntartása 2 720 000 forint** forrást igényel:

- egy fő félállású kisgyermeknevelő, illetve egy fő félállású dadus alkalmazása, fejenként és havonta bruttó 120 000 forint, összesen 2 680 000 forint;
- két intézmény heti tíz órával hosszabb nyitva tartásának rezsiköltségvonzata, intézményenként évente bruttó 20 000 forint, összesen 40 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 6. prioritás, „A leromlott településrészeken élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja” intézkedés.
    - Az intézkedés egy komplex szociális városrehabilitációs program elindulása esetén, a projekt annak részeként történő megvalósítása esetén bírhat relevanciával.

2.3.4. Közfoglalkoztatási minősítési rendszer

A projekt leírása:

A közfoglalkoztatás az esetek nagy részében nem bizonyul kielégítően hatékony eszköznek a piaci foglalkoztatásba való visszavezetéshez, többek közt abból következően, hogy nem nyújt visszajelzést az adott munkavállaló közfoglalkoztatásbeli tevékenységének valós értékéről. A munkaadók számára a közfoglalkoztatás mint önéletrajztétel nem igazol teljesítményt. Ennek a hiányosságnak a pótlására szolgál a közfoglalkoztatási minősítési rendszer elindítása, melynek nyomán a jó teljesítményt nyújtó közfoglalkoztatottak számára a munkaadó – önkormányzati intézménynél való foglalkoztatás esetén – igazolást állít ki, ami önálló önéletrajzi tételként is megjeleníthető az álláskeresés során.

Cél:

A közfoglalkoztatásban jó teljesítményt nyújtó munkavállalók álláskeresési esélyeinek javítása megbízható pozitív visszacsatolás biztosításával.

Fő célcsoportok:

Közfoglalkoztatásban részt vevők.

A projekt részletes tartalma:

A közfoglalkozatottak minősítési rendszere a jól teljesítő, közfoglalkoztatásban részt vevő munkavállalók teljesítményének igazolását szolgálja, melyet a kerületi önkormányzati intézményekhez kerülő közfoglalkoztatottak kaphatnak meg. Az igazolás megszerzésének feltétele, hogy a közfoglalkoztatott felettese ne legyen elégedetlen a munkavégzése minőségével, a közfoglalkoztatott – indokolt és igazolt eseteket leszámítva – pontosan, munkavégzésre alkalmas állapotban jelenjen meg a foglalkoztatása teljes időtartamában a munkaideje kezdetekor. A minősítési rendszer vezetése az adott szervezet közfoglalkoztatottakért felelős vezetőjének (illetve annak a munkavégzési minőséggel kapcsolatban rálátással bíró delegáltjának) feladata minden érintett szervezetnél. A rendszer adminisztrációját javasolt a lehető legegyszerűbben végezni: minden közfoglalkoztatott esetében vezetni az esetleges munkavégzési, fegyelmi problémákat, és az igazolást azok részére kiállítani, akik foglalkoztatásuk időtartama végén nem rendelkeznek ilyen jellegű bejegyzéssel. Az igazolás legalább harminc, közfoglalkoztatásban töltött munkanap után állítható ki, egységes, kerületi fejléces papíron.

Kapcsolódás más projektekhez:

Közfoglalkoztatottak mentorálása.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Védett munkahelyek hatékonyságának javítása.

Javasolt projektgazda:

Programmenedzsment-szervezet.

Kockázatok:

A projektnek nincs érdemi kockázata.

Költségbecslés:

A projektnek **nincs önálló költségigénye**.

Finanszírozási lehetőségek:

Nem releváns.

2.4. Munkaadókat célzó projektek

2.4.1. Tanácsadás munkaadóknak a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról

A projekt leírása:

A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásával kapcsolatban számos tévhit él a munkaadók fejében a tapasztalatok szerint, illetve a megvalósuló foglalkoztatásokban is gyakorta rossz ösztönzők hatása tapasztalható. Gyakori például, hogy a munkaadó a rehabilitációs hozzájárulás megváltására alkalmaz megváltozott munkaképességű munkavállalót, azonban a munkavégzés során nincs teljes körűen tekintettel e munkavállaló specifikus szükségleteire. A VIII. kerületben léteznek már munkakereséssel kapcsolatos programok, illetve segítő szolgáltatások a megváltozott munkaképességűek számára, mint ahogy az ügy iránt elkötelezett munkáltatók is kérhetnek segítséget a megváltozott munkaképességűek befogadásának megkönnyítésére. A foglalkoztatók többségének számára azonban nem egyértelmű, milyen lehetőségek, előnyök és kötelezettségek társulnak a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásához.

A munkaadók informálása ezt a súrlódást hívatott küszöbölni, ezzel elősegíteni a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának emeléséhez. Mint e szempontból különösen kedvezőtlen helyzetű célcsoport, a foglalkoztatottság javítása igen alacsony alapról indul, azaz számos ember életszínvonalán képes a projekt potenciálisan javítani ahhoz a szinthez képest, amit az őket megillető ellátás biztosítani képes.

Cél:

Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának javítása a potenciális munkaadók minél teljesebb körű tájékoztatása révén.

Fő célcsoportok:

Megváltozott munkaképességű, aktív korú személyek.

A projekt részletes tartalma:

Alapvetően két tényező szükséges a munkaadók kielégítő tájékoztatáshoz a megváltozott munkaképességűek alkalmazásáról: a kapcsolódó releváns – jogi, etikai, adott esetben egészségügyi – információk jól strukturált összegyűjtése; valamint a tájékoztatás szempontjából releváns munkaadók körének meghatározása. E két feladat, kompaktságából fakadóan, egyaránt célszerűen egy létező szervezet – akár vonatkozó önkormányzati szervezeti egység, akár a témában jártas civil vagy egyházi szervezet – által látható el. Ennek megfelelően a konkrét munkaszervezés előzetes meghatározása nem szükséges, elegendő a kimeneti követelmények meghatározása, újfent a korábban írt két szempont szerint: a lehető legtöbb potenciális munkaadó megkeresése, illetve lényegre törő, kielégítő tájékoztatás nyújtása a számukra.

Az előbbi meghatározása során a VIII. kerület bármely részéről közösségi közlekedéssel fél órán belül elérhető munkahellyel rendelkező munkaadók jelentik a teljes feldolgozandó kört (de a végrehajthatóság érdekében a 25 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató cégek csak indirekt módon keresendőek fel). A csoport eléréséhez a projektfelelős szervezet többféle módszert

alkalmaz: postai és elektronikus tájékoztatást, nyitott tájékoztató alkalmakat, valamint – nagyobb, ismerten releváns munkaadók esetén – személyes megkeresést.

A tájékoztatások tartalmát illetően elvárt a fogalmi tisztázás biztosítása, a szabályozási környezet megismertetése, illetve érdeklődés esetén segítségnyújtás az egyes munkakörök és a potenciális jelöltek összekapcsolásához, párosításához.

Kapcsolódás más projektekhez:

Amennyiben a végrehajtó szervezet tudomást szerez hasonló profilú fővárosi tevékenységről, tevékenységét célszerű azzal összehangolnia.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

A célcsoportok iránti munkakereslet erősítése; munkáltatói diszkrimináció csökkentése, érzékenyítés.

Javasolt projektgazda:

Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatási rehabilitációja terén gyakorlattal rendelkező civil, egyházi vagy önkormányzati szervezet.

Kockázatok:

Munkaadók érdektelensége.

Költségbecslés:

A projekt **elindításához** érdemi **egyszeri költségek nem kapcsolódnak**.

A **fenntartás évente 9 940 000 forintot** igényel.

- két fő teljes munkaidős szakértő (üzleti, illetve szociális területen végzettséggel, illetve szakmai tapasztalattal rendelkező) munkabére, fejenként havonta bruttó 350 000 forint, összesen 8 400 000 forint;
- kiadványok tervezése (frissítése), nyomtatása évente bruttó 100 000 forint;
- adminisztrációs költségek, havonta bruttó 100 000 forint;
- postaköltség a céges megkeresésekkel kapcsolatban, havonta bruttó 20 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- GINOP 5. prioritás, „A belső és külső munkaerő-piaci rugalmasság erősödik” intézkedés.
    - Az intézkedésnek önkormányzati szervezetek nem, csak vállalkozások, szövetkezetek, civil szervezetek, államigazgatási szervek és közintézmények lehetnek kedvezményezettjei.
- VEKOP 8. prioritás, „Az álláskeresők – különösen az alacsony iskolai végzettségűek – foglalkoztathatóságának javítása hatékonyabb aktív eszközök segítségével” intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való

kooperáció. E projekt szempontjából a várható konstrukciók elsősorban a munkáltatói kapcsolatok fejlesztése szempontjából lehetnek relevánsak.

- VEKOP 8. prioritás, „Munkahelyi rugalmasság és munka minőségének, valamint a jogszerű foglalkoztatás erősítése" intézkedés.
    - Az intézkedésnek számos szervezettípus alanya lehet, önkormányzatok és azok szervezetei azonban nem, így e forráslehetőség felhasználását illetően partner bevonása szükséges. E projekt szempontjából a várható konstrukciók elsősorban a tájékoztatási lehetőségek szempontjából lehetnek relevánsak.

2.4.2. Állásbörze

A projekt leírása:

Az MNP III. részeként a Kesztyűgyár Közösségi Házban rendszeresen sor került állásbörzékre, melyeken számos munkaadó, munkavállaló, illetve a két fél kapcsolatteremtését elősegítni, illetve megalapozni képes szociális ellátó szervezet jelent meg. Javasolt e projekt fenntartása a következő években is.

Cél:

Álláskeresők foglalkoztatási lehetőségeinek javítása az információáramlás megkönnyítése révén.

Fő célcsoportok:

Álláskeresők.

A projekt részletes tartalma:

A projektben, akárcsak annak előzményeiben, továbbra is javasolt megőrizni a potenciális munkaadók és munkavállalók felé történő aktív kommunikációt és kapcsolattartást, illetve a rendezvényhez kapcsolódó intenzív tájékoztató tevékenységet (előadások, tréningek stb.). A program sikerességéhez hozzájárul a proaktív hirdetési munka is, a célcsoport minél teljesebb körű elérése érdekében. Az évi két állásbörze megtartása megfelelő, ugyanakkor érdemes megfontolni a munkaadói kör toborzása során figyelembe venni a potenciális munkahelyek elérési idejét, és különös hangsúlyt fektetni olyan munkaadók elérésére, akik a VIII. kerületből közösségi közlekedéssel 30 percen belül elérhető helyszínen tudnak foglalkoztatást kínálni.

A projekt szervezése, koordinációja, a kapcsolattartási feladatok a projektgazda (célszerűen továbbra is a Kesztyűgyár Közösségi Ház) munkatársainak kompetenciájába tartoznak, egy fő koordinátor félállású állandó tevékenységeként, három fő előadó bevonásával az állásbörzék kiegészítő szolgáltatásainak biztosítására és tíz fő segítő bevonásával a rendezvények zavartalan lebonyolításához.

Kapcsolódás más projektekhez:

Álláskereső klub, álláskereső tréning.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

(nincs)

Javasolt projektgazda:

Kesztyűgyár Közösségi Ház.

Kockázatok:

Nehézségek a munkaadók toborzása, illetve a leginkább rászoruló munkavállalók elérése terén.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának nincsenek érdemi költségvonzatai**.

A projekt **éves fenntartása 3 860 000 forint** forrást igényel:

- egy fő félállású koordinátor munkabére, havonta bruttó 150 000 forint, összesen 1 800 000 forint;
- három fő előadó kétszer 40 órányi munkabére (felkészüléssel együtt), fejenként és óránként bruttó 2000 forint, összesen 480 000 forint;
- tíz fő segítő kétszer 16 órányi munkabére (előkészületekkel együtt), fejenként és óránként bruttó 1500 forint, összesen 480 000 forint;
- állásbörze-alkalmanként bruttó 250 000 forint rendezési és kommunikációs költség, összesen 500 000 forint;
- adminisztrációs és kapcsolattartási költségek, havonta bruttó 50 000 forint, összesen 600 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kiemelt társadalmi felzárkóztatási programok" intézkedés.
    - Az intézkedés támogatja a munka világából tartósan kiszorultak számára olyan ellátások biztosítását, amelyek „folyamatos tanácsadást és egyénre szabott szociális és mentális segítséget" kínálnak.
- VEKOP 8. prioritás, „Az ifjúsági garanciához kapcsolódó foglalkoztatási támogatások" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projektben az intézkedés a 25 év alatti fiatalok kompetenciafejlesztése, részükre való állásközvetítés szempontjából bír relevanciával.
- VEKOP 8. prioritás, „Munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése" intézkedés.
    - Az intézkedésben „az általános, mindenki számára elérhető munkaerőpiaci, illetve az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátításának támogatására kerül sor".

2.4.3. Foglalkoztatási támogatás tartós munkanélküliek után

A projekt leírása:

A munkavállalók készségeinek fejlesztése mellett a foglalkoztatottság javítását szolgálja a munkaadói oldal motiválása is. Mivel a kerületi önkormányzatok kezében kevés szabályozási ösztönző eszköz áll rendelkezésre, a feltételekhez kötött direkt támogatás lehet a leginkább hatékony eszköz. Ennek részeként Józsefváros – idővel csökkenő mértékű – anyagi támogatást nyújt azoknak a munkahelyeknek, amelyek vállalják kerületi tartós munkanélküliek foglalkoztatását. A projekt célja a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat hasonló profilú ellátásainak kiegészítése oly módon, hogy a résztvevők körét az önkormányzat felügyelni tudja.

Cél:

Tartós munkanélküliek elhelyezkedésének elősegítése a munkaadók ösztönzése révén.

Fő célcsoportok:

Tartós munkanélküliek.

A projekt részletes tartalma:

A kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetű tartós munkanélküliek önerőből igen rossz esélyekkel indulnak az álláskeresés során, hiszen a hosszú időn keresztüli foglalkoztatatlanság önmagában is negatív szignálértékkel ír a munkaadók számára. Ezt hívatott kompenzálni jelen projekt, amely – eszközbeszerzési támogatásként – anyagi támogatást nyújt azoknak a munkaadóknak, amelyek vállalják VIII. kerületi tartós munkanélküliek alkalmazását. A munkaadók első és második évben 100-100 000, harmadik évben 200 000, negyedik és ötödik évben 50 000 forint támogatásban részesülnek.

A támogatás rosszhiszemű felhasználásának kiküszöbölése érdekében a projekt bizonyos megkötéseket kell, hogy tartalmazzon. Álláskeresői oldalról csak az lehet jogosult a részvételre, aki legalább öt éve VIII. kerületi bejelentett lakcímmel rendelkezik. Munkaadói oldalról azok a szervezetek igényelhetik a támogatást, akik bizonyítják, hogy a felvétel új pozícióként történt, azzal nem járt együtt másik, efféle támogatásra nem jogosult munkavállaló eltávolítása.

A munkaadók és a munkavállalók közti kommunikációt egy foglalkozási mentor segíti, aki a projektgazda szervezet negyed állású munkatársa. A projekt gazdája lehet a hasonló profilú ellátások zömét felügyelő Kesztyűgyár Közösségi Ház, de külső szolgáltató is bevonható. Egyszerre 50 fő támogatása javasolt, új munkavállaló bevonása más munkavállaló kiesése, illetve az ötéves támogatási időszak lejártát követően lehetséges.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

A célcsoportok iránti munkakereslet erősítése.

Javasolt projektgazda:

Kesztyűgyár Közösségi Ház, illetve más, munkanélküliek foglalkoztatási rehabilitációja terén gyakorlattal rendelkező civil, egyházi vagy önkormányzati szervezet.

Kockázatok:

Munkaadók érdektelensége.

Költségbecslés:

A projekt **elindítása** érdemi **önálló költségigénnyel nem bír.**

A projekt **fenntartása évente 6 500 000 forint** költségigénnyel bír**:**

- egy fő, negyed munkaidőben e projekthez rendelt foglalkoztatási mentor munkabére, havonta bruttó 75 000 forint, összesen 900 000 forint;
- adminisztrációs költségek, havonta bruttó 50 000 forint, összesen 600 000 forint;
- 50 fő foglalkoztatásának éves támogatása, a várható fluktuáció és az évek múltával változó támogatási összegek fényében átlagosan fejenként mintegy 100 000 forint, összesen várhatóan 5 000 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 8. prioritás, „Nem állami szervezetek komplex foglalkoztatási programjai" intézkedés.
    - Az intézkedés kedvezményezettjei nem állami non-profit szervezetek és a velük együttműködő vállalkozások lehetnek, így esetleges igénybe vételének feltétele az adott foglalkoztató(k) teljes körű bevonása a projektbe.
- VEKOP 8. prioritás, „Az ifjúsági garanciához kapcsolódó foglalkoztatási támogatások" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projektben az intézkedés a 25 év alatti fiatalok bértámogatása, munkatapasztalat-szerzési támogatása szempontjából bír relevanciával.

2.4.4. Továbbtanulási támogatás alacsony iskolai végzettségű munkavállalók után

A projekt leírása:

A munkavállalók készségeinek fejlesztése a munkaadói oldal motiválásán keresztül is lehetséges. Az alacsony iskolai végzettségűek számára gyakori akadálya az iskolai felzárkóztatásnak, hogy munkavégzés melletti tanulásra nincs lehetőségük, mivel a két kötelezettség időigénye nem egyeztethető össze, a munkaadók pedig ritkán áldoznak alacsony végzettségű alkalmazottak képzésére. E projekt a foglalkoztatásban állók számára kíván lehetőséget nyújtani a képzési felzárkózásra munkaadói támogatás révén, biztosítva a továbbfoglalkoztatás, adott esetben a munkahelyen belüli előrelépés lehetőségét.

Cél:

Foglalkoztatásban álló alacsony iskolai végzettségűek képzési felzárkóztatása munkahelyük megőrzése mellett.

Fő célcsoportok:

Foglalkoztatásban álló fiatal és középkorú alacsony iskolai végzettségűek.

A projekt részletes tartalma:

A projekt központi elemét a munkaadónak juttatandó támogatás jelenti, amely a 8 osztálynál kevesebbet végzettek esetében minden bepótolt tanévért, a szakképesítés nélküli személyek esetében a szakképesítés megszerzéséért 300 000 forint – eszközbeszerzési támogatásként folyósított – támogatást kínál. Ha a munkavállaló második szakképesítést szerez, a projektjavaslat 100 000 forintos támogatással számol a munkaadó részére. Utóbbi e támogatás fejében vállalja, hogy foglalkoztatásban tartja az érintett munkavállalót a képzés során, illetve hogy a lehetőségek adta keretek között munkarendjét is a képzés időszükségleteit figyelembe véve határozza meg.

A visszaélések elkerülése végett a támogatás csak olyan – VIII. kerületi lakhelyű vagy tartózkodási helyű – munkavállalók után vehető igénybe, akik már legalább egy éve az adott munkaadó foglalkoztatásában állnak, és legalább öt éve rendelkeznek kerületi lakcímmel. A munkaadó a képzési szándékot legkésőbb a képzés megkezdésekor bejelenti a projektgazdának. A munkaadókkal való kapcsolattartásért a projektgazda szervezet egy negyed állású munkatársa felel. A projekt gazdája lehet a hasonló profilú ellátások zömét felügyelő Kesztyűgyár Közösségi Ház, de külső szolgáltató is bevonható. Évente húsz fő bevonása javasolt első szakképzés, illetve általános iskolai felzárkóztatás számára, illetve további húsz fő bevonása második szakképzés számára. (A több évet igénylő szakképzések esetén a résztvevők a keretszámok meghatározása során tört létszámként veendőek figyelembe, kétéves képzésnél évi fél, három éves képzésnél évi egyharmad stb. főként.) A várható lemorzsolódásra való tekintettel javasolt az éves jelentkezések befogadása során 30%-os túlfoglalás vállalása. Az előzetes – beiskolázáskori – támogatási igények érkezési sorrendben érdemes, hogy elbírálásra kerüljenek, a jelentkezések között rangsorolás ezen felül (a lakcímmel és foglalkozási jogviszonyban állással kapcsolatos fenti megkötéseken túl) nem szükséges.

Az esetleges képzési költségek nem képezik a projekt részét, azok külső forrásokból, illetve adott esetben a 2.1.2 Felnőttek tízosztályos, illetve érettségit kínáló felzárkóztató képzése projekten keresztül biztosíthatóak. A projekt 50 év feletti munkavállalók képzését – a kevesebb aktív év nyomán várhatóan kisebb megtérülés okán – nem finanszírozza.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között, illetve felnőttek tízosztályos, illetve érettségit kínáló felzárkóztató képzése

Kapcsolódás középtávú célhoz:

A célcsoportok iránti munkakereslet erősítése.

Javasolt projektgazda:

Kesztyűgyár Közösségi Ház, illetve más, foglalkoztatási felzárkóztatás terén gyakorlattal rendelkező civil, egyházi vagy önkormányzati szervezet.

Kockázatok:

Munkaadók érdektelensége, a várttól eltérő fluktuáció.

Költségbecslés:

A projekt **elindítása** érdemi **önálló költségigénnyel nem bír.**

A projekt **fenntartása évente 9 140 000 forint** költségigénnyel bír**:**

- egy fő, negyed munkaidőben e projekthez rendelt foglalkoztatási mentor munkabére, havonta bruttó 75 000 forint, összesen 900 000 forint;
- adminisztrációs költségek, havonta bruttó 20 000 forint, összesen 240 000 forint;
- 20 fő képzéséhez kapcsolódó éves támogatás a nyolcosztályos felzárkóztatás, illetve az első szakképzés megszerzése kapcsán, fejenként 300 000 forint, összesen várhatóan 6 000 000 forint;
- 20 fő képzéséhez kapcsolódó éves támogatás a második szakképzés megszerzése kapcsán, fejenként 100 000 forint, összesen várhatóan 2 000 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 8. prioritás, „Nem állami szervezetek komplex foglalkoztatási programjai" intézkedés.
    - Az intézkedés kedvezményezettjei nem állami non-profit szervezetek és a velük együttműködő vállalkozások lehetnek, így esetleges igénybe vételének feltétele az adott foglalkoztató(k) teljes körű bevonása a projektbe.
- VEKOP 8. prioritás, „Az ifjúsági garanciához kapcsolódó foglalkoztatási támogatások" intézkedés.
    - Az intézkedés a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül megvalósuló projektek támogatását célozza, így felhasználásának feltétele a szervezettel való kooperáció. E projektben az intézkedés a 25 év alatti fiatalok bértámogatása, munkatapasztalat-szerzési támogatása szempontjából bír relevanciával.

2.5. Alacsony küszöbű ellátások és krízishelyzeteket kezelő projektek

2.5.1. Alacsony küszöbű ellátások szenvedélybetegeknek

A projekt leírása:

A szenvedélybetegek rendszerint nem ismerik a különböző szociális alapú ellátások eszközeit, illetve azokat nem érik el, így részükre rugalmasan kezelhető alacsony küszöbű megközelítés javasolt. Ezen ellátások fő területe a sorstárssegítés, az esetmenedzselés, a családi konzultációk, a családjogi jogsegély, a munkajogi jogsegély, az ügyviteli és pénzügyi szolgáltatások, valamint az adományozás. Ennek megfelelően az alacsony küszöbű szolgáltatások elsődleges feladata a szociális, egészségügyi, jogi stb. ellátási kapcsolatokkal nem vagy elégtelen mértékben rendelkező emberek (szenvedélybetegek és hozzátartozóik) elérése és bevonása.

Cél:

Szenvedélybetegek számára szociális szolgáltatások nyújtása, e szolgáltatások kiterjesztése a családtagok bevonásával.

Fő célcsoportok:

Szenvedélybetegek (kiemelten nők és fiatalok), valamint hozzátartozóik.

A projekt részletes tartalma:

Az alacsony küszöbű ellátások rendszere több, egymással párhuzamos és sok ponton összekapcsolódó ellátás hálójából épül fel, az alábbiak szerint.

A célcsoport tagjai a **családcentrikus ellátások** eszközeit vagy nem ismerik, vagy azokat nem érik el (ellátórendszerből hiányzó kapacitások, illetve magas piaci árak), emiatt részükre rugalmasan kezelhető családi konzultációs eljárás alkalmazása javasolt. Ebben – az ügyfelekkel történő megegyezés alapján – egy háromfős stáb vehet részt: 1 fő pszichiáter/pszichoterapeuta, illetve 1-1 fő diplomás segítő és sorstárssegítő az alacsony küszöbű szolgáltatás munkatársai közül. A tapasztalatok szerint – a Magdolna negyedben hasonló ellátás 2006 óta zajlik – a szolgáltatásra legalább heti 5-10 órában igény van.

Komplex problémakezelés esetén egy ügyfélnek egyszerre szükséges eligazodnia számos, változó szabályok szerint működő egészségügyi, szociális, foglalkoztatási stb. szolgáltatás között, amihez nagy részük nem rendelkezik megfelelő ismeretekkel, mobilitással, sőt – a Magdolna negyedben gyakori, hogy – (funkcionális) analfabétaként eleve nem tud kapcsolódni az írásosságon alapuló igazgatási, hatósági, segítő rendszerekhez. Az alacsony küszöbű ellátások projektjében ez a gond kétféle eszközzel kezelhető: főállásban dolgozó **sorstárssegítők**, illetve **esetmenedzserek** alkalmazásával, akik egy sorstárssegítő-esetmenedzser párt alkotva foglalkozhatnak az adott személlyel vagy családdal.

A Magdolna negyedben élő emberek ellátásában kiemelt szempont a családtagok, más hozzátartozók bevonása, akik részben a „problémás" családtag ügyében nyújthatnak támogatást, részben viszont önmaguk megromlott interperszonális kapcsolatait, egészségi, szociális stb. kríziseit jeleníthetik meg, ami egyben a későbbi ellátásba kerülés induló feltétele is. Két területen jelennek meg a leginkább méltányolható, az életvezetést, a szociális és a foglalkoztatási helyzetet befolyásoló jogi problémák, melyek a **családjog és/vagy áldozatvédelem**, illetve a **munkajog**,

utóbbihoz értve a megváltozott munkaképességgel összefüggő (pl. rokkantsági ellátások) elérését is:

- Egy-egy hozzátartozó addiktív problémája (pl. agresszív, családtagjait bántalmazó apa) miatt szükségessé válik keresetet benyújtani válás, gyermekelhelyezés, vagyonmegosztás érdekében, egyúttal rendezni a lakhatási viszonyokat (pl. közös bérleti jog megszüntetése bírósági úton). Szintén ide tartozik, amikor a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő, elsősorban gyermeküket egyedül nevelő nők nem képesek megfizetni – rendszerint prostitúció miatt kiszabott – szabálysértési bírságokat, amiket szabadságvesztésre változtatnak. Ilyen esetben, ha 14 év alatti gyermeket egyedül nevel, a szabadságvesztést nem lehet végrehajtani;

- A Magdolna negyedben élő emberek számára súlyos problémát okoz az alapvető munkajogi szabályok értelmezése, érdekeik érvényesítése, ami miatt bizalmatlanok a legális foglalkoztatási formákkal szemben. Nem ritka, hogy nem vagy nem teljes mértében kapják meg munkabérüket, munkaviszonyukat nem jelentik be, irataikkal visszaélnek stb. Ez szorosan összefügg az aktuális munkaerő-piaci foglalkoztatási helyzetükkel, de – akár jelenleg, akár a későbbiekre nézve – a szolgálati idő függvényében megszerezhető egyéb járandóságokkal (rokkantsági ellátás, nyugdíj stb.) is.

A megfelelő jogi szolgáltatások elérését részben a lakosság tájékozatlansága (nem ismeri a jogi segítői intézményrendszert), bizalmatlansága (nem hisz érdekei sikeres képviseletében), részben a jogsegély-kapacitások elégtelensége idézi elő. A tájékozatlanság és bizalmatlanság problémáit orvosolni lehet azzal, ha a jogsegély szociális szolgáltatói helyszínen érhető el, ahol a potenciális ügyfelek általuk ismert segítő személyektől szerezhetnek információkat. A tanácsadással, még inkább a bírósági képviselettel foglalkozó ügyvédi kapacitások növelése ekképp szintén lényeges szempont. A jogi segítségnyújtás tevékenységét önálló törvény szabályozza, melynek alapján a jogi segítői névjegyzékben szereplő ügyvédek, ügyvédi irodák, valamint ügyvédi részvétellel működő szervezetek adhatnak tanácsot, illetve láthatnak el peres képviseletet. A rendszer jelentős hátránya, hogy – éppen a leginkább kritikus ügyeket akadályozva – az állam által fizetett ügyvédi munkadíjat a jogi segítő csak a jogerősen zárult peres eljárások végén, egy összegben számolhatja el, jóval a piaci ár alatt. Egy többéves (pl. gyermek-elhelyezési) peres folyamatban közreműködő ügyvéd így éveken keresztül díjazás nélkül, sőt, felmerülő költségei miatt veszteségesen dolgozik. Fontos cél tehát az elvégzett munkát aktuálisan (legalább néhány havonként) elszámolni képes finanszírozási kiegészítő mechanizmus kialakítása. Mivel jelen stratégia részeként nem reális szabályozási környezeti változások elérése, javasolt, hogy e mechanizmus önkormányzati kiegészítő támogatásként jelenjen meg.

A lakosság legális – alkalmi vagy rendszeres – foglalkoztatását, vállalkozóvá válását komolyan akadályozza a **pénzügyi, számviteli, ügyviteli ismeretek** és elérhető szolgáltatások hiánya. Ez nem csupán az alacsony képzettségűeket, de a pályakezdő diplomásokat is jellemzi. Bármely foglalkoztatási cél eléréséhez – így a szenvedélybetegek rehabilitációjához is – nélkülözhetetlen ezeket az ismeretbeli hiányosságokat tanácsadással pótolni, illetve javasolt, legalább időlegesen, ingyenes vagy kedvezményes könyvelési szolgáltatásokat kínálni. Utóbbi a vállalkozói inkubátorprogramokhoz hasonló logikát képvisel, azzal az eltéréssel, hogy egyszerűbb kérdéseket kell kezelni, a problémák és a jelentkezők iránti nagyobb érzékenységgel.

A leginkább rászoruló ügyfelek, különösen a gyermeket nevelő nők esetében számottevő nehézséget jelent a mindennapi élelmiszer, az esetileg vagy rendszeresen szükséges gyógyszerek, tanszerek megvásárlása. Erre reflektálva lehetséges a segítő szolgáltatásban rendszeresen részt vevő személyek, illetve a rendszeresen megjelenő családok gyermekei részére, rászorultság esetén, gyógyszereket, gyógyászati segédeszközöket vásárolni, pelenkát, gyermekápolási cikkeket stb. adni. Ezek forrásai javasoltan adományok.

Az alacsony küszöbű ellátások esetében, különösen azoknál, amelyek szenvedélybetegeket céloznak, lényeges a személyes bizalmi kapcsolat, így – tekintve, hogy a Magdolna negyedben hosszabb ideje jelen vannak tematikusan hasonló, illetve azonos szolgáltatások – érdemes a már jelen lévő szolgáltatókra és azok humán erőforrásaira építeni a jövőben is. A célcsoport elérése, akárcsak a projekt előzményeiben, terepmunka révén, illetve a célcsoporton belüli információáramlás segítségével valósul meg.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között. Kapcsolódnak továbbá a következő projektek: alacsony küszöbű szolgáltatóközpontok létesítése, várandós pszichoaktívszer-használó nők addiktológiai-nőgyógyászati ellátása.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Alacsony küszöbű ellátások biztosításában jártas civil vagy egyházi szervezetek.

Kockázatok:

Nem épül ki megfelelő bizalmi viszony; a szolgáltatás alanyai kikerülnek a projektgazda látóköréből, így az ellátásból is; a szolgáltatással szembeni lakossági tolerancia megváltozása.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának érdemi költsége** – a fennálló kapacitások megmaradását feltételezve – **nincs**.

A projekt **éves működtetése 33 400 000 forintba** kerül:

- az ellátásokat biztosító helyszín eszközigénye havonta bruttó 50 000 forint, összesen 600 000 forint;
- a helyszín üzemeltetése bérleti díjjal és rezsiköltséggel havonta bruttó 300 000 forint, összesen 3 600 000 forint,
- két fő sorstárssegítő alkalmazása havonta bruttó 280 000 forint, összesen 6 720 000 forint;
- két fő esetmenedzser alkalmazása havonta bruttó 280 000 forint, összesen 6 720 000 forint;

- családi konzultációs szakértői team biztosítása heti tíz órában (egy fő pszichiáter vagy pszichoterapeuta, egy fő diplomás segítő és egy fő sorstárssegítő) óránként bruttó 12 000 forint, összesen mintegy 6 200 000 forint;

- családjogi jogsegély biztosítása ügyfélfogadás, illetve bírósági képviselet képében, összesen heti tíz órában (egy fő ügyvéd és egy fő adminisztrátor) óránként bruttó 7000 forint, összesen mintegy 3 600 000 forint;

- munkaügyi jogsegély biztosítása ügyfélfogadás, illetve bírósági képviselet képében, összesen heti tíz órában (egy fő ügyvéd és egy fő adminisztrátor) óránként bruttó 7000 forint, összesen mintegy 3 600 000 forint;

- egy fő projektmenedzser alkalmazása havonta bruttó 280 000 forint, összesen 3 360 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 6. prioritás, „A leromlott településrészeken élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja" intézkedés.
    - Az intézkedés egy komplex szociális városrehabilitációs program elindulása esetén, a projekt annak részeként történő megvalósítása esetén bírhat relevanciával.
- - VEKOP 7. prioritás, „A szociális intézményi háló tartalom- és szolgáltatásfejlesztése" intézkedés.
- EFOP 1. prioritás, „A család társadalmi szerepének megerősítése, továbbá a gyermekek és fiatalok képességeinek kibontakoztatása" intézkedés.
    - Az intézkedés beavatkozásai között szerepel a családi krízishelyzetek kialakulásának megelőzését szolgáló, illetve a létrejött krízishelyzetek megoldását támogató szolgáltatások, valamint a családdal, gyermekekkel, gyermekvállalással és családi krízishelyzetekkel kapcsolatos szemléletformálás. **Csak abban az esetben releváns finanszírozási lehetőség, amennyiben a projekt szélesebb körű, országos kihatású programba ágyazva valósul meg.**

2.5.2. Várandós pszichoaktívszer-használó nők komplex ellátása

A projekt leírása:

A szenvedélybetegek célcsoportján belül külön szegmenst alkotnak a várandós nők, akik esetében az ellátás összefonódik a kora gyermekkori megelőző beavatkozásokkal. A célcsoport bizalmatlansága, illetve az ellátórendszerben tapasztalható ellenérzések nyomán ezen alcsoport ellátása nem oldott meg kielégítően a formális egészségügyi, képzési stb. intézményrendszer keretein belül, így javasolt az ellátás alacsony küszöbű, informális közegben való biztosítása. E projekt a Magdolna negyedben érdemi előzményekkel bír, melyek fenntartása a célcsoport említett bizalmatlansága, így a korábban kialakult nexusok megőrzésének szükségessége nyomán javasolt.

A projekt addicto-gyneacologiai ellátásból, anonim védőnői tanácsadásból, szűrővizsgálatokból, képzésből, életviteli és álláskeresési, illetve karrier-tanácsadásból, áll össze.

Cél:

Pszichoaktív szereket használó várandós nők komplex ellátása, a gyermekvárás jelentette rehabilitációs motiváció erősítése, munkaerő-piaci képessé tétele és integrációja.

Célcsoport:

Pszichoaktív szereket használó várandós nők.

A projekt részletes tartalma:

A célcsoport tagjai ritkán és esetlegesen vagy egyáltalán nem vesznek részt (egyéni és/vagy csoportos) védőnői tanácsadáson, akár a várandósgondozás alatt, akár a szülés utáni „kötelező" kapcsolattartás kereteiben, sem szűrővizsgálatokon, ezért az addicto-gyneacologiai rendelés mellé néhány további szolgáltatás párosítása javasolt:

- egyéni és csoportos védőnői tanácsadások,
- hepatitis-C és HIV-szűrések,
- vércukor mérése,
- érzékszervi szűrések (látás- és hallásvizsgálat),
- testi fejlődés (súly és magasság mérése),
- vérnyomás mérése.

A védőnői tanácsadások nem a normál védőnői ellátás helyett, hanem mellett értendők. Céljuk, hogy a védőnői ellátás iránti bizalmat növelve segítse bekapcsolni az ellátatlan nőket és családokat az ellátórendszerbe, illetve hogy olyan, az addiktológiai vonatkozások miatt specifikus, csoportos tanácsadásokat valósítsanak meg, amelyekre a védőnői hálózatnak nincs megfelelő kapacitása.

A szűrővizsgálatok esetében kiemelendő, hogy azok nem csak az édesanyákat (és édesapákat), vagy csak a gyermekeket érhetik el, hanem a család mindezen tagjait, esetenként más hozzátartozókat is be lehet vonni, ami az elérési mutatókat jelentősen javíthatja.

A jelentkező várandós nő vagy édesanya felveheti a kapcsolatot a szolgáltatást nyújtó szervezet korábban pszichoaktív szer(eke)t használó tagjával, aki tájékoztatást nyújt számára a választható szolgáltatásokról. A terhesség alatt jelentkező nő, ha állapota nem egyértelmű, azt helyben elvégzett terhességi teszttel vagy egészségügyi dokumentummal igazolhatja. A szakmai szolgáltatás névtelen, igénybe vétele előtt a dokumentumról helyben másolat készülhet, melyen törölhetőek a személyi azonosító adatok, helyettük a továbbiakban álnév vagy kód használható. Ezt követően a szolgáltatás részeként a jelentkező álnéven orvosi, jogi, szociális, pszichológiai szolgáltatásokat vagy anyacsoportot kereshet fel. A várandós nő vagy édesanya, ha átlagosan nyolc alkalommal legalább 60 perces szakmai tanácsadáson vagy csoportfoglalkozáson vesz részt, alkalmanként 1000-3000 Ft értékű adományt kap, melyet külső adományozók biztosítanak a szolgáltatás részére. Végül, kérésére, a várandós nőt a szolgáltatás munkatársai elkísérik felkeresni a normál terhesgondozást (védőnő, háziorvos, szülész-nőgyógyász), illetve az édesanyát bármely egészségügyi, szociális, jogi ellátást.

A képző-foglalkoztató program alapja folyamatszerű szocioterápiás közösségi munka, stádiumonként más és más célokkal. Egy csoportprogram ideje 24 hónap, az egyes csoportok egymással 12 hónapos átfedésben indíthatóak. A program első 12 hónapja a következőképpen telik:

- hetente két délutánon, alkalmanként 4-4 órában nyitott klubterápiás foglalkozás;
- munkatevékenységek kipróbálása (ajándéktárgyak, ékszerek, selyemképek, egyedi használati tárgyak stb. készítése, a projektgazda rendelkezésére álló egyéb munkalehetőségek);
- a munkatevékenységeken keresztül készségek, képességek felmérése, pályaorientációs tanácsadás, kapcsolódó formális képzési programok (pl. OKJ-s képzések) meghatározása;
- értékesítési, ügyviteli tevékenységek kipróbálása, gyakorlása, vállalkozói, munkajogi ismeretek hallgatása;
- a rendszeres résztvevők számára motivációs díj biztosítása (pl. élelmiszer-adományok);
- kommunikációt, interperszonális kapcsolati készségeket javító művészetterápiás csoportfoglalkozások;
- a munkatevékenységben előállított cikkek értékesítése webshopon keresztül, bemutatóhelyiségben való kiállítás mellett.

A második év a következő elemeket foglalja magában:

- közvetlen foglalkoztatás alkalmi munkavállalással;
- értékesítés folyamatos működtetése.

A projekt működéséhez szükséges egy bemutatóhelyiség kialakítása, célszerűen önkormányzati ingatlanban. Hasonlóan szükséges egy, a foglalkoztatást kezelő nonprofit, gazdálkodó menedzsmentszervezet fenntartása, amely szervezetileg kapcsolódhat ugyan a projekt gazdájához, ugyanakkor önálló pozíciók létrehozása javasolt e célra. A foglalkoztatás helyszíne és a bemutatóhelyiség egyaránt heti húszórás nyitvatartási idővel javasolt. Szükséges, hogy a

menedzsmentszervezet keresse a lehetőséget más kerületbeli szociális foglalkoztatóval, szociális szövetkezettel való együttműködésekre.

Tekintettel arra, hogy a projekt számos eleme több éves előzményekkel bír a Magdolna negyedben, illetve hogy a meglévő szolgáltatóhely infrastrukturális felszereltsége részben illeszkedik a projekt tartalmához, javasolt e meglévő erőforrásokra építeni a szolgáltatás további biztosítását is. Ez esetben intézményfenntartási költségek a projekthez nem társulnak, mivel az megvalósulhat a szenvedélybetegeket célzó alacsony küszöbű ellátásokkal egy helyen. Javasolt, hogy a célcsoport részéről a formális intézményekkel szemben tapasztalható bizalmatlanság miatt az ellátás ne más, formális ellátásokkal azonos helyen (pl. rendelőintézetben, iskolában) folyjon, még ha bizonyos szükséges esetekben szükséges is lehet az utóbbiakkal való kooperáció. A pénzügyi, számviteli, ügyviteli ismeretek átadása a szenvedélybetegeknek szóló általános alacsony küszöbű ellátások keretein belül történik, így e projekten belül költségként nem jelenik meg.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között. Kapcsolódnak továbbá a következő projektek: alacsony küszöbű ellátások szenvedélybetegeknek, alacsony küszöbű szolgáltatóközpontok létesítése, városi szociális szövetkezet megvalósítása.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Szülői motiváció, készségek fejlesztése; személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Alacsony küszöbű ellátások biztosításában jártas civil vagy egyházi szervezetek.

Kockázatok:

Nem épül ki megfelelő bizalmi viszony; a szolgáltatás alanyai kikerülnek a projektgazda látóköréből, így az ellátásból is; a szolgáltatással szembeni lakossági tolerancia megváltozása.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának költsége** – a programelőzményben meglévő nőgyógyászati vizsgálóeszközök változatlan rendelkezésre állását feltelezve – **5 170 000 forint**:

- az orvosi vizsgálatok számára használatos számítástechnikai felszerelés (számítógép szkennerrel és nyomtatóval), bruttó 200 000 forint;
- orvosi vizsgálatokhoz szükséges egyéb berendezési tárgyak (székek, asztal, paraván, szemétgyűjtő, veszélyeshulladék-tárolók, veszélyes hulladék tárolásához használt hűtő), bruttó 250 000 forint;
- látásvizsgáló eszközök (Kettesi-féle falra szerelhető, megvilágított tábla, látásvizsgáló tábla gyermekeknek, színlátást vizsgáló könyv, zseblámpa), bruttó 100 000 forint;
- hallásvizsgáló eszközök (tisztahang-audiométer, digitális fülillesztékes kisgyermek-hallásszűrő), bruttó 400 000 forint;

- egyéb eszközök (személymérleg, magasságmérő állvány, mérőszalag), bruttó 70 000 forint;
- orvosi tevékenységhez megfelelő vizesblokk terveztetése és kialakítása, bruttó 1 500 000 forint;
- orvosi tevékenységhez megfelelő rendelőhelyiség kialakítása, bruttó 800 000 forint;
- három darab számítógépes munkaállomás a foglalkoztatási projektelemek részére, darabonként bruttó 150 000 forint, összesen 450 000 forint;
- foglalkoztatási projektelemekhez szükséges irodai szoftverek, bruttó 200 000 forint;
- webshop üzemeltetése a foglalkoztatási projektelemek számára (tárhely, domain, termékfotózás, kommunikációs költségek), havonta bruttó 100 000 forint, összesen 1 200 000 forint.

A projekt becsült **éves költsége 29 600 000 forint**:

- addicto-gyneacologiai rendelés biztosítása (egy fő orvos és egy fő adminisztrátor) heti két órában óránként bruttó 8500 forint, összesen mintegy 850 000 forint;
- addicto-gyneacologiai rendelés tárgyi kiadásai (egyszer használatos lepedők és kéztörlők, gumikesztyűk, terhességi tesztek, fertőtlenítő kézmosók, baby dopplerek, festékek, irodaszerek, takarítószerek, veszélyes hulladék szállítása, karbantartás, amortizáció), bruttó 500 000 forint;
- védőnői tanácsadás biztosítása (egy fő védőnő és egy fő adminisztrátor) heti egy órában, óránként bruttó 8500 forint, összesen mintegy 430 000 forint;
- védőnői tanácsadás tárgyi kiadásai éves fogyás, illetve amortizáció szerint (terhességi mulázs vagy ábrasorozat, férfi és női külső-belső nemi szerv mulázs vagy ábrasorozat, fogamzásgátló eszközök demonstrációs szettje és ábrasorozata, emlővizsgálati és szoptatás támogatásához segítő eszközök – bimbóvédő, mellszívó stb. –; babaápolási és -táplálási kellékek, bemutató baba, alapöltözet, kiskád, fürdőlepedő, kefe, pelenkázó, bemutató filmek, könyvek, ábrák; gumióvszerek bemutatáshoz, próba céljára és ajándékként), bruttó 780 000 forint;
- szűrővizsgálatok biztosítása (egy fő szakember és egy fő adminisztrátor) heti egy órában, óránként bruttó 8500 forint, összesen mintegy 430 000 forint;
- szűrővizsgálatok tárgyi kiadásai éves fogyás, illetve amortizáció szerint (hepatitis C-, HIV-szűrési tesztcsomagok, fertőtlenítő spray-k, gézlapok vagy papírvatták, vércukormérők és tesztcsíkok), bruttó 600 000 forint;
- alapanyagok munkatevékenységek kipróbálásához (ajándéktárgyak, ékszerek, selyemképek, egyedi használati tárgyak stb. készítése, a projektgazda rendelkezésére álló egyéb munkalehetőségek) kétéves, évente induló csoportprogramonként és fejenként 30 000 forint, átlagosan 30 csoportprogram-résztvevővel számolva összesen 900 000 forint

- három fő foglalkozásvezető (szociális vagy egészségügyi szakember) a csoportprogramokhoz, heti nyolc órában, óránként és fejenként bruttó 3000 forint, összesen mintegy 3 700 000 forint;

- egy fő pályaorientációs tanácsadó, heti egy órában, óránként bruttó 7000 forint, összesen mintegy 350 000 forint;

- tíz alkalom kommunikációt, interperszonális kapcsolati készségeket javító művészetterápiás csoportfoglalkozás, alkalmanként bruttó 75 000 forint, összesen 750 000 forint;

Csak a második évtől releváns költségek:

- résztvevők alkalmi munkavállalásának bérköltsége, óránként bruttó 850 forint, a 30 csoportprogram-résztvevő 50%-os arányú részvételét és fejenként 800 óra átlagos munkavégzést feltételezve összesen 10 200 000 forint;

- a résztvevők alkalmi munkavállalását koordináló, illetve a kapcsolódó menedzsmentfeladatokat ellátó három fő bérköltsége, fejenként és havonta bruttó 260 000 forint, összesen 9 360 000 forint;

- az alkalmi munkavállalással töltött második év során további tíz alkalom kommunikációt, interperszonális kapcsolati készségeket javító művészetterápiás csoportfoglalkozás, alkalmanként bruttó 75 000 forint, összesen 750 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 6. prioritás, „A leromlott településrészeken élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja" intézkedés.
    - Az intézkedés egy komplex szociális városrehabilitációs program elindulása esetén, a projekt annak részeként történő megvalósítása esetén bírhat relevanciával.
- VEKOP 7. prioritás, „A szociális intézményi háló tartalom- és szolgáltatásfejlesztése" intézkedés.
- VEKOP 7. prioritás, „Az egészségügyi ellátórendszer tartalom- és szolgáltatásfejlesztése" intézkedés.
    - Az intézkedés számos egészségügyi elemet is magában foglal, melyek szempontjából az intézkedés relevanciával bírhat.
- EFOP 1. prioritás, „A család társadalmi szerepének megerősítése, továbbá a gyermekek és fiatalok képességeinek kibontakoztatása" intézkedés.
    - Az intézkedés beavatkozásai között szerepel a családi krízishelyzetek kialakulásának megelőzését szolgáló, illetve a létrejött krízishelyzetek megoldását támogató szolgáltatások, valamint a családdal, gyermekekkel, gyermekvállalással és családi krízishelyzetekkel kapcsolatos szemléletformálás. **Csak abban az esetben releváns finanszírozási lehetőség, amennyiben a projekt szélesebb körű, országos kihatású programba ágyazva valósul meg.**

2.5.3. Intenzív családmegtartó program

A projekt leírása:

A Magdolna negyedben számos családok jellemez az életvezetési problémák halmozódása a sok – jellemzően 3 és 10 közötti – gyermek mellett a szülők alacsony iskolai végzettsége társul, általában nyolc általános. A nőknél jellemzően korai a gyermekvállalás, az anyai szerep nem tudatos, sok esetben hiányos. A szülők ritkán rendelkeznek munkahellyel, bár a be nem jelentett munkaviszony gyakoribb, de jellemzően támogatásokból, segélyekből élnek. Gyakori a pszichés presszionáltság és annak következményei (alacsony önbecsülés, kommunikációs defektusok, agresszió, céltalanság stb.) A háztartásvezetési és -gazdálkodási stratégiák hiányosak, akárcsak a családi szerepek kiforrottsága és azok helyes értelmezése. Gyakoriak a családon belüli és azon kívüli konfliktusok, a családtagok a szociális szolgáltatókkal szemben bizalmatlanok, a családgondozót hatóságként értelmezik. Általános a magas lakbér- és közüzemi díjhátralék.

Mindezen koncentrált problémák kezelésére szolgál a hagyományos családgondozástól eltérő, igen intenzív családsegítés, melyben a segítő rövid időtávon belül sok időt tölt a családdal, és egyszerre csak néhány problémás családdal foglalkozik. Ezzel a projekt egyszerre segíti a családban élő gyermekek, fiatalok védelmét; illetve a rendeződő családi háttér, a problémák strukturált feltárása révén a szülők foglalkoztatási esélyeinek növelését.

Cél:

Fiatalok kriminalizálódásának mérséklése, családok egyben tartása a gyermekek védelembe vétele, illetve családból való kiemelése megelőzésével, a családi működési defektusok feltárása és új esetkezelési technikák kidolgozása.

Fő célcsoportok:

Családok, amelyeknek kiszolgáltatott helyzetben élő, leszakadó fiatalok és/vagy gyermekek is tagjai.

A projekt részletes tartalma:

A projekt tartalmilag alapvetően hasonló a hagyományos családgondozási tevékenységhez, a fő eltérést az intenzitás jelenti: a legfeljebb 10 hétig tartó, koncentrált folyamat során a családgondozó hetente akár hét nap, naponta több órát tölt el egy családdal – jellemzően azok otthonában, illetve közvetlen környezetében. Ennek során feltárja a család egyes tagjai, illetve egésze kapcsán jelentkező hiányosságokat és veszélyeket, majd a gondozó tevékenység során megkísérli ezek rendezését, és amennyiben lehetőség van rá, további kapcsolódó szolgáltatások felé irányítja a családot. Egy családgondozó egyszerre legfeljebb két családot gondoz, ami a gondozás időtartama nyomán évente várhatóan tíz családot jelent egy gondozó számára – ez a tervezett három fős intenzív családgondozói létszám mellett évi harminc család ellátását jelenti. A gondozás szükségessége a szociális ellátó- és jelzőrendszer más részeinek javaslatai alapján merülhet fel.

Javasolt, hogy a projekt a kerület családgondozói alaptevékenysége kiegészítéseként, azzal együtt a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Szolgálat keretein belül valósuljon meg. A projekt megvalósításában részt vevő szociális munkások feladatai közé tartozik az ellátások utólagos értékelése is, valamint tapasztalataikon alapuló javaslattétel az intenzív családmegtartás intézményének fejlesztési lehetőségeire.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Szülői motiváció, készségek fejlesztése; személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Családsegítő Központ (Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ), illetve más, családi szociális munka terén tapasztalattal rendelkező civil, egyházi vagy önkormányzati szervezet.

Kockázatok:

Az érintett családok elutasítóak a szolgáltatóval szemben; az érintett családok időközben elhagyják a kerületet; az érintett családok egyéb problémái ellehetetlenítik a segítő munkát.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának nincsenek érdemi költségvonzatai**.

A projekt **éves fenntartása 10 800 000 forintot** igényel:

- három fő e feladatra dedikált szociális munkás munkabére, fejenként és havonta bruttó 300 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „A szociális intézményi háló tartalom- és szolgáltatásfejlesztése" intézkedés.
- EFOP 1. prioritás, „A család társadalmi szerepének megerősítése, továbbá a gyermekek és fiatalok képességeinek kibontakoztatása" intézkedés.
    - E projekt szempontjából elsősorban az intézkedés családi krízishelyzetek megelőzését és megoldását célzó részeleme releváns. **Csak abban az esetben releváns finanszírozási lehetőség, amennyiben a projekt szélesebb körű, országos kihatású programba ágyazva valósul meg.**

2.5.4. Társadalomból kirekesztett nők foglalkoztatása és rehabilitációja

A projekt leírása:

Közösségi tér működtetése a társadalom perifériájára szoruló nők számára, ahol részükre mentálhigiénés rehabilitáció, kézműves-konyhai foglalkozás, közösségépítési lehetőség biztosítható.

Cél:

A negyedben jelentős számban élő, társadalomból kirekesztett nő mentálhigiénés gondozása és munkaerőpiacra történő visszavezetése foglalkoztatási rehabilitáción keresztül.

Fő célcsoportok:

Hátrányos helyzetű – főként fiatal – nők.

A projekt részletes tartalma:

A társadalom perifériájára került nők számára, helyzetükből fakadóan, hatékony ellátás elsősorban számukra dedikált közösségi térben valósítható meg, amely a célcsoport számára alacsony küszöbű ellátásként nem támaszt feltételeket a részvétel előtt, ugyanakkor a célcsoporton kívüli személyek kinn tartásával védett környezetet teremt. Egy ilyen tér többféle ellátási funkciót is képes biztosítani, így például a munkaerőpiacról kiszorult nők (képzettség nélküliek, 55 év felettiek, több éve munkanélküliek, GYES-ről visszatérők, egészségkárosodottak stb.) számára rehabilitációs foglalkoztatás közvetítését.

A résztvevők mentálhigiénés állapotának fejlesztését, a problémamegoldó készség javítását, az önállóságot segítik a különböző háztáji kézműves foglalkozások, mint a közös főzés, tartósítás vagy érkezés, adott esetben kertgondozás. A projekt része a célzott pszichoszociális rehabilitáció is, melyet közösségi reintegrációs foglalkozások, mentális gondozás szolgál.

Havonta a helyszínre látogat orvos és pszichológus is, akik segítségét a kliensek helyben igénybe vehetik, ide értve különböző egészségügyi szűrővizsgálatok biztosítását is. A közösségi tér minden hétköznap napközben nyitva tart, optimális esetben hét órán keresztül, melyhez a karbantartás napi egyórás időigényét adódik hozzá, megfelelő munkaidő-kereteket teremtve.

A projekt segítségével csökkenteni lehet a negyedben, kerületben élő, szociális helyzetükben hátrányos, mentálhigiénés állapotukat tekintve segítségre szoruló nők arányát. A közösségi tér kialakítása által ezek a nehéz helyzetben lévő nők nagyobb valószínűséggel lesznek képesek önállóan kezelni saját illetve családjuk, környezetük problémáit.

A projekt az MNP III. részeként bír előzménnyel, így – tekintettel az alacsony küszöbű ellátás bizalmi jellegére, ebből következően a kialakult személyes nexusok fontosságára – javasolt a létező ellátás folytatása, lehetőség szerint változatlan szervezeti, illetve személyi összetétel mellett. A szolgáltatást szakmai koordinátor irányítja, aki két szociális munkással dolgozik együtt. A munkatársak, a résztvevők, a helyiség és a berendezések, felszerelések védelme érdekében szociális képzettséggel is rendelkező biztonsági őrt szükséges alkalmazni.

Kapcsolódás más projektekhez:

Támogatott szakképzés, 10 osztályos felzárkóztató képzés, városi szociális szövetkezet.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Szülői motiváció, készségek fejlesztése; személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Alacsony küszöbű ellátások biztosításában jártas civil vagy egyházi szervezetek.

Kockázatok:

Nem épül ki megfelelő bizalmi viszony; a szolgáltatás alanyai kikerülnek a projektgazda látóköréből, így az ellátásból is; az alanyok családi, rokoni kapcsolata ellehetetlenítik az ellátásban való részvételt.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának költsége** – a programelőzményben meglévő berendezési eszközök, illetve helyiségkialakítás változatlan rendelkezésre állását feltelezve – **nincs.**

A projekt fenntartásának **éves költsége 19 200 000 forint**:

- egy fő koordinátor munkabére, havonta bruttó 300 000 forint, összesen 3 600 000 forint;
- két fő szociális munkás munkabére, havonta bruttó 300 000 forint, összesen 7 200 000 forint;
- egy fő szociális végzettségű biztonsági őr munkabére, havonta bruttó 300 000 forint, összesen 3 600 000 forint;
- foglalkozások alapanyag-szükségletének biztosítása (főzés, kézműves foglalkozások) havi 100 000 forint, összesen 1 200 000 forint;
- a helyszín üzemeltetése bérleti díjjal és rezsiköltséggel havonta bruttó 300 000 forint, összesen 3 600 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „Kiemelt társadalmi felzárkóztatási programok" intézkedés.
    - Az intézkedés keretet kínál a munka világából kiszorultak ellátása számára, akiknek „fejleszteni kell a számukra munkahelyet teremtő társadalmi integrációt szolgáló társadalmi vállalkozásokat, egyúttal folyamatos tanácsadást és egyénre szabott szociális és mentális segítséget kínálva számukra".
- VEKOP 8. prioritás, „Nem állami szervezetek komplex foglalkoztatási programjai" intézkedés.
    - Az intézkedés kedvezményezettjei nem állami non-profit szervezetek és a velük együttműködő vállalkozások lehetnek, így esetleges igénybe vételének feltétele megfelelő partner bevonása a szövetkezet működtetésére.

2.5.5. Krízishelyzetben élő szenvedélybeteg várandós és kisgyermekes nők támogatott lakhatása

A projekt leírása:

A krízishelyzetben lévő várandós nők, illetve elsősorban 0-2 éves gyermeket nevelő anyák számára, amennyiben gyermeküket – akár intézményi személyzet segítségével – gondozni tudják, gyakran megoldhatatlan probléma lakás (tulajdon, bérlakás, albérlet stb.) szerzése.

Ilyen esetben súlyos kockázatokat jelentő megoldásokra kényszerülhetnek (prostitúció, vagyon elleni cselekmények, szexuális szolgáltatásokért igénybe vett lakhatás stb.), melyek megelőzése mind a magzat/gyermek, mind az anya szempontjából elemi érdek. E megelőző célt szolgálja a támogatott lakhatás biztosítása a célcsoport tagjai számára.

A célcsoport kifejezetten a pszichoaktív szereket használó várandós, kisgyermekes nőkből áll, lévén, más krízishelyzetben lévő női csoportok számára egyfelől igen eltérő kialakítású lakhatási lehetőségek felelhetnek meg (pl. mozgás- vagy látássérültek), másfelől a közös elhelyezés okozhat problémákat (pl. pszichiátriai betegek).

Cél:

Krízishelyzetben élő, szerhasználó várandós és kisgyermekes nők önálló egzisztenciája kiépítésének segítése lakhatás biztosításával.

Fő célcsoportok:

Pszichoaktív szereket használó, krízishelyzetben élő várandós és kisgyermekes nők..

A projekt részletes tartalma:

A támogatott lakhatás minden esetben azt célozza, hogy az ilyen módon elhelyezett személy (és adott esetben gyermeke) mielőbb önálló egzisztenciát hozhasson létre. Ennek érdekében a bentlakás alatt folyamatosan részt kell, hogy vegyen a helyzetének megfelelő szociális, egészségügyi, képzési, foglalkoztatási stb. programokban. Ezeket a programokat egyéb, kapcsolódó projekteken keresztül biztosíthatja a projektgazda a támogatott nők felé.

A lakhatás biztosításához egy nagyobb – tizenkét nő befogadása esetén 250-300 m^2-es –, legalább alanyonként egy lakószobával és négy vizesblokkal rendelkező ingatlan szükséges, amely optimális esetben Józsefvárosban, azonban – a célcsoport veszélyeztetettségére való tekintettel – annak szociális problémákkal kevésbé terhelt részein, például a Százados negyedben vagy a Tisztviselőtelepen található. Az ingatlanban helyet kapnak szociális alapszolgáltatások biztosítására alkalmas helyiségek is, az adottságokhoz igazodó kivitelezési forma szerint.

A projektgazda a célcsoport ellátásában jártas külső szolgáltató, illetve több, egymással kooperáló szolgáltató javasolt, hogy legyen. A szolgáltatói kör kiválasztásakor érdemes figyelembe venni, hogy egyházi partnerek jogosultak egyházi kiegészítő normatívát igénybe venni. Mivel a projektköltség elsöprő többségét a megfelelő ingatlan tenné ki, javasolt megfontolni önkormányzati (illetve egyéb potenciális együttműködő partneri) tulajdonú ingatlan bevonását a megvalósításba.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként e projekt is szerepel a kapcsolódó szolgáltatók által szükség esetén javasolandó ellátásformák között.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Szülői motiváció, készségek fejlesztése; személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Alacsony küszöbű ellátások biztosításában jártas civil vagy egyházi szervezetek.

Kockázatok:

Nem épül ki megfelelő bizalmi viszony; a szolgáltatás alanyai elhagyják a védett lakhatás helyszínét, így az ellátásból is; lakossági ellenérzések a szolgáltatással szemben; az alanyok külső konfliktusai begyűrűznek a védett ingatlanba.

Költségbecslés:

A projekt **elindítása 3 000 000 forintba** kerül – alkalmas önkormányzati (illetve egyéb együttműködő partneri) tulajdonú ingatlan rendelkezésre állása esetén. Ez az összeg az ingatlan berendezésének bruttó becsült költsége.

A projekt fenntartása **évente 14 400 000 forint** becsült költséggel jár:

- egy fő intézményvezető munkabére, havonta bruttó 350 000 forint, összesen 4 200 000 forint;
- két fő szociális gondozó munkabére, havonta bruttó 300 000 forint, összesen 7 200 000 forint;
- a helyszín üzemeltetése rezsiköltséggel együtt havonta bruttó 250 000 forint, összesen 3 000 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „A szociális intézményi háló tartalom- és szolgáltatásfejlesztése" intézkedés.
- EFOP 1. prioritás, „A család társadalmi szerepének megerősítése, továbbá a gyermekek és fiatalok képességeinek kibontakoztatása" intézkedés.
    - E projekt szempontjából elsősorban az intézkedés családi krízishelyzetek megoldását célzó részeleme releváns. **Csak abban az esetben releváns finanszírozási lehetőség, amennyiben a projekt szélesebb körű, országos kihatású programba ágyazva valósul meg.**

2.5.6. Játszótéri családgondozás

A projekt leírása:

A játszótéri családgondozás a Kálvária tér déli felén kiépített, kiszolgálóépülettel, mosdóval és pelenkázóval felszerelt játszótéren zajló ellátótevékenységek folytatását célozza. Ennek részeként a helyszínen napi hat (télen négy) órában jelen lévő segítők és esetmenedzserek gyermekfoglalkozásokat tartanak, valamint lehetőséget teremtenek a gyermekeket kísérő rokonok számára az információnyújtásra, konzultációra, szükség esetén ellátások, kezelések megszervezésére. Az ellátás alacsony küszöbű, ezzel próbálva célozni azon gyermekes családok problémáinak kezelését, amelyek tagjai elzárkóznak a formális ellátórendszertől, illetve nem ismerik azokat.

Cél:

A Kálvária tér környékén élő gyermekes családok elérése, ezáltal szükség esetén ellátásokba való bevonásuk lehetőségének megteremtése. Találkozási pont biztosítása, ezzel a komfortérzet növelése.

Fő célcsoportok:

Életvezetési, szociális, ellátási hozzáférési stb. problémákkal szembesülő gyermekes családok.

A projekt részletes tartalma:

A projekt funkciója olyan közösségi szolgáltatás biztosítása, amelyben a gyermekes családok vehetnek részt, őket kiszolgáló játszó- (kreatív feladatokban jártas személyzet részvételével, ingyenes kölcsönzéssel stb.), kulturális (közös zenélés, bábozás stb.), szociális információs és konzultációs programokkal. A játszótér a környéken élő gyermekek és családok kulturált találkozási pontja, ami nagyban növeli a lakosság komfortérzetét, otthonosságát.

A programok biztosítását három fő biztosítja, illetve egy esetmenedzser támogatja – utóbbi kompetenciája elsősorban az óvodáztatási, iskoláztatási, illetve szociális ellátások szervezéséhez kapcsolódó ügyekre terjed ki. Mindkét pozíciótípusra pedagógus, orvos, védőnő, szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, szociális menedzser, pszichológus, illetve addiktológiai konzultáns végzettségű személyek alkalmazása javasolt. Munkájuk a nyári időszámítás során napi hat, a téli időszámítás során napi négy órára terjed ki, kapacitásuk hozzávetőlegesen negyven fő 12 éven aluli gyermek, illetve húsz felnőtt kísérő ellátását szolgálja.

A projekt helyszíneként szolgáló játszótér adottságként veendő figyelembe, az ott zajló munka sikeres folytatása érdekében kisebb infrastrukturális bővítések javasoltak: elsősorban több pad, árnyékolók, további játékok, illetve a legkisebb gyermekek számára lekerített rész kialakítása. A téren dolgozó őr jelenlétére a projekt szintén adottságként épít.

Kapcsolódás más projektekhez:

A szociális szolgáltatások javasolt összehangolásának részeként a projekt munkatársai javasolhatják más, relevánsnak ítélt projektek igénybe vételét, illetve segítséget nyújtanak az azokhoz való hozzáférésben.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Szülői motiváció, készségek fejlesztése; személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Alacsony küszöbű ellátásokban gyakorlattal rendelkező civil, egyházi vagy önkormányzati szervezet. Amennyiben lehetőség nyílik rá, a célcsoporttal kialakult nexusok megőrzése érdekében javasolt a projektelőzményből meglévő humánerőforrásra építeni az ellátás további működtetését is.

Kockázatok:

Az érintett családok elutasítóak a szolgáltatóval szemben; az érintett családok időközben elhagyják a kerületet; az érintett családok egyéb problémái ellehetetlenítik a segítő munkát.

Költségbecslés:

A projekt **elindítása** várhatóan **1 180 000 forint** egyszeri költséggel jár**:**

- hordozható számítógépes munkaállomás beszerzése az esetmenedzseri munka támogatására, bruttó 350 000 forint;
- további négy pad beszerzése, darabonként bruttó 120 000 forint;
- gyermekmászófal, illetve más, funkcionálisan egyenértékű játék beszerzése, bruttó 300 000 forint;
- bölcsődéskorú gyermekek számára dedikált játszóterület elkerítése, bruttó 50 000 forint.

A projekt **éves fenntartása 15 450 000 forintot** igényel:

- három fő e feladatra dedikált játszótéri segítő, illetve egy fő esetmenedzser munkabére, fejenként és havonta bruttó 300 000 forint;
- kölcsönözhető gyermekjátékok amortizációja, évente bruttó 300 000 forint;
- kreatív foglalkozások alapanyagai, évente bruttó 550 000 forint;
- nyilvános mosdó fenntartásához kapcsolódó költségek, évente bruttó 200 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „A szociális intézményi háló tartalom- és szolgáltatásfejlesztése" intézkedés.
- EFOP 1. prioritás, „A család társadalmi szerepének megerősítése, továbbá a gyermekek és fiatalok képességeinek kibontakoztatása" intézkedés.

E projekt szempontjából elsősorban az intézkedés családi krízishelyzetek megelőzését és megoldását célzó részeleme releváns. **Csak abban az esetben releváns finanszírozási lehetőség, amennyiben a projekt szélesebb körű, országos kihatású programba ágyazva valósul meg.**

2.6. A lakókörnyezet vonzerejét javító projektek

2.6.1. Helyi kezdeményezéseket támogató inkubátorkapacitások biztosítása

A Magdolna negyedben jelen lévő, illetve a jövőben aktivizálható civil jelenlét közösségszervező potenciálját javítja, ha kisebbek a belépési korlátok a működő önszerveződések létrehozása előtt. Ennek érdekében javasolt olyan nyilvános inkubátorkapacitások biztosítása, amely megfelelő infrastruktúrát és eszközöket biztosít kisebb önszerveződések, önkéntes programok számára, illetve lokációkként önmagukban is segítenék az e szerveződések közti hálózatosodást.

Elsősorban a szabadidő konstruktív eltöltését célzó, illetve kapcsolatteremtést elősegítő foglalkozásoktól várható pozitív hatás, mint a sport- és táncklubok, szakkörök, színjátszókörök, tematikus (pl. női, nyugdíjas stb.) klubok. Ennek alapjai bizonyos helyszíneken, elsősorban a Kesztyűgyár Közösségi Házban, illetve a FiDo Ifjúsági és Szabadidőparkban már adottak, azonban a növekvő érdeklődés nyomán a kapacitások nem kielégítőek. Ennek javítása érdekében javasolt a kapacitások bővítése, elsősorban a FiDo Park kapcsán, az egyéb létező kapacitások megtartása és strukturált hasznosítása mellett.

Cél:

Kapacitások biztosítása civil kezdeményezések, önszerveződések, önkéntes programok számára, a szerveződések közti hálózatosodás elősegítése.

Fő célcsoportok:

Fiatalok, nők, idősek.

A projekt részletes tartalma:

Javasolt egységes adatbázis létrehozása a kerületi szociális ellátószervezetek rendelkezésére álló, civil és egyházi szerveződések és önkéntes programok infrastrukturális igényeinek kielégítésére alkalmas kapacitásairól. Ilyen kapacitásnak minősülhet minden szabadon megközelíthető, zárható, más funkcióktól megfelelően (akár térben, akár időben) elkülöníthető helyiség, amely szociális helyiségekkel ellátott. Javasolt nyilvántartani minden egyéb releváns adottságot (pl. főzési lehetőség, mosakodási lehetőség stb.) is, amelyek egyes hasznosítási módok számára lényegesek lehetnek. Ezen adatbázis összeállítása a Józsefvárosi Közösségi Házak Nonprofit Kft. és a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ együttműködésével lehetséges.

Az adatbázis létrejöttével lehetővé válik a meglévő közösségi helyszínek működése során megjelenő, felmerülő új igények, illetve a meglévő, de nem kielégítő kapacitással rendelkező szerveződések és programok igényeinek magasabb szintű, hatékonyabb kiszolgálására. A meglévő kapacitások hiányosságai, illetve különösen a FiDo Park népszerűsége nyomán javasolt ez utóbbi helyszínen – a belső elrendezés módosításával – a foglalkozástartási kapacitások növelése is.

Az inkubátorkapacitások rendelkezésre bocsátása során azon tevékenységek támogathatóak, amelyek vagy a szabadidő hasznos eltöltését, vagy a résztvevők közti nexusok kiépülését, a közösség fejlesztését segítik elő. A kapacitások igénylése a kapacitással rendelkező szervezeti egységeknél, elsősorban a Kesztyűgyár Közösségi Háznál és a FiDo Parknál lehetséges, ahol a

munkatársak szükség esetén az igénylő csoportot más egység szabad kapacitásai felé is át tudják irányítani. Az egyének közti, mikroszintű hálózatosodás elősegítése mellett az egyes szervezetek szintjén létrejövő kapcsolatok elősegítése is a projekt várt hasznai közé tartozik. A kapacitás biztosításával támogatott programok nem lehetnek fizetősek (az esetlegesen közösen használt eszközök, alapanyagok árán felül), sem zártkörűek. Felügyeletük a házigazda szervezeti egységek részéről többlet humán erőforrást nem igényel.

Kapcsolódás más projektekhez:

Szolgáltatóközpontok létesítése.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

A negyed tranzitjellegének csökkentése.

Javasolt projektgazda:

Nincs kifejezett projektgazda, a projekthez kapcsolódó tevékenységeket a programmenedzsment-szervezet koordinációja mellett az egyes érintett szolgáltatók önállóan végzik.

Kockázatok:

Nem állnak rendelkezésre kielégítő kapacitások; szabályozási és/vagy műszaki okok ellehetetlenítik a FiDo Park kapacitásbővítését; nem mutatkozik érdeklődés a helyi civil társadalom részéről; a kapacitásgazdák nem nyitottak az együttműködésre.

Költségbecslés:

A projekt **elindításához 3 800 000 forint** szükséges:

- FiDo Park kapacitásbővítése belső átalakítással, bruttó 3 500 000 forint;
- rendelkezésre álló kapacitások felmérésének munkaidő-költsége, foglalkoztatásban álló alkalmazott többletfoglalkoztatásával: bruttó 300 000 forint.

A projekt fenntartásának **nincs éves költségvonzata**.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 6. prioritás, „A leromlott településrészeken élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja” intézkedés.
    - Az intézkedés támogatni célozza többek közt „a célcsoport számára fókuszált szociális, közösségi, közterületi funkciók, rekreációs infrastruktúra” kialakítását, fejlesztését.

2.6.2. Bérházak felújításának ösztönzése tulajdonrész felajánlásával

A projekt leírása:

A Magdolna negyedben (és a kerület több más, kedvezőtlen társadalmi összetételű részében) jelentősen erősítik a tapasztalt társadalmi problémák sűrűsödését a nem megfelelő lakhatási körülmények. Ezek egyfelől közvetlenül is rontják a lakók életminőségét és életesélyeit (dohos, egészségtelen, alacsony komfortfokozatú lakások), másfelől dominanciájuk nyomán nincs jelen olyan lakhatási szegmentáció, amely képes lenne helyben tartani az előrelépő népességet. Ennek nyomán a területek társadalmi összetétele nem képes felfelé nivellálva heterogenizálódni, és azok a lakók, akik kedvezőbb foglalkoztatási esélyeik és kiterjedtebb kapcsolati hálójuk révén képesek lennének segítséget nyújtani a környezetük kevésbé szerencsés tagjainak, elhagyják a környéket.

Mindezen érdemben javíthat a lakásminőség fejlődése, amely magánfejlesztések nyomán is bekövetkezhet, azonban a kiegyensúlyozott, tervezhető ellátások biztosítása érdekében javasolt, hogy bérlakás-állománya egy részével a kerület is kíséreljen meg olyan lakásokat biztosítani, amelyek képesek követni egy-egy előrelépő család változó igényeit. Ilyen lehet a nagyobb méret és komfortfokozat (és ezzel párhuzamosan a magasabb bérleti díj), lehetőség szerint olyan távolságban az ilyen irányú igényekkel rendelkezők korábbi bérlakásaitól, ami nem szakítja meg a lakók társadalmi kötődéseit.

Ennek eszköze önkormányzati tulajdonú bérházak oly módon való hasznosítása, hogy a felújítás (vagy bontás és építés) során a beruházó az épület bizonyos hányadát megkapja saját hasznosításra, míg a fennmaradó részben az önkormányzat rendelkezik bérlakásokkal.

Cél:

Lakhatási karrier felkínálása a kerületben élő előrelépő önkormányzati bérlőknek, ezzel a helyi mikrotársadalmak gerincét alkotni képes személyek helyben tartása.

Fő célcsoportok:

Önkormányzati lakások bérlői.

A projekt részletes tartalma:

A projekt a kerületi ingatlanpiac élénkülésére számít, melynek nyomán ingatlanberuházók számára kívánatos lehet olyan telkek hasznosítása is, amelyen jelenleg önkormányzati tulajdonú bérház áll. Érdeklődés esetén a cél olyan megállapodások elérése, melyben a fejlesztést követően beruházó munkájának és az önkormányzat ingatlantulajdonának értéke szerinti arányban rendelkezhet az épület lakásaival (adott esetben üzlethelyiségeivel, irodáival stb.) a két fél. Ez az arány számos körülmények múlhat, hiszen az eltérő állagú, méretű és pozíciójú épületek esetén más és más fejlesztési formák lehetnek aktuálisak. A beavatkozások skálája a felújítástól a tetőtér-beépítéssel kombinált felújításon át a bontásig és új épület építéséig terjedhet – az erről való megállapodás során azonban szükséges, hogy az önkormányzat a gazdasági és műszaki szempontokon felül az örökség- és városképvédelmi elveket is szem előtt tartsa, ügyelve a sajátosan józsefvárosi építészeti miliő megőrzésére az erre alkalmas helyszíneken.

A projekt alapvetően az önkormányzati döntéshozatal számára szolgál vezérfonalként, konkrét tartalommal nem rendelkezik. A kezdeményező fél minden esetben a beruházó, azonban az

önkormányzati fogadókészséget a vonatkozó ügyosztályok munkatársai részéről érdemes formális és informális csatornákon keresztül egyaránt kommunikálni.

Kapcsolódás más projektekhez:

Bérlakáséletút-modell létrehozása.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

A negyed tranzitjellegének csökkentése.

Javasolt projektgazda:

Kisfalu Kft., illetve az önkormányzat által ingatlankezeléssel megbízott más szervezet.

Kockázatok:

Nem mutatkozik kellő ingatlanpiaci érdeklődés az egyes épületek, illetve azok telke iránt; az ingatlanpiaci viszonyok nem teszik lehetővé az építészeti arculat megőrzése melletti megújítási munkákat; a beruházók nem ítélik rentábilisnak a résztulajdon fejében történő munkavégzést..

Költségbecslés:

A projektnek **nincs előre becsülhető, önálló költségigénye**, a tulajdonviszonyok változása a konkrét fejlesztésekre vonatkozó beruházói döntések függvénye. Optimális esetben az önkormányzati tulajdonú lakások száma csökkenését (pl. felújítási konstrukció esetén) kompenzálja a kerületi tulajdonban maradó lakások értékének növekedése – bizonyos esetekben (pl. tetőtér-beépítés) akár vagyongyarapodás is lehetséges.

Finanszírozási lehetőségek:

A leírt projekttartalom mellett operatív programok finanszírozási lehetőségei a kerület szempontjából nem relevánsak. Más, kapcsolódó – elsősorban szociális városrehabilitációs – projektekre vonatkozik, így azokon keresztül biztosíthat hasonló hatást a bérházak fizikai megújítását illetően az alábbi projekt:

- VEKOP 6. prioritás, „A leromlott településrészeken élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja” intézkedés.
    - Az intézkedés célja többek közt „a lakhatási körülmények javítása társasházak (illetve lakásszövetkezeti lakóépületek) közös tulajdonú részeinek felújítása, illetve szociális bérlakások felújítása, komfortfokozatának emelése által”.

2.6.3. Bérlakáséletút-modell létrehozása

A projekt leírása:

A kerületi népesség jelentős fluktuációjának – különösen a hátrányosabb helyzetű negyedekben – az egyik fő oka a nem kielégítő lakásállomány. Azoknak, akik önkormányzati bérlakásban laknak, és az életkörülményeik javulnak, nem áll rendelkezésükre magasabb minőségű lakhatás helyben, amennyiben nincs elegendő pénzük piaci albérletre, illetve lakásvásárlás. E személyek számára a lakhatási mobilitás eszköze ekkor csak távolabbi, olcsóbb lakhatási lehetőségek választása lehet. Mivel optimális esetben a jelen cselekvési tervben szereplő további projektek számos olyan személy, család anyagi felemelkedését segíthetik elő, akik jelenleg rossz minőségű önkormányzati bérlakásban laknak, a helyben rendelkezésre álló, optimálisabb lakhatási körülmények hiánya oda vezethet, hogy a foglalkoztatásában rehabilitált személyek elhagyják a kerületet.

Cél:

Önkormányzati bérlakások előrelépni szándékozó, azaz magasabb társadalmi tőkéjű lakóinak helyben tartása kedvezőbb lakhatási alternatívák felkínálásával.

Fő célcsoportok:

Önkormányzati lakások aktív korú bérlői.

A projekt részletes tartalma:

A projekt központi gondolata egy olyan bérlakásmenedzsment-megközelítés alkalmazása, melyben egy adott bérlő számára a rendelkezésre álló lakhatási lehetőségek korrelálnak a pillanatnyi anyagi helyzetével. Ennek megfelelően a munkaerőpiac perifériáján élő személyeknek kis méretű, alacsonyabb komfortfokozatú, alacsonyabb bérű lakásokat kínál fel az önkormányzat bérlakásrendszere, míg ha ugyanez a személy – például egy foglalkoztatási felzárkóztatási projekt eredményeként – stabil, jobban fizető munkahelyet szerez, lehetősége nyílik egy nagyobb, komfortosabb, magasabb bérű lakásba költözni. E projekttől függetlenül természetesen szükséges az egészségre ártalmas állapotú, illetve komfort nélküli bérlakások fejlesztése, illetve felszámolása. Ugyanakkor figyelembe veendő, hogy egy központi fűtéses lakás közüzemi díjai jellemzően magasabbak, mint egy gázkonvektorral fűtötté, így bizonyos mértékig szükséges a komfortfokozat szerinti differenciálás megtartása is.

A projektnek nem célja a lakhatási igények teljes skáláját lefedni, hiszen bizonyos jövedelem felett, illetve bizonyos szegmensekben a piaci alapú lakásbérlés kielégíti a szükségleteket kerületen belül is. Egyaránt fontos azonban, hogy a magánlakás bérléséhez elegendő jövedelemmel nem rendelkezők, illetve a speciális igényekkel élők (pl. alacsony vagy közepes jövedelmű nagycsaládosok) számára a bérlakásrendszer egyaránt képes legyen olyan alternatívát kínálni, amely a munkaerő-piaci státuszuk javulása esetén is képes őket a kerületben tartani.

A projekt tartalma így egyrészt a létező lakásállomány kategorizálása az egyes lakások által kielégíteni képes igények szerint, másrészt a jövőbeni irányok meghatározása ahhoz, milyen igényeket illetően mutatkozik hiány bérlakásokból, harmadrészt a bérlakás-építési és -átalakítási projektek során ezen irányok érvényesítése. Negyedrészt a projekt feladata kialakítani azokat az eljárásokat is, amelyekkel biztosítható, hogy az önkormányzati bérlők, amennyiben megtehetik, előbbre léphessenek a bérlakásrendszeren belül.

Kapcsolódás más projektekhez:

Bérházak felújításának ösztönzése tulajdonrész felajánlásával.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

A negyed tranzitjellegének csökkentése.

Javasolt projektgazda:

Kisfalu Kft., illetve az önkormányzat által ingatlankezeléssel megbízott más szervezet.

Kockázatok:

Nem áll középtávon sem rendelkezésre kellő mennyiségben olyan bérlakás, amely az előrelépők igényeit is ki tudná elégíteni; a szociálisan rászoruló bérlők magas száma nem teszi lehetővé a kedvezőbb adottságú lakások dedikáltan bérlakáséletút-szerű hasznosítását.

Költségbecslés:

A projekt **elindítása 900 000 forintba** kerül:

- egy fő ingatlankezelési munkatárs háromhavi fizetése, projektalapon, a lakásállomány kategorizálásának, a hiányzó szegmensek feltérképezésének idejére, havonta bruttó 300 000 forint.

A projekt **fenntartása nem igényli különösebb éves szintű forrás biztosítását.**

Finanszírozási lehetőségek:

A projekthez nem társítható finanszírozási forrás a vizsgált operatív programokból, noha alacsony és egyszeri költségigénye nyomán ennek jelentősége is relatív csekély.

2.7. Szolgáltatásszervezési metaprojektek

2.7.1. Szolgáltatóközpontok létesítése

A projekt leírása:

Az erőforrások hatékony felhasználása érdekében célszerű szolgáltatóközpontokat kijelölni, melyek részben önkormányzati, részben civil, egyházi fenntartásban működhetnek. Ehhez megfelelő alapot jelentenek az aktuálisan a Magdolna negyedben működő önkormányzati intézmények, a releváns államigazgatási szervek és az állandó működési engedéllyel rendelkező civil szervezetek telephelyei, illetve az MNP III. keretében kialakított szolgáltatói helyszínek.

A központok létrehozásának elsődleges értelme, hogy költséghatékony módon tegye lehetővé olyan szolgáltatások nyújtását, amelyek nem feltétlenül rendelkeznek, illetve nem megfelelően rendelkeznek saját telephellyel. Ezzel egyenlően fontos eredmény, hogy az egy helyen, egymással szimbiózisban működő szolgáltatások adott esetben az azokat igénybe vevők számára is jóval egyszerűbb, kiszámíthatóbb viszonyokat teremtenek. Mindez különösen az alacsony küszöbű ellátások esetében bír különös relevanciával, melyekben a szolgáltatás alanyai jellemzően bizalmi problémákkal viseltetnek a formális ellátórendszerrel szemben, mely ellenérzéseket a szolgáltatóközpontban jelen lévő alacsony küszöbű ellátók segíthetnek áthidalni.

Cél:

Szolgáltatásnyújtó kapacitások optimalizálása, ellátások gördülékeny láncolatba szerveződésének

Fő célcsoportok:

Egyes szociális szolgáltatások szervezői, illetve igénybe vevői.

A projekt részletes tartalma:

A szolgáltatóközpontok egyfelől a negyedben szolgáltató szervezetek kapacitásának optimalizálását teszik lehetővé, másfelől segíti, hogy koncentráltan jelenjenek meg eltérő típusú szolgáltatások, komplex ellátásszervezést segítve elő. Ezeken felül támogatja az egyes ellátások folyamatosságát (projektfüggetlenségét), ami szintén javítja a hatékonyságot. Nem elengedhetetlen, de lehetséges egyes helyszínekhez specifikus célcsoportokat lehet társítani (gyermekek, idősek, gyermeket nevelő anyák, szenvedélybetegek stb.), így a szolgáltatási kínálatot könnyebben lehetséges specifikus igényekhez igazítani. A szolgáltató központok személyzete alkalmasabb esetmenedzseri feladatok ellátására, illetve a szolgáltatások átláthatóbb, nevesített hálózati megjelenése miatt egyszerűbben lehet azok között egy-egy ügyfél ügyét delegálni.

Jelen cselekvési terv csupán korábban már elindult szolgáltatások esetén számol a telephelyek rendelkezésre állásával, az e projekt révén megnyíló szinergialehetőségek a számolt költségeken felüli megtakarítást jelenthetnek. Ilyen telephelyként merül fel a Kesztyűgyár Közösségi Ház (elsősorban álláskeresési és képzési projektek számára) vagy a FiDo Park (elsősorban gyermek- és ifjúsági projektek számára). Nem önkormányzati felügyeletű szervezetként megegyezés kérdése a Józan Babák Egyesület Kálvária téri telephelyének bevonása (elsősorban alacsony küszöbű ellátások számára, a Kálvária tér északi részén álló információs pavilonnal, valamint a déli részén álló játszótéri épülettel együtt). Sajátos funkcióik miatt, bár felmerülhet, kevésbé

javasolt a Fókusz Női Közösségi Központ Magdolna utcai, illetve a Köz(össégi) Hely és Mosoda Szerdahelyi utcai telephelyének bevonása.

Természetesen nem minden projekt esetében merül fel a szolgáltatóközponti alapú szervezés lehetősége. Bizonyos esetekben azonban a szolgáltatások összpontosulása már a korábbi projektütemekben is megvalósult (pl. Kesztyűgyár Közösségi Ház), míg más esetekben a hatékonyabb működés, illetve az ellátások gördülékenyebb kombinálása, a célcsoport jobb elérése és bizalmának elnyerése érdekében javasolt ennek megvalósítása. A szolgáltatóközpontok teret nyújthatnak civil kezdeményezések, illetve más, jelen cselekvési tervben nem tárgyalt szociális programoknak is. A szolgáltatóközponti szerep kialakítását, illetve annak erősítését bármelyik szervezet kezdeményezheti, a döntés azonban minden esetben az adott helyszínt eredendően működtető szervezeté.

Kapcsolódás más projektekhez:

Helyi kezdeményezéseket támogató inkubátorkapacitások biztosítása.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Programmenedzsment-szervezet.

Kockázatok:

Infrastrukturális hiányosságok merülnek fel egyes szolgáltatók tevékenységének egy helyre telepítse során; a szolgáltatók ellenzik a központok kialakítását.

Költségbecslés:

A projektnek **nincs önálló költségigénye**, a megvalósítás mértékétől függően azonban más projektekben megtakarításokat tesz lehetővé.

Finanszírozási lehetőségek:

Nem releváns.

2.7.2. Kapacitások és ellátások összehangolt biztosítása *(kulcsprojekt)*

A projekt leírása:

A szakosodás szükségszerűségéből, az eltérő ellátások eltérő finanszírozási hátteréből következik, hogy számos szervezet nyújt szociális szolgáltatásokat, ellátásokat, eltérő szervezeti háttérrel, bemeneti követelményekkel és elvárásokkal. Ez elsősorban akkor rontja a célcsoportok felzárkózási, rehabilitációs esélyeit, amikor egy adott személy nem egy ellátásra, hanem azok valamilyen kombinációjára, láncolatára szorul rá.

A célcsoportok jelentős része nem rendelkezik megfelelő ismeretekkel, szocializációs mintákkal ahhoz, hogy önállóan, proaktívan lépjen fel az egyes ellátások összehangolását, egymásra építését illetően. Ez két módon katalizálható: egyfelől ha az egyes szolgáltatások, ellátások nyújtói ismerik a többi szervezet tevékenységét, és ezek szerint tovább tudják irányítani az általuk megfelelőnek tartott kiegészítő, illetve folytatólagos ellátás gazdájához az adott személyt. A másik lehetőség az esetmenedzseri ellátás: az adott személlyel elsőként kapcsolatba kerülő ellátó kíséri őt végig az összes számára releváns felzárkóztató, rehabilitációs ellátáson, a teljes foglalkoztatási önállóságig, illetőleg az ellátórendszerből más okból történő kiesésig, kilépésig.

Cél:

Intézményi keretek teremtése az eltérő szolgáltatók tevékenységének felhasználói oldali összehangolására, szinergiáik kihasználására.

Fő célcsoportok:

Szociális ellátások, szolgáltatások alanyai.

A projekt részletes tartalma:

Az egyes szolgáltatók összehangolásának két módja (felhasználók továbbítása a társszolgáltatók tevékenységének ismeretére építve, illetve esetmenedzseri végigkísérésük a szociális szolgáltatások összességén) egyaránt a szolgáltató szervezetek együttműködésére épít. Ez az önkormányzati fenntartású intézmények esetében saját hatáskörben is megvalósítható, míg a külső partnerek (államigazgatási szervek, állandó működési engedéllyel rendelkező civil szervezetek, egyházak) esetében önkéntes megállapodás lehetséges csupán. Azon szervezetek esetében, amelyek tevékenységüket korlátozott autonómiával végzik (pl. munkaügyi kirendeltség), javasolt, hogy a foglalkoztatási stratégia végrehajtásáért felelős programmenedzsment-szervezet – az egyes szolgáltatók jelzéseire építve – keresse akár az informális együttműködési lehetőségeket is a célszemélyek ellátásának átjárhatóságának elősegítése érdekében.

Az első típusú összehangolási megközelítés (társszolgáltatók tevékenységének ismeretén alapuló ügyfélközvetítés) alkalmazásához szükséges, hogy a foglalkoztatási stratégia végrehajtásáért felelős programmenedzsment-szervezet minden évben összeállítsa az aktív szervezetek és azok tevékenységeinek listáját, elérhetőségekkel, kapacitásokkal és infrastrukturális feltételekkel együtt. Célszerű, hogy ezt az éves tájékoztató anyagot a szervezet online is elérhetővé tegye (javasolhatóan önkormányzati felületen, külön költség nélkül), illetve hogy kiadását személyes találkozó is kísérje az érintett szolgáltatók között. Ezt követően minden szervezet saját feladata, hogy struktúrájában érvényre jutassa munkatársai között a lehetséges közvetítési irányok ismeretét, illetve a megfelelő esetekben azok alkalmazását.

A második típusú – esetmenedzseri – megközelítés elsősorban az elsőként alacsony küszöbű ellátásoknál megjelenő ügyfelek esetében lehet releváns, ahol jellemzően különös súllyal jelentkezik a formális intézményekkel kapcsolatos ismeret- és bizalomhiány. Amennyiben az adott alacsony küszöbű szolgáltatást biztosító szervezet adott munkatársa úgy ítéli meg a nexus valamely pontján, hogy az adott ügyfelet más szolgáltatás, ellátás felé (is) érdemes irányítani, úgy megkeresi a szóban forgó szolgáltatásért, ellátásért felelős szervezetet, és egyeztet velük az ügyfél fogadásáról. A fő különbség az egyszerű továbbításhoz képest, hogy nem magát az ügyfelet továbbítja az első ellátó munkatársa a továbbiakhoz, hanem az ellátók között történik meg az eset továbbítása. Szükséges esetben a fogadó alacsony küszöbű ellátás munkatársa el is kíséri az ügyfelet a további ellátások, szolgáltatások igénybe vételéhez, amennyiben azt a kialakult (illetve hiányzó) bizalmi viszonyok szükségessé teszik. Annak eldöntése, hogy egy alacsony küszöbű ellátást igénybe vevő személy más szolgáltatók felé való továbbítása melyik modell szerint történik, a fogadó alacsony küszöbű szolgáltató kompetenciája eldönteni.

Az esetmenedzsment magasabb munkaigényéből következően szükséges valamilyen egyensúlyi állapot elérése a kétféle megközelítés között, ennek érdekében az esetmenedzseri tevékenység ugyan támogatásra javasolt, de csak kis költségvetés mellett és csak azokra a hónapokra, amelyekben az adott személy aktívan részt vesz legalább egy másik szervezet ellátásában is.

Kapcsolódás más projektekhez:

Szolgáltatóközpontok létesítése.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Programmenedzsment-szervezet.

Kockázatok:

A szolgáltatók nem kooperatívak az alacsony küszöbű ellátásokat biztosító szervezetek esetmenedzsereivel; nem sikerül a partnerszolgáltatókkal (államigazgatási, civil és egyházi szervezetekkel) sem formális, sem informális együttműködést kialakítani.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának nincsenek érdemi költségvonzatai**.

A projekt **éves fenntartása 3 600 000 forint** forrást igényel:

- esetmenedzsment részleges költségtérítése, minden esetmenedzsmentbe vont (ennek feltételeként szükségszerűen több különböző szervezet által biztosított szolgáltatást is igénybe vevő) személy után havonta bruttó 15 000 forint, egyszerre átlagosan 20, más szervezet szolgáltatását épp igénybe vevő személlyel számolva.

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 6. prioritás, „A leromlott településrészeken élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja” intézkedés.
    - Az intézkedés egy komplex szociális városrehabilitációs program elindulása esetén, a projekt annak részeként történő megvalósítása esetén bírhat relevanciával.

2.7.3. Programmenedzsment-szervezet felállítása *(kulcsprojekt)*

A projekt leírása:

A foglalkoztatatási stratégiában megfogalmazott célok, illetve a jelen cselekvési tervben foglalt projektjavaslatok megvalósításának feltétele egy e célra létrejövő, az önkormányzat (illetve az együttműködő civil, egyházi és államigazgatási szervezetek) részéről teljes kompetenciával rendelkező menedzsmentszervezet működése.

Cél:

A programban résztvevő szervezetek tevékenységének összehangolása, a párhuzamos feladatellátás kiküszöbölése és az erőforrások minél hatékonyabb kihasználása.

Fő célcsoportok:

Más projektek igénybe vevői (áttételesen).

A projekt részletes tartalma:

A kerület szociális ellátórendszere több alkotóelemből tevődik össze, melyek közül a leghangsúlyosabbak a különböző kerületi és normatív segélyezési rendszerek. Ezek felelősei elsősorban kerületi, illetve államigazgatási szervek, de számos civil, egyházi szervezet is aktív e téren, részben állandó működési engedéllyel biztosított szolgáltatások, részben alkalmi, esetenként projektalapú tevékenységek képében.

Szükséges, hogy a projektelemek összességének felügyeletéért, koordinációjáért, az esetleges párhuzamos feladatelvégzések kiszűréséért egy szervezet legyen felelős, a vonatkozó kompetenciák ne aprózódjanak el különböző szervezetek között. Mindehhez javasolt egy nagy önállósággal és politikai legitimitással rendelkező egység felállítása (vagy valamely már létező ilyen egységhez rendelése a programnak), amely egység felügyeli az önkormányzati kompetenciába tartozó szervezetek tevékenységét, illetve kooperálna – a programban részt vevő – külső állami és civil szervezetekkel, azok integrációs hajlandóságától függő mértékben.

(Bár túlmutat jelen projekten, javasolt, hogy az itt leírt programmenedzsment-szervezet legyen felelős a foglalkoztatási felzárkóztatást célzó eszközökön felül az összes – nem csak foglalkoztatási – felzárkóztató profilú, kerületen belüli szociális ellátót és szolgáltató tevékenységének koordinálásáért. Szintén célszerű, ha az esetlegesen megvalósuló komplex kerületi szociális programok kidolgozása és koordinálása is a központ kompetenciája lehet.)

A programmenedzsment-szervezet feladatai közé tartozik, hogy azokat a normatív és önként vállalt szociális ellátásokat, amelyeket nem saját erőforrásaival végez, az önkormányzat képviseletében megrendelje, megfelelően koordinálja, valamint állandó jelleggel biztosítsa. E megrendelt szolgáltatások biztosítása nem a programmenedzsment-szervezet, hanem a programban részt vevő partnerszervezetek feladata. Hasonlóan kiemelt feladat a nem önkormányzati felügyeletű szervezetekkel (államigazgatási szervekkel, civil és egyházi szervezetekkel) történő kooperáció kialakítása és fenntartása.

Annak érdekében, hogy a programmenedzsment-szervezet mögötti politikai támogatás és ellenőrzés is biztosított legyen, fel kell állítani egy, a politikai vezetést képviselő programirányító testületet, amely a stratégiai döntéseket a program előrehaladása során meghozza, a

programmenedzsment-szervezet által előkészített, több szervezetet érintő kooperációkat támogatja és a szükséges politikai döntéseket e szervezetek együttműködése érdekében meghozza.

A programmenedzsment-szervezet stábja minimálisan egy fő – jelentős pályázatírási és -menedzselési tapasztalattal rendelkező – programvezetőből, egy fő programmunkatársból és egy fő adminisztrátorból áll. A létszám a feladatok mennyiségének megfelelően skálázható, különösen abban az esetben, ha más, a foglalkoztatási stratégiában foglaltakon túlmutató feladatok is ugyanezen szervezet felelősségi körébe kerülnek. Munkájuk támogatásához különböző szakértői kapacitások is szükségesek, így különösen könyvelői és közbeszerzési szakjogászi munkaerőé. A szervezet telephelye javasolt, hogy az önkormányzat, illetve annak valamelyik intézményének egy működési helyszíne legyen. Amennyiben egy létező szervezet egységeként áll fel a programmenedzsment, értelemszerűen az adott szervezet lehet ez a helyszín.

Kapcsolódás más projektekhez:

A projekt a végrehajtás felügyelete révén minden más projektet is érint.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Személyre szabott támogató programok biztosítása.

Javasolt projektgazda:

Önkormányzat.

Kockázatok:

A szervezet felállítása politikai akadályokba ütközik; párhuzamosságok jönnek létre a már működő, hasonló profilú szervezeti egységekkel.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának nincsenek érdemi költségvonzatai**.

A projekt **éves fenntartása 17 450 000 forint** forrást igényel:

- egy fő programvezető fizetése, havonta bruttó 500 000 forint, összesen 6 000 000 forint;
- egy fő programmunkatárs fizetése, havonta bruttó 300 000 forint, összesen 3 600 000 forint;
- egy fő adminisztratív munkatárs fizetése, havonta bruttó 250 000 forint, összesen 3 000 000 forint;
- könyvelési szakértő rendelkezésre állása, heti négy órában, óránként bruttó 7000 forint, összesen mintegy 1 450 000 forint;
- közbeszerzési szakjogász rendelkezésre állása, heti két órában, óránként bruttó 10 000 forint, összesen mintegy 1 000 000 forint;
- adminisztratív költségek, havonta bruttó 200 000 forint, összesen 2 400 000 forint.

Finanszírozási lehetőségek:

A projekt tematikájához expliciten kapcsolódó intézkedés az operatív programokban egyelőre nem ismert. Amennyiben a stratégia megvalósításával egy időben lehetséges azonban komplex szociális városrehabilitációs projekt elindítása, melynek menedzsmentszervezete az itt leírt programmenedzsment-szervezettel azonos, a vonatkozó intézkedés lehetséges finanszírozási forrás lehet:

- VEKOP 6. prioritás, „A leromlott településrészeken élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja" intézkedés.

2.7.4. Együttműködés józsefvárosi egyetemekkel

A projekt leírása:

A projekt a kerületi felsőoktatási képzési helyek hallgatóinak gyakorlatszerzési jellegű, mentorált bevonását célozza az ellátórendszer egyes, e célra alkalmas intézményeibe és szolgáltatásaiba. Az együttműködés részeként a hallgatók szakmai gyakorlatot szerezhetnek, míg a kerületi szolgáltatók rekrutációs esélyei javulnak. A projekt egyúttal a kerületben tanuló hallgatók helyben maradásához is hozzájárul, amennyiben javítja a helyi intézményeknél való munkavállalás esélyét.

Cél:

Intézményes keretek teremtése a szakmai gyakorlatukat kerületi ellátóintézményeknél tölteni kívánó felsőoktatási hallgatók számára. A kerületben tanuló egyetemisták és főiskolások helyben maradásának indirekt elősegítése

Fő célcsoportok:

Kerületi felsőoktatási hallgatók, szociális szolgáltatások igénybe vevői.

A projekt részletes tartalma:

A Józsefvárosban működő, illetve képzési hellyel rendelkező felsőoktatási intézmények hallgatói számára bizonyos szakok esetében felmerül a lehetőség, hogy a kerületi ellátórendszer egyes intézményeinél teljesítsék szakmai gyakorlatukat. Ez elsősorban a társadalomtudományi, pedagógiai és pszichológiai, orvosi – kiváltképp szülész-nőgyógyászi –, pszichiátriai, addiktológiai tanulmányokat folytató hallgatók esetében bír relevanciával. Fogadói oldalról a kerületben működő szociális szolgáltatásokat és ellátásokat nyújtó bármelyik szervezet előtt nyitott a projekt, kivéve azon tevékenységeket, ahol a közvetlen gyakornoki részvételt jogszabályok, illetve gyakorlati akadályok meggátolják.

A projektjavaslat központi eleme a gyakornoki idő strukturált, minél intenzívebb bevonódást lehetővé tévő kereteinek megteremtése, melynek fő eszköze a mentorálás. A hatékony mentori rendszer kialakítása érdekében javasolt, hogy jelen cselekvési terv részeként három szolgáltató kerüljön kiválasztásra, melyek mindegyikénél négy munkatárs vállalja a mentor szerepét, fejenként két-két hallgató felügyeletét végezve. A mentori tevékenység ellátása céljából a projekt keretében kerül finanszírozásra a mentorok negyed munkaidős foglalkoztatása, mely időt a hallgatók fogadására és szakmai előrehaladásuk segítésére, felügyeletére fordítanak. A hallgatók bevonásának mértéke, így a mentorok pontos feladatainak köre szolgáltatónként és szolgáltatásonként változhat, elsősorban a következő területekre kiterjedően: a jelentkezők megismerése, készségeik felmérése; tanulási terv közös elkészítése; a hallgató bevezetése a konkrét szakmai feladataiba; a hallgató önálló munkájának szupervíziója, illetve közös munka lehetőségének megteremtése (lehetőségektől függően); a gyakorlat dokumentálása és értékelése; kapcsolattartás a küldő felsőoktatási intézménnyel; opcionálisan egyéb kapcsolódó tevékenységek, pl. önkéntes munka szervezése.

A projekt kereteiben végzett mentorált gyakornoki tevékenység időkeretei az adott hallgatók képzési rendjéhez igazodva alakítandóak, átlagosan évi kilenc hónapnyi lekötöttséget feltételezve az egyes mentorok részéről.

Kapcsolódás más projektekhez:

Szolgáltatótól és szolgátatástól függően bármely projekt, amelyhez konkrét ellátást kapcsolódik.

Kapcsolódás középtávú célhoz:

Személyre szabott támogató programok biztosítása; modellprogramokban való részvétel.

Javasolt projektgazda:

A központi projektgazda a programmenedzsment-szervezet, amely azonban csupán a mentorkapacitások finanszírozására jelentkező ellátószervezetek felügyeletét (intézményi túljelentkezés esetén kiválasztás, jelentkező hallgatók hiánya esetén mentorkapacitások átstrukturálása) jelenti.

Kockázatok:

Érdeklődés hiánya, mentori gyakorlat hiánya a fogaadóintézményeknél.

Költségbecslés:

A projekt **elindításának nincsenek érdemi költségvonzatai**.

A projekt **éves fenntartása 12 600 000 forint** forrást igényel:

- három intézményben négy-négy mentor negyed munkaidős foglalkoztatási költségeinek térítése, havonta bruttó 300 000 forintos munkabérrel számolva, évente kilenc hónapban, összesen 10 800 000 forint;
- kapcsolódó adminisztrációs költségek, intézményenként havonta 30 000 forint, évente kilenc hónapban, összesen 1 080 000 forint;
- a gyakornokok tevékenységéhez kapcsolódó egyéb költségek (pl. fogyóeszközigény, szolgáltatástípustól függően), intézményenként havonta és átlagosan 20 000 forint, évente kilenc hónapban, összesen 720 000 forint

Finanszírozási lehetőségek:

- VEKOP 7. prioritás, „A szociális intézményi háló tartalom- és szolgáltatásfejlesztése" intézkedés.

3. Projektek illeszkedése a középtávú célokhoz

Nem mindegyik javasolt eszköz támogat expliciten egy középtávú célt, ellenben vannak, amelyek többhöz is hozzájárulnak. Külön említésre érdemes az álláskereső klub és az állásbörze projektje, melyek hosszabb ideje előzménnyel bíró, pozitív visszhangú projektek, így noha konkrét középtávú célhoz nem illeszkednek, direkt foglalkoztatássegítő hatásuk nyomán erős relevanciával bírnak.

	Az iskolázottsági, képzettségi helyzet javítása	Szülői motiváció, készségek fejlesztése	Személyre szabott támogató programok biztosítása	A negyed tranzitjellegének csökkentése	A célcsoportok iránti munkakereslet erősítése	Munkáltatói diszkrimináció csökkentése, érzékenyítés	Védett munkahelyek hatékonyságának javítása	Modellprogramokban való részvétel
1.1 Támogatott szakképzés	X							
1.2 Felnőttek tízosztályos, illetve érettségit kínáló felzárkóztató képzése	X							
1.3 Álláskereső klub								
1.4 Álláskeresési tréning			X					
1.5 Számítástechnikai készségfejlesztés	X							
2.1 Házi idősgondozás	X				X			
2.2 Városi szociális szövetkezet			X				X	X
2.3 Kézműipari attrakciók erősítése elavult szakmák művelőivel					X			X
3.1 Házi gyermekfelügyelet	X	X			X			
3.2 Közfoglalkoztatottak mentorálása			X				X	
3.3 Bölcsődei és óvodai nyitva tartás, iskolai napközi otthon bővítése		X						
3.4 Közfoglalkoztatási minősítési rendszer							X	
4.1 Tanácsadás munkaadóknak a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról					X	X		
4.2 Állásbörze								
4.3 Foglalkoztatási támogatás tartós munkanélküliek után					X			
4.4 Továbbtanulási támogatás alacsony iskolai végzettségű munkavállalók után					X			
5.1 Alacsony küszöbű ellátások szenvedélybetegeknek			X					
5.2 Várandós pszichoaktívszer-használó nők komplex ellátása		X	X					
5.3 Intenzív családmegtartó program		X	X					
5.4 Társadalomból kirekesztett nők foglalkoztatása és rehabilitációja		X	X					
5.5 Krízishelyzetben élő várandós és kisgyermekes nők támogatott lakhatása		X	X					
5.6 Játszótéri családgondozás		X	X					
6.1 Helyi kezdeményezéseket támogató inkubátorkapacitások biztosítása				X				
6.2 Bérházak felújításának ösztönzése tulajdonrész felajánlásával				X				
6.3 Bérlakáséletút-modell létrehozása				X				
7.1 Szolgáltatóközpontok létesítése			X					
7.2 Kapacitások és ellátások összehangolt biztosítása			X					
7.3 Programmenedzsment-szervezet felállítása			X					
7.4 Együttműködés józsefvárosi egyetemekkel			X					X

4. Finanszírozási lehetőségek operatív programokból

Az egyes projektjavaslatok finanszírozási lehetőségei mindegyik leírás végén szerepelnek, az alábbiakban ezek prioritásszintű összefoglaló táblázata látható. Fontos még egyszer megjegyezni, hogy az egyes operatív programok konstrukciószintű lebontása 2015 nyaráig nem történt meg, így a pontos finanszírozási lehetőségek és körülmények csupán részlegesen ismertek. A rendelkezésre álló, prioritásitengely-, illetve intézkedésszintű leírások a várhatóan támogatandó tevékenységek jellegét és azok célcsoportjait, illetve a várható kedvezményezetti kört illetően képesek elsősorban előre jelezni a várható finanszírozási keretlehetőségeket.

Számos vizsgált intézkedés csupán az adott projektjavaslat tartalmának egy részét illetően releváns, az ilyen jellegű korlátok minden projektleírásban a finanszírozási lehetőségek között, a vonatkozó intézkedésnél szerepelnek.

	EFOP 1. prioritás – Együttműködő társadalom	EFOP 3. prioritás – Gyarapodó tudástőke	GINOP 5. prioritás – Foglalkoztatás	VEKOP 6. prioritás – Települési környezet és közszolgáltat-fejlesztés	VEKOP 7. prioritás – Társadalmi hozzáférést bővítő és humánerőforrás-fejlesztést támogató programok	VEKOP 8. prioritás – Foglalkoztathatóságot szolgáló programok
1.1 Támogatott szakképzés		X			X	X
1.2 Felnőttek tízosztályos, illetve érettségit kínáló felzárkóztató képzése		X			X	X
1.3 Álláskereső klub					X	X
1.4 Álláskeresési tréning					X	X
1.5 Számítástechnikai készségfejlesztés					X	X
2.1 Házi idősgondozás					X	X
2.2 Városi szociális szövetkezet	X				X	X
2.3 Kézműipari attrakciók erősítése elavult szakmák művelőivel		X				X
3.1 Házi gyermekfelügyelet					X	X
3.2 Közfoglalkoztatottak mentorálása					X	
3.3 Bölcsődei és óvodai nyitva tartás, iskolai napközi otthon bővítése				X		
3.4 Közfoglalkoztatási minősítési rendszer						
4.1 Tanácsadás munkaadóknak a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról			X			X
4.2 Állásbörze					X	X
4.3 Foglalkoztatási támogatás tartós munkanélküliek után						X
4.4 Továbbtanulási támogatás alacsony iskolai végzettségű munkavállalók után						X
5.1 Alacsony küszöbű ellátások szenvedélybetegeknek	X			X	X	
5.2 Várandós pszichoaktívszer-használó nők komplex ellátása	X			X	X	
5.3 Intenzív családmegtartó program	X				X	
5.4 Társadalomból kirekesztett nők foglalkoztatása és rehabilitációja					X	X
5.5 Krízishelyzetben élő várandós és kisgyermekes nők támogatott lakhatása	X				X	
5.6 Játszótéri családgondozás	X				X	

	EFOP 1. prioritás – Együttműködő társadalom	EFOP 3. prioritás – Gyarapodó tudástőke	GINOP 5. prioritás – Foglalkoztatás	VEKOP 6. prioritás – Települési környezet és közszolgáltat-fejlesztés	VEKOP 7. prioritás – Társadalmi hozzáférést bővítő és humánerőforrás-fejlesztést támogató programok	VEKOP 8. prioritás – Foglalkoztathatóságot szolgáló programok
6.1 Helyi kezdeményezéseket támogató inkubátorkapacitások biztosítása				X		
6.2 Bérházak felújításának ösztönzése tulajdonrész felajánlásával				X		
6.3 Bérlakáséletút-modell létrehozása						
7.1 Szolgáltatóközpontok létesítése						
7.2 Kapacitások és ellátások összehangolt biztosítása				X		
7.3 Programmenedzsment-szervezet felállítása				X		
7.4 Együttműködés józsefvárosi egyetemekkel					X	

A táblázatban szürkével kiemelt sorokhoz általában nem tartozik feltétlen finanszírozási igény, míg a Bérházak felújításának ösztönzése tulajdonrész biztosításával projekt esetében a finanszírozási igény opcionális.

A Bérlakáséletút-modell létrehozása projekt esetében nem áll rendelkezésre ismert finanszírozási forrás, azonban a projekt egyszeri 900 000 forintos becsült költségigénye nyomán ennek jelentősége alacsony.

4.1. Becsült projektköltségek összefoglalása

Projekt neve	Projekt elindítása	Projekt éves költségei
1.1 Támogatott szakképzés	0 Ft	6 800 000 Ft
1.2 Felnőttek tízosztályos, illetve érettségit kínáló felzárkóztató képzése	0 Ft	13 200 000 Ft
1.3 Álláskereső klub	0 Ft	2 340 000 Ft
1.4 Álláskeresési tréning	0 Ft	1 140 000 Ft
1.5 Számítástechnikai készségfejlesztés	0 Ft	5 140 000 Ft
2.1 Házi idősgondozás	4 000 000 Ft	9 960 000 Ft
2.2 Városi szociális szövetkezet	3 900 000 Ft	nem becsülhető
2.3 Kézműipari attrakciók erősítése elavult szakmák művelőivel	3 200 000 Ft	640 000 Ft
3.1 Házi gyermekfelügyelet	7 500 000 Ft	25 920 000 Ft
3.2 Közfoglalkoztatottak mentorálása	0 Ft	41 400 000 Ft
3.3 Bölcsődei és óvodai nyitva tartás, iskolai napközi otthon bővítése	0 Ft	2 720 000 Ft
3.4 Közfoglalkoztatási minősítési rendszer	0 Ft	0 Ft
4.1 Tanácsadás munkaadóknak a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról	0 Ft	9 940 000 Ft
4.2 Állásbörze	0 Ft	3 860 000 Ft
4.3 Foglalkoztatási támogatás tartós munkanélküliek után	0 Ft	6 500 000 Ft
4.4 Továbbtanulási támogatás alacsony iskolai végzettségű munkavállalók után	0 Ft	9 140 000 Ft
5.1 Alacsony küszöbű ellátások szenvedélybetegeknek	0 Ft	33 400 000 Ft
5.2 Várandós pszichoaktívszer-használó nők komplex ellátása	5 170 000 Ft	29 600 000 Ft
5.3 Intenzív családmegtartó program	0 Ft	10 800 000 Ft
5.4 Társadalomból kirekesztett nők foglalkoztatása és rehabilitációja	0 Ft	19 200 000 Ft
5.5 Krízishelyzetben élő várandós és kisgyermekes nők támogatott lakhatása	3 000 000 Ft	14 400 000 Ft
5.6 Játszótéri családgondozás	1 180 000 Ft	15 450 000 Ft
6.1 Helyi kezdeményezéseket támogató inkubátorkapacitások biztosítása	3 800 000 Ft	0 Ft
6.2 Bérházak felújításának ösztönzése tulajdonrész felajánlásával	nem becsülhető	nem becsülhető
6.3 Bérlakáséletút-modell létrehozása	900 000 Ft	0 Ft
7.1 Szolgáltatóközpontok létesítése	0 Ft	0 Ft
7.2 Kapacitások és ellátások összehangolt biztosítása	0 Ft	3 600 000 Ft
7.3 Programmenedzsment-szervezet felállítása	0 Ft	17 450 000 Ft
7.4 Együttműködés józsefvárosi egyetemekkel	0 Ft	12 600 000 Ft
Mindösszesen:	**32 650 000 Ft**	**295 200 000 Ft**

Érdemes hangsúlyozni, hogy a fenti projektek elsöprő többségét illetően a projektek javasolt kifutása legalább 3-5 év, így az éves költségek a teljes megvalósítás esetén ennek megfelelően összeadódnak.

5. Prioritások, időzítés

A fenti projektek közül alapvetően mindegyik esetében a minél hamarabbi projektindítás kívánatos, azonban az anyagi eszközök korlátossága nyomán szükséges bizonyos prioritásokat meghatározni az egyes projektek között. A prioritások meghatározása négy szempontra épül:

- Milyen realitással bír a célcsoport munkaerő-piaci integrációja (0: nincs; 1: alacsony; 2: változó; 3: magas)?
- Mennyiben van a célcsoport ráutalva az adott szolgáltatásra, mennyire hiányoznak annak (akár alapellátásbeli) alternatívái (0: semennyire; 1: részben; 2: teljes mértékben)?
- Milyen mértékben kapcsolódik a projekt más projektekhez vagy szolgáltatásokhoz (0: semennyire; 1: bizonyos mértékig; 2: intenzíven)?
- Szakirodalmi súlyozás: egy, az aktív munkaerő-piaci eszközök foglalkoztatási szempontú sikerességét vizsgáló nemzetközi összehasonlító kutatás alapján meghatározott pontszámok (részletesen lásd alább).

Két projektet, a 7.2 Kapacitások és ellátások összehangolt biztosítását, illetve a 7.3. Programmenedzsment-szervezet felállítását – mint a legtöbb további projekt végrehajtásának alapjait – kulcsprojektként kiemeltünk, így ezek pontozás nélkül a prioritáslista élére kerültek.

	Munkaerő-piaci integráció realitása	Célcsoport ráutaltsága	Kapcsolódás más ellátásokhoz	Szakirodalmi súlyozás	Összpontszám
7.2 Kapacitások és ellátások összehangolt biztosítása	*Kulcsprojekt*				
7.3. Programmenedzsment-szervezet felállítása	*Kulcsprojekt*				
3.1 Házi gyermekfelügyelet	2	1	2	4	9
4.4. Továbbtanulási támogatás alacsony iskolai végzettségű munkavállalók után	3	2	2	2	9
4.1 Tanácsadás munkaadóknak a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról	2	2	2	*2*	8
4.3 Foglalkoztatási támogatás tartós munkanélküliek után	3	2	1	*2*	8
5.2 Várandós pszichoaktívszer-használó nők komplex ellátása	1	2	2	3	8
5.3 Intenzív családmegtartó program	2	2	2	2	8
5.4 Társadalomból kirekesztett nők foglalkoztatása és rehabilitációja	1	2	2	3	8
5.5 Krízishelyzetben élő várandós és kisgyermekes nők támogatott lakhatása	2	2	1	3	8
1.2 Felnőttek tízosztályos, illetve érettségit kínáló felzárkóztató képzése	2	2	1	2	7
1.5 Számítástechnikai készségfejlesztés	2	1	2	2	7
2.1 Házi idősgondozás	1	1	1	4	7
2.2 Városi szociális szövetkezet	1	2	2	2	7
3.3 Bölcsődei és óvodai nyitva tartás, iskolai napközi otthon bővítése	3	2	0	*2*	7
5.1 Alacsony küszöbű ellátások szenvedélybetegeknek	1	2	2	2	7
7.1 Szolgáltatóközpontok létesítése	2	1	2	*2*	7
7.2 Kapacitások és ellátások összehangolt biztosítása	2	1	2	*2*	7
1.1 Támogatott szakképzés	2	1	1	2	6
1.3 Álláskereső klub	2	0	2	2	6
1.4 Álláskeresési tréning	2	0	2	2	6
2.3 Kézműipari attrakciók erősítése elavult szakmák művelőivel	1	1	1	3	6
3.2 Közfoglalkoztatottak mentorálása	2	2	2	0	6
4.2 Állásbörze	2	1	2	1	6
5.6 Játszótéri családgondozás	1	1	2	2	6
6.1 Helyi kezdeményezéseket támogató inkubátorkapacitások biztosítása	1	1	2	*2*	6
6.3 Bérlakáséletút-modell létrehozása	1	1	2	*2*	6
3.4 Közfoglalkoztatási minősítési rendszer	2	1	2	0	5
6.2 Bérházak felújításának ösztönzése tulajdonrész felajánlásával	1	1	1	*2*	5
7.4 Együttműködés józsefvárosi egyetemekkel	2	0	1	*2*	5

A szakirodalmi[2] súlyok az aktív munkaerő-piaci ellátásokat értékelik, a pontozás a következő szempontokból áll össze:

- A munkaalapú ellátások pozitív hatásai rövid távon, de kisebb mértékben jelentkeznek: +1 pont.
- A humánerőforrás-fejlesztési alapú ellátások pozitív hatásai hosszabb távon, de intenzívebben jelentkeznek: +2 pont.
- A közfoglalkoztatási programok nem mutatnak érdemi pozitív hatásokat: 0 pont.

[2] Card, David – Kluve, Jochen – Weber, Andrea*: What works? A meta analysis of recent active labor marketprogram evaluations*. NBER Working Paper Series, National Bureau of Economic Research, Cambride, 2015. július.

- A nőkre, valamint a tartós munkanélküliekre fókuszáló ellátások pozitív hatásai intenzívebbek: +1 pont.

A fenti pontszámok összeadódnak, így például a házi gyermekfelügyeletre 4 pont jut, mivel egyszerre biztosít humánerőforrás-fejlesztést és munkát, valamint elsősorban nők bevonásra épít.

A nem közvetlenül munkavállalókat célzó projektek esetében a pontozás nem értelmezhető, így azok egységesen két pontot kapnak szakirodalmi súlyként, ami közelítően megegyezik az e szempontból értelmezhető projektek átlagával. A virtuális pontokat dőlt szám jegyzi a vonatkozó oszlopban. (Az érintett projektek: tanácsadás munkaadóknak a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról; foglalkoztatási támogatás tartós munkanélküliek után; szolgáltatóközpontok létesítése; bölcsődei és óvodai nyitva tartás, iskolai napközi otthon bővítése; helyi kezdeményezéseket támogató inkubátorkapacitások biztosítása; kapacitások és ellátások összehangolt biztosítása; bérházak felújításának ösztönzése tulajdonrész felajánlásával; együttműködés józsefvárosi egyetemekkel.)

Mindenképp érdemes kiemelni, hogy a fenti prioritáslista teljességgel indikatív, az abban szereplő összpontszámok mellett számos további, előre nem meghatározható szempont is figyelembe vehető a forrásallokációs döntések során. Ezek közül a legfontosabbak az alábbiak:

- Más szakterületek (pl. városüzemeltetés, közbiztonság, egészségügy stb.) szempontjainak érvényesítése olyan projektek esetén, amelyek valamely szakterületben érintettek.
- Más szereplők (pl. államigazgatási szervek, civil, egyházi és lakossági csoportok, Fővárosi Önkormányzat stb.) tervei és elképzelései, azokkal való lehetséges szinergiák, források optimalizálása.
- Projektek árával kapcsolatos szempontok: önkormányzat anyagi mozgástere; projektek összevonása más, kapcsolódó fejlesztésekkel, beruházásokkal; alternatív források rendelkezésre állása; becsült költségek változása.
- Értékalapú (elsősorban politikai) preferenciák.

6. Melléklet

6.1. A szakmai munkacsoport tevékenysége

A stratégiaalkotás, illetve a cselekvési terv tartalmának meghatározását, tartalmi finomítását egy szakmai munkacsoport segítette. A munkacsoport tagjai a negyed azon szervezetei voltak, akik első kézből informáltak a célcsoportok problémáival kapcsolatban és azok megoldásának folyamatában már érintettek, illetve érintettek lehetnek A szükséges adatok és ismeretek összegyűjtésének céljából hét találkozóra került sor, megközelítőleg havi rendszerességgel, az alábbi időpontokban: 2014. november 20., december 11., 2015. január 22., február 26., március 26., június 4. és július 2.

A meghívottak között állami szervként a Lakatos Menyhért Általános Iskola és Gimnázium valamint a VIII. kerületi Munkaügyi Kirendeltség volt jelen, az önkormányzattól a Józsefvárosi Közterület-felügyelet, a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, a Kesztyűgyár Közösségi Ház (Józsefvárosi Közösségi Házak Nkft.), a Kisfalu Józsefvárosi Vagyongazdálkodó Kft. és a Rév8 (Józsefvárosi Rehabilitációs és Városfejlesztési Zrt.) képviseltette magát. Mellettük döntően a negyedben tevékenykedő civil és egyházi szervezetek voltak jelen, név szerint a Brand Alapítvány, a Budapest Esély Nkft., a Józan Babák Egyesület – Magyar Emberi Jogvédő Központ Alapítvány, a Kapocs Alapítvány, a Tanakodó Kft., a Váltó-sáv Alapítvány illetve a Budapest-Józsefvárosi Evangélikus Egyházközség.

A problémafelvetés során világossá vált, hogy a negyedben kialakult munkanélküliségi helyzet megoldására komplex választ kell adni, ami az egymástól jelentősen különböző célcsoporti rétegek helyzetén is javítani tud. Eltérés csak a hangsúlyokban volt tapasztalható, volt, aki erősen kihangsúlyozta a stratégia korosztályos bontásának jelentőségét és ezen belül főleg a fiatalok nyílt munkaerőpiacra való terelését támogatta, de megjelent a halmozottan hátrányos helyzetű (50 évnél idősebb, megváltozott munkaképességű stb.) munkanélküliek kérdése is, amely szintén koncentrált figyelmet igényel.

6.1.1. Felnőttképzés

Az önkormányzat által elindított szociális programok többféle irányból közelítenek, az egyszerű közösségszervező programokon túl számítástechnikai készségek elsajátítására, az angol nyelvtudás fejlesztésére irányuló projektek is futnak. Álláskereső klubjaik kifejezetten népszerűek, Itt leginkább a munkakeresés és a jelentkezésre való felkészülés infrastrukturális környezetét teremtik meg és teszik hozzáférhetővé.

Felmerült a különböző továbbképzések hatásfoka, ami a kerület iskoláiban szintén nem eléggé intenzív. A különböző képzéseken, ha pénzbeli támogatással ösztönzik a részvételt, akkor ugyan nagy a résztvevők száma, de ez nem egyenlő az odafigyeléssel. A felnőttképzési programok elindításában praktikusan adódó ötlet volt a közoktatási intézmények felhasználása, melyek alapvetően nyitottan álltak hozzá az ilyen jellegű programokba való becsatlakozáshoz.

Azok a szervezetek, amelyek a krízishelyzetben lévő nőkkel foglalkoznak, pozitívan számoltak be arról, hogy célcsoportjukban nagy a nyitottság és a részvételi hajlandóság különböző OKJ-s és egyéb képzéseken. Használható tudás reményében érkeznek a jelentkezők, de az oktatás során gyakran nagyon súlyos tanulási problémákkal találkoznak. A tanulás-módszertani jellegű tárgyak oktatását sokszor nem találják hasznosnak, ezért más tárgyakba bújtatva lehet megpróbálkozni

az ilyen irányú képzéssel. Rossz tapasztalatokat idéztek fel a képzésekbe való belépés adminisztratív korlátaival kapcsolatban, de az utóbbi években a helyzet javulni látszik.

A felnőttek képzései lehetőségét mindenki fontosnak tartja, viszont érdemes lépéseket tenni afelé, hogy minél fiatalabb korban megtörténjenek ezek a képzések, mivel egy bizonyos kor után (a résztvevők ezt 40 évben határozták meg) nehéz érdemi hatást kiváltani a motivációs és hozzáállásbeli problémák ellenében, illetve maga a tanulás is egyre nagyobb kihívás.

A problémás gyermekek esetében működőképesnek mutatkozó mentoráláshoz hasonló program fut az önkormányzat gondozásában, az általuk működtetett felnőttképzés nem szakmai tudást ad, hanem a 8 illetve 10 osztályos végzettségig juttatja el a résztvevőket. A probléma az, hogy az oktatáson való részvétel ütközik a munkaidővel, így kevesen tudnak rendszeresen megjelenni az órákon.

6.1.2. Nők specifikus problémái

Jelentős figyelmet kaptak azok a hátráltató tényezők, amelyek nem az egyén készség- vagy képességbeli hiányosságaiból adódnak. Ezek közül több szó esett a nők gyermekneveléssel kapcsolatos nehézségeiről.

A munkanélküli családos nők jelentős részének okoz folyamatos problémát, hogy a gyermek elhelyezése gátolja a 8 órás munkavégzésben. Az intézményi megoldások korlátossága mellett a gyermekek munkaidő alatti elhelyezése jelentős költségeket róna a családra. Más kerületekből idéztek fel példákat a résztvevők, ahol igénybe vehető kedvezményes házi gyermekfelügyelet, ami biztonságos megoldást nyújthat, illetve további olyan pozitív példák is felmerültek, ahol közösségileg szerveztek gyermekfelügyeletet, felhasználva például a könnyen elérhető közösségi tereket.

A kerületben már többéves múltra tekint vissza azoknak a volt vagy aktív szerhasználó nők gondozása, akik meglévő vagy leendő családjának épsége veszélyeztetett. Ezek a nők jelentős megbélyegzettséggel, illetve a szerhasználat miatt sokszor többféle súlyos problémával is küzdenek, a fizikai és mentális károk elszenvedésén túl. Ezek miatt a foglalkoztathatóságuk sem könnyű, bár az üléseken szóba kerültek nagyon pozitív, a kiugrás lehetőségét mutató példák is.

A kerületben még formálódó kezdeményezésként merült fel egy olyan nyomda megnyitása, ahol a hátrányos helyzetű nők terapeuták társaságában termelő tevékenységeket végezhetnek, amelyek termékei a piacon értékesíthetőek lennének. Az ülések során a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetben lévő nők problémáira döntően a civil és egyházi résztvevők irányból érkezett felhívás, a megoldási javaslatok is elsősorban személyes élményekből táplálkoznak. Fontos megállapítás volt, hogy a civil és egyházi szerezetek által biztosított foglalkoztatás önmagában nem elég ahhoz, hogy megélhetést is biztosítson az érintettek számára.

6.1.3. A közfoglalkoztatás és a munkaügyi intézmények kérdései

A beszélgetések során az illetékes szervezetek részletekbe menően beszéltek a közmunkaprogramról, elemezve annak jelenlegi működését alapvető céljához és jelen stratégia célkitűzéseihez mérten. A megbeszélések időszaka egybe esett a közfoglalkoztatásra szánt központi források visszaesésével is, a keretszámok csökkentése mellett a közfoglalkoztatottak teljes bér- és járuléktámogatása is 80%-ra mérséklődött. Az ezt pótló kiegészítő források növelése csak rövid távon lehetséges a várakozások szerint.

A közfoglalkoztatás sokrétű kritikája mentén egyik elvitathatatlan előnye, hogy alternatívát kínál a gyermeket nevelő nők és a megváltozott munkaképességűek számára, mivel 4 és 6 órás foglalkoztatásra is teret ad. Felmerült, hogy lehetőség lenne a többféle problémával küzdő emberek számára, hogy a foglalkoztatásuk alatt igénybe vegyék a családsegítő szolgáltatásait is: amennyiben a munkavégzésbe való visszailleszkedésüket ilyen jellegű probléma hátráltatja, a közfoglalkoztatók és a családsegítő aktív együttműködése kezelheti azt. Akadályként vettették fel az ülések résztvevői a közmunkaprogram működését illetően, hogy amikor nyitott helyekre toboroznak jelentkezőket, az emberek elérése sokszor informális keretek között marad, mivel kívülről érkezve sokan bizalmatlanok a munkaerő-közvetítéssel járó adminisztratív procedúrákkal szemben.

Általánosságban is azt érzékelik az ülésen résztvevő szervezetek, hogy a munkaügyi kirendeltséggel szemben sok álláskereső csak a látszat kedvéért tűnik aktívnak, illetve olyan visszatérő kliensekké válhat, akik pályáját a jelzőrendszer elégtelensége miatt nem követik folyamatosan. A pszichológiai tanácsadás jelenlegi mértéke sem elég. Természetesen sok pozitív példát is látnak, elsősorban azon, az önkormányzat által meghirdetett foglalkozások (számítógép-használat, angol nyelv) képében, amelyek praktikusabb tudást adnak. Ezek jól működnek, az egyéb tréningek, készségfejlesztések iránt viszont kisebb az érdeklődés. Más projekteknél is felmerült, hogy a jelentkezők nagyon célorientáltak, munkahelyet szeretnének, és sokszor nem látják a közvetlen értékét a megszerzett plusz tudásnak, készségeknek.

Megfogalmazódtak különböző javítási pontok a futó projektekkel kapcsolatban, például esetgazdák kirendelése tartós munkanélküliek mellé, akik hosszabb távú gondozás és személyes kötődés által tudnak segítséget nyújtani. A másik javaslat a szenvedélybetegségekkel és egyéb mentális problémákkal való koncentráltabb foglalkozás. A munka világába való reintegráció egy lépése lehetne akár valamilyen jellegű önkéntesség is, ami ugyan nem javít az érintettek életszínvonalán, de a dolgozó életformába való visszavezetés egy útja lehet.

6.1.4. Motivációs problémák

Több ponton felmerülő kérdés volt, hogy azok a munkanélküliek, akikkel a különböző programok során kapcsolatba kerülnek az ellátók, mennyire motiváltak, illetve hogy lehet-e segíteni a motiváltságukon. A programok sokszor csak azokat érik el, akik alapvetően nagyobb hajlandósággal tesznek a saját boldogulásukért. A leginkább segítségre szoruló, motiválatlan emberekkel szemben a szervezetek sokszor tehetetlennek érzik magukat. Az üléseken felmerült, hogy ez a hozzáállás mennyiben változtatható, és hogy megtérül-e erre a problémás rétegre lőni.

A közmunkaprogram során ezzel szemben azt tapasztalták, hogy a program időtartama alatt jelentős változások mennek végben az egyének hozzáállásában. Az első pozitív visszacsatolások eredményeképp nagyon optimistává vállnak a közmunkások, majd az új helyzetbe való beleszokás után rendszeresen megjelenik a félelem, hogy ez az állapot nem tart örökké, elkezdenek félni a jövőtől. A tapasztalat szerint ez nem motiváló félelem, inkább a megszerzett helyekhez ragaszkodnak ahelyett, hogy új, piaci munkalehetőségek után néznének.

Általánosságban a leginkább kívánatos motivációs modell a munkajövedelemből való önfenntartás lenne, főleg azáltal, hogy megkönnyítik a munka világával való találkozást az érintettek számára.

6.1.5. Együttműködési kérdések

Az üléseken többször felvetődött, hogy a társadalmi problémák megoldására irányuló állami, önkormányzati és civil-egyházi irányból érkező projektek hogyan helyezkednek el egymás mellett, mekkora átfedésekkel üzemelnek, és hogy a különböző problémák megoldását melyik szférának milyen arányban kellene végeznie. Meghatározták, hogy a civil szféra ereje főleg abban rejlik, hogy azokat a rétegeket célozza meg, amely érintettjei több, koncentráltabb figyelmet igényelnek, mint amit egy állami vagy önkormányzati kezelésű, tömegekre koncentráló beavatkozás nyújtani tud, korlátossága pedig abban nyilvánul meg, hogy a sikeresnek bizonyuló programok nagyobb volumenű kiterjesztését nem képes megoldani.

Az egy problémára fókuszáló programok összehangolása, az átfedések csökkentése és az egész rendszer hatékonyabbá tétele szintén cél lehet, hogy elkerüljék az olyan jellegű problémákat, mint amikor különböző szervezetek azonos időpontra szerveztek álláskereső foglalkozást. Kiaknázatlan lehetőség a civil, illetve egyházi szervezetek között az egymás programjaiból való tanulás is. A kommunikációs problémák kiküszöbölése az egyes szervezetek közti együttműködés mellett természetesen azért is fontos, hogy a célcsoportok elérése hatékonyabb legyen. Az érintettek közül sokan kötődnek inkább a civil szféra munkatársaival fenntartott informálisabb nexusokhoz, mint magukhoz a programokhoz, szervezetekhez.

Az ülések végére megfogalmazódott, hogy az együttműködés súrlódásainak egy forrása, hogy nincs olyan szociális regiszter, ami nyomon követi, milyen szervezetek milyen programokat működtetnek. A finanszírozási problémák kérdéskörében megfontolandó ötlet lenne közbeszerzési szakértő beépítése is a programműködtetési rendszerbe, illetve el lehet gondolkozni a civil kezdeményezések finanszírozásának alternatív forrásain is.